

ศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ ในวัดบรมราชากาญจนา
ภิเชกอนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี 2) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
THE STUDY AND THE CREATION OF AESTHETIC EXPERIENCES IN THE VISUAL ARTS
AT BOROMMARACHA KANCHANAPHISEK MEMORIAL TEMPLE (LENG NEI YI 2) OF
GRADE SIX STUDENTS

ภูวนาด บุญสุวรรณ

ศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ ในวัดบรมราชากาญจนา
ภิเชกอนุสรณ์ (เล่มเน่ย์ยี่ 2) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

THE STUDY AND THE CREATION OF AESTHETIC EXPERIENCES IN THE VISUAL ARTS
AT BOROMMARACHA KANCHANAPHISEK MEMORIAL TEMPLE (LENG NEI YI 2) OF
GRADE SIX STUDENTS

PHUWANAT BOONSUWAN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF EDUCATION
(Art Education)

Faculty of Fine Arts, Srinakharinwirot University

2021

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

ศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ ในวัดบรมราชากาญจนา
ภิเชกอนุสรณ์ (เล่มเน่ยยี่ 2) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ของ

ภูวนาท บุญสุวรรณ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.สาธิต ทิมวัฒนบรรเทิง) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผดุง พรมมูล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลิศศิริร์ บวรกิตติ)

ชื่อเรื่อง	ศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ ในวัดบรมราชาภาณุจนาภิเษกอนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6
ผู้วิจัย	ภูวนาท บุญสุวรรณ
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2564
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. สาทิต ทิมวัฒน์บรรเทิง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน
และหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทาง
สุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาภาณุจนาภิเษกอนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) (2) เพื่อศึกษา
ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์
ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาภาณุจนาภิเษกอนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) การวิจัยนี้
เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Methods) โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่
ที่ 6 โรงเรียนชุมชนไมตรีอุทิศ จังหวัดนนทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน
ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย
(1) แผนการจัดการเรียนรู้ (2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (3) แบบประเมินความพึง
พอใจที่มีต่อการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรม
ราชาภาณุจนาภิเษกอนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) ตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน
ตรวจสอบความตรง (validity) โดยการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งค่าที่ได้อยู่ในช่วง .50-
1.00 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่
ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ .01 (2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจาก
ผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาภาณุจนาภิเษกอนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : ประสบการณ์ทางสุนทรียะ ผลงานทัศนศิลป์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Title THE STUDY AND THE CREATION OF AESTHETIC EXPERIENCES IN THE VISUAL ARTS AT BOROMMARACHA KANCHANAPHISEK MEMORIAL TEMPLE (LENG NEI YI 2) OF GRADE SIX STUDENTS

Author PHUWANAT BOONSUWAN

Degree MASTER OF EDUCATION

Academic Year 2021

Thesis Advisor Associate Professor Dr. Sathit Thimwatbunthong

The purposes of this research are to compare learning achievement before and after the learning of Grade Six students on the study and the creation of aesthetic experiences in the visual arts at Borommaracha Kanchanaphisek Memorial Temple (LENG NEI YI 2) and to investigate the satisfaction of Grade Six students towards the study and the creation of aesthetic experiences in the visual arts at Borommaracha Kanchanaphisek Memorial Temple (LENG NEI YI 2). This research are quantitative methods. The sample in this research consisted of 30 Grade Six students at Chumchonmaitree Uthit School in Nonthaburi province in the second semester of the 2021 academic year and obtained by cluster random sampling. The research instruments included the following: (1) learning management plans; (2) learning achievement test; and (3) a questionnaire on the satisfaction of Grade Six students toward the study and the creation of aesthetic experiences from visual arts in Borommaracha Kanchanaphisek Memorial Temple (LENG NEI YI 2). Quality inspection by 5 advisory committees. Validity is checked by using Item Objective Congruence Index (IOC), which the value is in the range of .50-1.00. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation and a t-test. The results of this research revealed that post-learning achievement was significantly higher than their pre-learning achievement at a statistical significance of .01 and the findings of the questionnaire indicated that the satisfaction of the Grade Six students toward the study and the creation of aesthetic experiences from visual arts in Borommaracha Kanchanaphisek Memorial Temple (LENG NEI YI 2) was at a highest level.

Keyword : aesthetic experiences visual arts learning achievement

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือจาก รองศาสตราจารย์ ดร. สาทิต ทิมวัฒน์บรรเทิง อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ ที่ดูแลเอาใจใส่ ได้ให้คำปรึกษา ที่ข้อบกพร่อง แนะนำให้แก้ไขอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผดุง พรหมมูล ประธานกรรมการสอบ ปริญญาานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เลิศศิริ บวรกิตติ กรรมการสอบปริญญาานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขเล่มปริญญาานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิทธิธรรม โรหิตะสุข ดร.สุธาสินี บุรีคำพันธุ์ พระธวัชชัย เสี่ยเหลียง ดร. (แก้วสิงห์) และพระภิกษุวัฒน์ เสี่ยสก ดร. (เลิศประเสริฐพันธ์) ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์และกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ สำหรับใช้ในการวิจัย และได้ให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณเจ้าอาวาสและผู้ที่เกี่ยวข้องกับวัดบรมราชากาญจนานิกะอนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) ที่ให้ข้อมูล และเอื้อเฟื้อสถานที่ในการเก็บข้อมูล

ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการ คณะครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนไมตรีอุทิศ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่กรุณาช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา ญาติพี่น้อง และทุกคนรอบข้างที่เป็นกำลังใจ เป็นแรงผลักดันให้ผู้วิจัยเสมอมา ทำให้ผู้วิจัยทำปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ภูวนาถ บุญสุวรรณ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญรูปภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	5
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	5
ระยะเวลาในการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
สมมุติฐานการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
1. ประสพการณ์ทางสุนทรียะ.....	8
1.1 ความหมายของประสพการณ์ทางสุนทรียะ.....	8

1.2 องค์ประกอบของประสบการณ์ทางสุนทรียะ	9
1.3 พัฒนาการทางสุนทรียะ.....	9
2. ผลงานทัศนศิลป์.....	10
2.1 ความหมายของผลงานทัศนศิลป์	10
2.2 ประเภทของผลงานทัศนศิลป์	10
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนการสอนทัศนศิลป์	13
3.1 พัฒนาการทางศิลปะของเด็กประถมศึกษา	13
3.2 แนวคิดเกี่ยวกับการสอนทัศนศิลป์	15
3.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้ทางทัศนศิลป์ของเด็กประถมศึกษา.....	19
3.4 องค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอนทัศนศิลป์	20
3.5 ครูทัศนศิลป์ในระดับประถมศึกษา	21
4. การจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์และที่เน้นการปฏิบัติ	23
4.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์	23
4.2 แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์	23
5. การเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	26
5.1 ความหมายของการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	26
5.2 แนวทางจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	27
6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	28
6.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	28
6.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	29
6.3 หลักการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	29

7. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ	31
7.1 ความหมายของความพึงพอใจ	31
7.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ	31
8. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวัดบรมราชากาญจนานิกษกอนุสรณ์ (เล่มเนยยี 2)	32
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ	41
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	43
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	43
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	43
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	43
ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	43
การสร้างและการหาประสิทธิภาพเครื่องมือ	44
การดำเนินการทดลอง	47
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	50
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทาง สุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน ชุมชนไมตรีอุทิศ	54
ผลการประเมินความพึงพอใจเมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการ เรียนรู้ ผู้วิจัยได้ทำการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน ผลปรากฏดังตาราง 3	55

บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	80
ความมุ่งหมายของงานวิจัย	80
สมมุติฐานการวิจัย.....	80
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	81
การดำเนินการทดลอง	81
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
สรุปผลการวิจัย	83
การอภิปรายผล	83
ข้อเสนอแนะ	88
ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้	88
ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาริวิจัยครั้งต่อไป	88
บรรณานุกรม.....	89
ภาคผนวก.....	95
ภาคผนวก ก.....	96
ภาคผนวก ข.....	102
ภาคผนวก ค	115
ภาคผนวก ง	127
ประวัติผู้เขียน.....	141

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แผนการทำกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ	48
ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนไมตรีอุทิศ.....	54
ตาราง 3 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ	55
ตาราง 4 แสดงค่าการประเมินระดับคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญต่อแผนการจัดการเรียนรู้.....	128
ตาราง 5 แสดงความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อความในแบบทดสอบกับตัวบ่งชี้พฤติกรรม เรื่อง ศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนภิเษกอนุสรณ์ (เล่มเนย์ยี่ 2)	130
ตาราง 6 แสดงค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	133
ตาราง 7 แสดงค่าการประเมินระดับคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบประเมินความพึงพอใจ....	136

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 แบบจำลองวัดบรมราชากาญจนานิกษกอนุสรณ์ (เล่งเน่ย์ยี่ 2).....	34
ภาพประกอบ 2 วัดบรมราชากาญจนานิกษกอนุสรณ์ (เล่งเน่ย์ยี่ 2)	35
ภาพประกอบ 4 สถาปัตยกรรมวัดบรมราชากาญจนานิกษกอนุสรณ์ (วัดเล่งเน่ย์ยี่ 2)	36
ภาพประกอบ 5 บรรยากาศนักท่องเทียวชมงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกษกอนุสรณ์ (เล่งเน่ย์ยี่ 2) 1	37
ภาพประกอบ 6 บรรยากาศนักท่องเทียวชมงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกษกอนุสรณ์ (เล่งเน่ย์ยี่ 2) 2.....	38
ภาพประกอบ 7 บรรยากาศนักท่องเทียวชมงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกษกอนุสรณ์ (เล่งเน่ย์ยี่ 2) 3.....	38
ภาพประกอบ 8 ผลงานภาพร่างจากงานจิตรกรรม ภาพที่ 1	59
ภาพประกอบ 9 ผลงานภาพร่างจากงานจิตรกรรม ภาพที่ 2	60
ภาพประกอบ 10 ผลงานภาพร่างจากงานจิตรกรรม ภาพที่ 3	61
ภาพประกอบ 11 ผลงานภาพร่างจากงานจิตรกรรม ภาพที่ 4	62
ภาพประกอบ 12 ผลงานประติมากรรมจากงานปั้นนูนต่ำและนูนสูง ภาพที่ 1	63
ภาพประกอบ 13 ผลงานประติมากรรมจากงานปั้นนูนต่ำและนูนสูง ภาพที่ 2	64
ภาพประกอบ 14 ผลงานประติมากรรมจากงานปั้นนูนต่ำและนูนสูง ภาพที่ 3	65
ภาพประกอบ 15 ผลงานประติมากรรมจากงานปั้นนูนต่ำและนูนสูง ภาพที่ 4	66
ภาพประกอบ 16 ผลงานร่างภาพจากงานประติมากรรมลอยตัว ภาพที่ 1.....	67
ภาพประกอบ 17 ผลงานร่างภาพจากงานประติมากรรมลอยตัว ภาพที่ 2.....	68
ภาพประกอบ 18 ผลงานร่างภาพจากงานประติมากรรมลอยตัว ภาพที่ 3.....	69
ภาพประกอบ 19 ผลงานร่างภาพจากงานประติมากรรมลอยตัว ภาพที่ 4.....	70

ภาพประกอบ 20 ผลงานร่างภาพโครงสร้างอาคารจากงานสถาปัตยกรรม ภาพที่ 1.....	71
ภาพประกอบ 21 ผลงานร่างภาพโครงสร้างอาคารจากงานสถาปัตยกรรม ภาพที่ 2.....	72
ภาพประกอบ 22 ผลงานร่างภาพโครงสร้างอาคารจากงานสถาปัตยกรรม ภาพที่ 3.....	73
ภาพประกอบ 23 ผลงานร่างภาพโครงสร้างอาคารจากงานสถาปัตยกรรม ภาพที่ 4.....	74
ภาพประกอบ 24 ผลงานสร้างสรรค์ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชา ภาพที่ 1.....	75
ภาพประกอบ 25 ผลงานสร้างสรรค์ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชา ภาพที่ 2.....	76
ภาพประกอบ 26 ผลงานสร้างสรรค์ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชา ภาพที่ 3.....	77
ภาพประกอบ 27 ผลงานสร้างสรรค์ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชา ภาพที่ 4.....	78

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในปัจจุบันโลกของเราได้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติทั้งทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจและเทคโนโลยี ซึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ นวัตกรรม สื่อสังคมออนไลน์ ที่สามารถแทรกซึมไปยังทุกครัวเรือน และทุกองคาของสังคม อีกทั้งยังมีการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ไปทั่วโลก มีผู้ติดเชื้อ และเสียชีวิตมากมาย ผลของการระบาดส่งผลถึงทุกภาคส่วน ทำให้ประเทศต่าง ๆ ต้องพึ่งพาอาศัยกัน และมีความเชื่อมโยงกันมากขึ้นทำให้ประเทศต่าง ๆ ต้องพยายามปรับเปลี่ยนและดำเนินนโยบายรับมือกับการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 มีการเปลี่ยนแปลงตนเอง การเรียน การทำงาน การใช้ชีวิต มหรสพต่าง ๆ หยุดการแสดง ส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจเกิดการหยุดตัวอย่างรุนแรง แม้กระทั่งการจัดการศึกษาก็ได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ผู้เรียนทุกระดับชั้นล้วนได้รับผลกระทบทั้งสิ้น สถานศึกษาทุกแห่งจึงต้องปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้แบบปกติมาเป็นการจัดการเรียนรู้แบบปกติใหม่ ซึ่งเป็นการเรียนรู้ตามวิถีชีวิตแบบปกติใหม่เพื่อป้องกันตนเองและผู้อื่นให้ปลอดภัย

ดังนั้นแล้วการจัดการศึกษาจึงต้องมีการดำเนินต่อไป ในการศึกษาศิลปะก็เช่นกัน โดยหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะคือ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในศิลปะแขนงต่าง ๆ ในสาระทัศนศิลป์ มีความมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบศิลป์ ทัศนธาตุ สร้างและนำเสนอผลงานทางทัศนศิลป์จากจินตนาการ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิวิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นถึงคุณค่างานศิลปะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ชื่นชม ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ถึงศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นถึงความสำคัญ และสำนึกถึงวัฒนธรรมท้องถิ่นตามความมุ่งหวังของชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 182) สอดคล้องกับTunyaboontrakun (2019) กล่าวไว้ว่า การออกแบบหลักสูตรสุนทรียะ มีแนวคิดทางทัศนศิลป์ศึกษา หรือศิลปะที่มองเห็นมีหลักการจัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลายที่ได้ปรากฏให้เห็นเป็นรูปแบบของผู้สอน และผู้ถูกสอนในอดีต ในแต่ละสถาบันแนวคิดมีจุดมุ่งหมายที่จะจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้เรียน มีแนวทางตามแนวคิดและความเชื่อที่แตกต่างกันแต่สถาบัน

การจัดการเรียนการสอนทัศนศิลป์เป็นสิ่งสำคัญยิ่งควรดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรศิลปศึกษา การกำหนดกิจกรรมของครูผู้สอนจะต้องมีความสอดคล้อง เหมาะสม และครอบคลุมจุดประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้สอนต้องศึกษาแนวทางของการจัดการเรียนการสอนให้เข้าใจอย่างลึกซึ้ง ทำความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาและทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ ตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนมีความสำคัญที่สุด ซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์ เป็นการให้ผู้เรียนนำประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาดูงาน วัสดุ รูปภาพ หรือสื่อต่าง ๆ มาเป็นบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ สอดคล้องกับพิสิฐู๋ น้อยวังคลัง (2563) กล่าวไว้ว่า ในปัจจุบันนวัตกรรมในการศึกษานั้นถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลาย อาทิในรูปแบบของการนำสื่อเทคโนโลยีมาผสมผสานในการเรียนรู้ในห้องเรียน การนำรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษามาพัฒนาบูรณาการ และประยุกต์ใช้ การจัดการเรียนการสอนทัศนศิลป์จึงเน้นการบูรณาการหรือปรับให้มีการประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมตามระดับการเรียนรู้ของนักเรียนร่วมกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา และบริบทในสังคม เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้ที่มีสุนทรียภาพและความเข้าใจศิลปะตามบริบททางสังคม ประยุกต์ศิลปะกับการบูรณาการสาขาวิชาอื่น ๆ และการใช้เทคโนโลยี สามารถช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ในระบบการศึกษาได้ดียิ่งขึ้น พร้อมทั้งส่งผลให้เกิดแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้อย่างหลากหลาย โดยที่ไม่จำกัดเฉพาะในการเรียนการสอนในห้องเรียนเท่านั้น เครือข่ายการศึกษาเป็นสิ่งที่สามารถช่วยอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนโดยใช้ไอซีทีได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เนื่องจากสามารถใช้ได้ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ออนไลน์ ชุมชน ห้องสมุด บ้าน และทุกสถานที่ที่มีการต่อเครือข่ายได้ นอกจากนั้นการใช้แหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ทั้งในลักษณะเชิงกายภาพและแหล่งเรียนรู้เสมือนสามารถช่วยส่งเสริมในการเรียนรู้เพื่อการศึกษาลดข้อจำกัดของผู้คนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังสอดคล้องกับที่ศรีนทร เอี่ยมแพง (2555) กล่าวว่า ศิลปะช่วยเสริมสร้างจินตนาการ ขณะที่เทคโนโลยีมีส่วนทำให้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์เกิดขึ้นได้จริงยิ่งขึ้น

โรงเรียนชุมชนไมตรีอุทิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ตั้งอยู่ในตำบลไสนลอย อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี พื้นที่บริเวณนี้มีวิถีชีวิตที่หลากหลาย และมีวัฒนธรรมอันแตกต่างกัน ในพื้นที่ชุมชนบริเวณรอบข้างโรงเรียนมีประชากรนับถือศาสนาต่าง ๆ อาศัยอยู่ร่วมกัน และมีศูนยรวมจิตใจในการยึดเหนี่ยวให้ผู้คนในศาสนานั้น ๆ ยังคงรักษาศิลปวัฒนธรรมอันเป็นรากเหง้าวัฒนธรรมของตนเอง สอดคล้องกับเทศบาลเมืองบางบัวทอง (2557) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้คนหลากหลายชาติพันธุ์ที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนในบางบัวทองต่างยังคงยึดมั่นต่อขนบธรรมเนียมเดิม เกิดเป็นชุมชนไทยพุทธ ชุมชนจีน ชุมชนมุสลิม และชุมชนญวนขึ้น ทั้งยังได้สร้างสถานที่ศักดิ์สิทธิ์เพื่อประกอบศาสนกิจในแต่ละชุมชน รวมถึงเป็นสถานที่ที่กลมเกลียวให้การศึกษากันบุตรหลาน ทำให้บางบัว

ทองเป็นนิเวศน์วัฒนธรรมที่มีทั้งวัดพุทธ ฝ่ายเถรวาท วัดพุทธและโรงเรียนที่ชุมชนชาวจีนได้สร้างขึ้น มัสยิดสำหรับประกอบศาสนกิจของชาวมุสลิม โบสถ์คริสต์ศาสนาของคริสตังคาทอลิก และสถานที่ปฏิบัติศาสนกิจของคริสเตียนโปรเตสแตนต์ เกิดวิถีชีวิตที่กลมกลืนอยู่ร่วมกันอย่างสงบสามัคคี และเนื่องจากบริเวณชุมชนในอำเภอบางบัวทองถือเป็นแหล่งชุมชนที่มีผู้คนหลากหลายชาติพันธุ์มาตั้งรกราก ศาสนสถานที่ถูกก่อตั้งขึ้นจึงมีมากมายตามแต่ละศาสนา จึงได้มีศาสนสถานแห่งหนึ่งที่มีความยิ่งใหญ่ เป็นทั้งแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญทางด้านศิลปวัฒนธรรมจีน ศาสนสถานแห่งนี้มีชื่อว่า วัดบรมราชากาญจนานิกะอนุสรณ์ คณะสงฆ์จีนนิกายรังสรรค์ หรือที่ได้รับสมญานามว่า “เล่งเน่ยยี่ 2” ตั้งอยู่ที่อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี วัดเล่งเน่ยยี่ 2 เดิมเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ต่อมาในปีพุทธศักราช 2539 คณะสงฆ์จีนนิกายรังสรรค์ ได้สร้างเป็นวัดเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เนื่องในวโรกาสเฉลิมฉลองวโรกาสสิริราชสมบัติครบรอบ 50 ปี และเพื่อเป็นพุทธสถานให้พุทธศาสนิกชนได้ปฏิบัติธรรมและประกอบพิธีกรรมทางศาสนา รวมถึงเป็นที่เผยแผ่พระพุทธศาสนาฝ่ายจีนนิกายมหายาน และเป็นสถานที่ศึกษาพระธรรมวินัยของพระภิกษุสามเณร (เทศบาลเมืองบางบัวทอง, 2557) วัดแห่งนี้แสดงให้เห็นถึงความตั้งใจที่จะสานสัมพันธ์ไทย-จีน และสร้างผลงานอันมีคุณค่าจนกลายเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ที่ล้ำค่าควรแก่การนำมาปรับใช้ในชีวิต และเหมาะสมต่อการเป็นแหล่งเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับที่วัชรินทร์ จิตติอดิษฐ์ (2556, น. 10) กล่าวไว้ว่า ครูศิลปศึกษาสามารถประยุกต์ ใช้การจัดกิจกรรมศิลปะด้วยการใช้ทรัพยากรที่เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับศิลปะภายในชุมชนหรือท้องถิ่นนอกเหนือจากพิพิธภัณฑ์ศิลปะ ในการเรียนรู้สุนทรียศาสตร์ มีการบูรณาการประวัติศาสตร์ศิลปะ ศิลปะปฏิบัติ และศิลปะวิจารณ์ที่นำไปสู่การพัฒนาสุนทรียภาพของผู้เรียน

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ ได้ตระหนักถึงความจำเป็นต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนในฐานะเยาวชนของชาติที่เริ่มหำงเห็นศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นของตนอันเนื่องมาจากการเสพติดเทคโนโลยีมากเกินไป ได้กลับมาเรียนรู้วัฒนธรรมในท้องถิ่นที่มีความสำคัญ มีเอกลักษณ์ และมีความสัมพันธ์ต่อชุมชน เพื่อช่วยกันอนุรักษ์และรักษาศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น สานความสัมพันธ์กับชุมชน รวมทั้งเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและสามารถสืบทอดศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นให้คงอยู่ต่อไป โดยสร้างกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกะอนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) และสามารถสร้างสรรค์ผลงานเป็นของตนเองจากประสบการณ์สุนทรียะที่ได้รับชมผลงานทัศนศิลป์จากวัดแห่งนี้ได้ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้จะเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้นักเรียนได้เห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เกิดจากการสานสายสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมที่แตกต่าง เพื่อสร้างความเป็นหนึ่งเดียว จนเกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์

ศิลปวัฒนธรรมที่หลอมรวมจิตใจของผู้คนในท้องถิ่น ผู้วิจัยจึงได้เห็นถึงความสำคัญในการวางแผนทางให้ผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนไมตรีอุทิศ จังหวัดนนทบุรี ได้ศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกษอนุสรณ์ (เล่มแนยี่ 2)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการศึกษาศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกษอนุสรณ์ (เล่มแนยี่ 2)
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกษอนุสรณ์ (เล่มแนยี่ 2)

ความสำคัญของการวิจัย

1. สามารถสร้างกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อศึกษาผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกษอนุสรณ์ (เล่มแนยี่ 2) ได้
2. สามารถสร้างองค์ความรู้ให้แก่ผู้เรียนจนทำให้ผู้เรียนเกิดสุนทรียะที่มีผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกษอนุสรณ์ (เล่มแนยี่ 2)
3. ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่ได้แรงบันดาลใจมาจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกษอนุสรณ์ (เล่มแนยี่ 2) ได้
4. สามารถจัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องตามมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 1 ทัศนศิลป์ จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
5. สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดในการสร้างหลักสูตรท้องถิ่น ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในสาระทัศนศิลป์ ที่มีการนำเสนอวัฒนธรรมที่แตกต่างมาจัดการเรียนรู้ให้เกิดความเหมาะสมต่อผู้เรียนในท้องถิ่นนั้น ๆ เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญ และสร้างความเข้าใจในวัฒนธรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับชุมชน

ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้งานวิจัยบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการทำวิจัยไว้ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนไมตรีอุทิศ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 130 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนไมตรีอุทิศ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster random sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรต้น คือ

1.1 ศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกชนอนุสรณ์ (เล่มเนยี่ 2)

2. ตัวแปรตาม

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกชนอนุสรณ์ (เล่มเนยี่ 2)

2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกชนอนุสรณ์ (เล่มเนยี่ 2)

ระยะเวลาในการวิจัย

ทำกิจกรรมในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ใช้เวลาในการสอน 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวมระยะเวลา 10 ชั่วโมง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งให้นักเรียนได้ศึกษาประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกชนอนุสรณ์ (เล่มเนยี่ 2) และสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่เกิดจากความสุนทรียะของตนเองได้ กระบวนการดำเนินกิจกรรม มีดังนี้

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนไมตรีอุทิศ ศึกษาประวัติความเป็นมาและผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาากาญจนภิเชกอนุสรณ์ (เล่มเนยยี 2) ดังนี้

- งานจิตรกรรม อาทิ ภาพทิวทัศน์ ภาพสัตว์ ภาพลวดลายธรรมชาติ ภาพลวดลายมังกร
- งานประติมากรรมนูนต่ำ และนูนสูง อาทิ งานปูนปั้นลวดลายธรรมชาติ งานปูนปั้นลวดลายสัตว์ งานแกะสลักไม้ งานแกะสลักปูน
- งานประติมากรรมลอยตัว อาทิ พระพุทธรูป รูปปั้นสัตว์
- งานสถาปัตยกรรม อาทิ หอระฆัง วิหารอวโลกิตศวรร วิหารหมื่นพุทธ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนไมตรีอุทิศ รวบรวมภาพจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาากาญจนภิเชกอนุสรณ์ (เล่มเนยยี 2) ดังนี้

- นักเรียนร่างภาพจากต้นแบบงานจิตรกรรม ใช้เทคนิคสีไม้ หรือสีชอล์ก
- นักเรียนปั้นดินน้ำมันจากต้นแบบงานประติมากรรมนูนต่ำ และนูนสูง
- นักเรียนร่างภาพจากต้นแบบงานประติมากรรมลอยตัว ใช้เทคนิคสีน้ำ หรือสีอะคริลิก
- นักเรียนร่างภาพจากต้นแบบงานสถาปัตยกรรม (วาดโครงสร้างอาคาร) ใช้เทคนิคแรงเงา
- นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานที่ได้แรงบันดาลใจมาจากผลงานทัศนศิลป์ภายในวัด โดยไม่จำกัดรูปแบบ เทคนิค และการใช้สี

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้

สมมุติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ใน วัดบรมราชาากาญจนภิเชกอนุสรณ์ (เล่มเนยยี 2) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชน ไมตรีอุทิศ หลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยยะสำคัญที่ .01

2. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนไมตรีอุทิศ ที่มีต่อการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาากาญจนภิเชกอนุสรณ์ (เล่มเนยยี 2) อยู่ในระดับมากที่สุด

นิตยสารศัพท์เฉพาะ

1. ประสบการณ์ทางสุนทรียะ หมายถึง ประสบการณ์ทางความงามที่ตอบสนองต่อการได้ รับชมจากสิ่งใดสิ่งหนึ่งในเหตุการณ์จริง หรือสถานการณ์ที่ถูกจัดสภาพแวดล้อมให้สอดคล้องกับสถานที่จริง แล้วเกิดความรู้สึกซาบซึ้งใจ จรรโลงใจ งดงาม หรือคล้อยตาม

2. ผลงานทัศนศิลป์ หมายถึง ผลงานศิลปะที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อมุ่งแสดงความงาม และความพึงพอใจให้ประจักษ์แก่ผู้รับชม รับรู้ความงามได้ด้วยประสาทสัมผัสทางการมองเห็น ในงานวิจัยนี้ได้แบ่งผลงานทัศนศิลป์ออกเป็น 3 ประเภท ตามที่ปรากฏในวัดบรมราชากาญจนานิกะอนุสรณ์ (เล่มแนวยี่ 2) ดังนี้

2.1 งานจิตรกรรม หมายถึง หมายถึง งานศิลปะที่แสดงออกด้วยการขีดเขียน การ วาด และระบายสี เพื่อให้เกิดภาพ เป็นงานศิลปะที่แบนราบไปกับพื้นผิวระนาบที่รองรับ มีลักษณะ เป็น 2 มิติ แต่สามารถสร้างสรรค์ให้เห็นว่ามีความลึกหรือความนูนได้

2.2 งานประติมากรรม หมายถึง งานศิลปะที่แสดงออกด้วยการสร้างรูปทรง มี ปริมาตร มีน้ำหนัก และกินพื้นที่ในอากาศ มีลักษณะเป็น 3 มิติ ความงามของงานประเภทนี้เกิด จากแสง และเงาที่เกิดขึ้น การสร้างผลงานสามารถทำได้ 4 วิธี คือ การปั้น การแกะสลัก การหล่อ และการประกอบขึ้นรูป และมีลักษณะของงานประติมากรรมเป็น 3 รูปแบบ คือ ประติมากรรมนูน ต่ำ ประติมากรรมนูนสูง และประติมากรรมลอยตัว

2.3 งานสถาปัตยกรรม หมายถึง งานศิลปะที่แสดงออกด้วยสิ่งก่อสร้าง อาคาร ที่อยู่ อาศัยต่าง ๆ เป็นงานศิลปะที่มีขนาดใหญ่ และมีอายุยืนยาว มีความมั่นคงแข็งแรง และงาน ประเภทนี้ เป็นวิธีจัดสรรบริเวณที่ว่างให้เกิดประโยชน์สามารถใช้สอยได้ตามความต้องการ

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง พัฒนาการทางด้านความรู้ ความสามารถ และทักษะของ ผู้เรียน ที่เกิดขึ้นหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทาง สุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ ในวัดบรมราชากาญจนานิกะอนุสรณ์ (เล่มแนวยี่ 2) ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ สามารถประเมินผลได้

4. วัดบรมราชากาญจนานิกะอนุสรณ์ (เล่มแนวยี่ 2) หมายถึง วัดบรมราชากาญจนานิกะอนุสรณ์ คณะสงฆ์จีนนิกายรังสรรค์ ตั้งอยู่ในอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี หรือได้รับสมญา นามว่า “เล่มแนวยี่ 2”

5. ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพ หรือระดับความพึงพอใจที่เป็นผลมาจากความสนใจ ความ ประทับใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนไผ่ตงรุทิต ที่มีต่อการศึกษาและสร้างสรรค์ ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ ในวัดบรมราชากาญจนานิกะอนุสรณ์ (เล่มแนวยี่ 2)

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอ ต่อไปนี้

1. ประสบการณ์ทางสุนทรียะ
2. ผลงานทัศนศิลป์
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนการสอนทัศนศิลป์
4. การจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์และที่เน้นการปฏิบัติ
5. การเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
7. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ
8. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวัดบรมราชากาญจนาภิเษกอนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2)
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ประสบการณ์ทางสุนทรียะ

1.1 ความหมายของประสบการณ์ทางสุนทรียะ

ความหมายของประสบการณ์ทางสุนทรียะ มีนักวิชาการศิลปะศึกษาหลายท่านได้ให้คำนิยามความหมายเอาไว้ ดังนี้

Hartmann (2014, p. 281) กล่าวว่า ประสบการณ์ด้านสุนทรียศาสตร์เป็นวิธีประสบการณ์ที่แปลกประหลาด ซึ่งไม่ต้องสืบค้นกับประสบการณ์ทางธรรมชาติ ในการมองโลกว่าสวยงาม เราต้องมาก่อนต้อง "เรียนรู้ที่จะเห็น" อาศัยความสามารถของมนุษย์ 'เรียนรู้ที่จะมองเห็น' ไม่ว่าจะมันฟังดูขัดแย้งกันแค่ไหน การรับรู้งานศิลปะในฐานะงานศิลปะขึ้นอยู่กับเราได้เรียนรู้วิธีการรับรู้มัน

สุภลักษณ์ วงศ์หน่อ (2557) สรุปว่า ประสบการณ์ทางสุนทรียะ หมายถึง การรับรู้ตามความรู้สึก เกิดความเพลิดเพลินและความพอใจที่เกี่ยวกับความงาม โดยไม่สนใจเรื่องของประโยชน์

อารีย์ สุทธิพันธุ์ (2551) กล่าวว่า สุนทรียศาสตร์ ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Aesthetics มาจากคำว่า Aisthesis ในภาษากรีก หมายความว่า การรับรู้ตามความรู้สึก (Sense Perception) อันเป็นความรู้สึกของแต่ละบุคคลที่เป็นผลมาจากสิ่งเร้าตามธรรมชาติแวดล้อม การ

รับรู้ความรู้สึกนี้เชื่อว่า ถ้าได้รับการพัฒนาและส่งเสริมและสนับสนุนตามลำดับขั้นตอนอย่างเหมาะสมแล้ว ก็จะสามารถช่วยพัฒนารสนิยมของบุคคลนั้นและจะช่วยให้มีทัศนคติความงามต่างๆ เกิดขึ้น

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า ประสบการณ์ทางสุนทรียะ คือ การรับรู้ตามความรู้สึกเกิดความพอใจ อันมีคุณค่าที่ได้รับมาจากเหตุการณ์ สภาพแวดล้อมที่เคยได้สัมผัสมาจากความงดงามในธรรมชาติของงานศิลปะ จากการสัมผัสด้วยสายตา

1.2 องค์ประกอบของประสบการณ์ทางสุนทรียะ

องค์ประกอบของประสบการณ์ทางสุนทรียะ ได้มีผู้อธิบายเอาไว้ ดังนี้

ธาริน กลิ่นเกษร (2554) กล่าวว่า องค์ประกอบทางสุนทรียะ ประกอบด้วย ผู้รับรู้ต้องมีประสาทสัมผัสในการรับรู้ทางสุนทรียะในสุนทรียวัตถุ หรือสุนทรียภาพ มีความรู้สึกจากการรับรู้บางอย่างขึ้นเป็นตัวเป็นตน และความรู้สึกต้องทำหน้าที่ถ่ายทอดความหมายมายังตัวเอง

สุภลักษณ์ วงศ์หน่อ (2557) สรุปไว้ว่า องค์ประกอบทางสุนทรียภาพ ประกอบด้วย ผู้รับรู้ต้องมีประสาทสัมผัสในการรับรู้ทางสุนทรียภาพในสุนทรียวัตถุ หรือสุนทรียภาพ มีความรู้สึกจากการรับรู้บางอย่างขึ้นเป็นตัวเป็นตน และความรู้สึกต้องทำหน้าที่ถ่ายทอดความหมายมายังตัวเอง

จากการศึกษาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบทางสุนทรียะ ประกอบด้วย ความรู้สึกตอบสนองที่ได้รับมาจากเหตุการณ์ สภาพแวดล้อมที่เคยได้สัมผัสมาจาก ความงดงามในธรรมชาติของงานศิลปะ

1.3 พัฒนาการทางสุนทรียะ

การออกแบบหลักสูตรเพื่อพัฒนาสุนทรียะได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ได้มีนักวิชาการทางศิลปศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงแนวทางที่แตกต่างกัน ดังนี้

Koster (2009) กล่าวว่า การพัฒนาสุนทรียภาพต้องการออกแบบกิจกรรมอย่างพิถีพิถัน และสร้างอยู่บนการตอบสนองสุนทรียของเด็ก ในขณะที่ความท้าทายของพวกเขาอยู่ที่ การต่อสู้ และการเพิ่มความเข้าใจ การวิเคราะห์งานศิลปะสามารถเปรียบเทียบได้กับกระบวนการเรียนในส่วนของการค้นคว้าการวิจัย โดยไม่เกี่ยวเนื่องกันกับการใช้ศัพท์ และพื้นฐานทางประวัติศาสตร์ และอิทธิพลของสังคม ผู้คนส่วนใหญ่สามารถทำได้ไม่มากไปกว่าการตอบสนองในลำดับพื้นฐานของการค้นคว้าวิจัยศิลปะ การพัฒนาการรับรู้ในด้านสุนทรียภาพซึ่งเป็นส่วนประกอบอยู่ในหลาย ๆ สาขาวิชา

สุภลักษณ์ วงศ์หน่อ (2557) กล่าวว่า การพัฒนาสุนทรียภาพ ที่เกิดการรับรู้ด้วยความเพลิดเพลิน จากกระบวนการและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม จะสร้างประสบการณ์เรียนรู้ที่มีความสุข ที่เกิดจากความต้องการ และความสนใจจากตัวนักเรียนเอง

จากการศึกษาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า พัฒนาการทางสุนทรียะ หมายถึง การเกิดการรับรู้ ตอบสนองสุนทรีย์ของเด็ก ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม

2. ผลงานทัศนศิลป์

2.1 ความหมายของผลงานทัศนศิลป์

ยุบลรัตน์ เคยอาษา (2545, น. 8-15) ได้กล่าวว่า ทัศนศิลป์ (Visual Art) หมายความว่า ผลงานที่มนุษย์สร้างขึ้นให้เห็นเป็นรูปทรง สองมิติ และสามมิติ มีเนื้อที่บริเวณว่างตามปริมาณของการรับรู้ และที่สำคัญคือ มองเห็นได้

ประเสริฐ ศิลรัตน์ (2542, น. 94) ได้กล่าวว่า ทัศนศิลป์ หมายถึง ศิลปะที่สามารถรับรู้ได้ด้วยสายตาหรือการมองเห็น ซึ่งได้แก่ งาน ศิลปะประเภทจิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม ศิลปะภาพพิมพ์ และศิลปะประเภทสื่อผสม

สรุปได้ว่า ทัศนศิลป์ คือ ลักษณะ การแสดงออกทางศิลปะของมนุษย์ เพื่อมุ่งแสดงความงดงาม และความพึงพอใจให้ประจักษ์แก่ผู้รับชม รับรู้ความงามได้ด้วยประสาทสัมผัสทางการมองเห็น

2.2 ประเภทของผลงานทัศนศิลป์

ประเภทของผลงานทัศนศิลป์ที่เกี่ยวข้องกับวิจัยเล่มนี้มีอยู่ด้วยกัน 3 ประเภทดังต่อไปนี้

ประเสริฐ ศิลรัตน์ (2542, น. 90-104) ได้กล่าวถึงประเภทของงานทัศนศิลป์ ดังนี้

1. จิตรกรรม (painting) ได้แก่ ศิลปกรรมประเภทหนึ่งซึ่งจัดอยู่ในศิลปะประเภททัศนศิลป์ มีลักษณะเป็นงานถ่ายทอดเรื่องราวที่ต้องการแสดงด้วยรูปแบบลงบนพื้นผิวระนาบ สองมิติ โดยใช้วัสดุประเภทสี ด้วยเทคนิควิธีการที่เหมาะสมกับชนิดของวัสดุที่ใช้ในการถ่ายทอด และวัสดุที่รองรับ

2. ประติมากรรม (Sculpture) ได้แก่ ศิลปะที่มีรูปลักษณะสามมิติ สามารถให้ความรู้สึกในความงามและความประทับใจจากการดู และการได้สัมผัสจริง ประติมากรรมมีตัวตนให้ผู้ชมสามารถจับต้องสัมผัสและดูได้ทุกด้าน

3. สถาปัตยกรรม (architecture) ได้แก่ ศิลปะแขนงหนึ่งของทัศนศิลป์ ที่มีจุดมุ่งหมาย ในการสร้างสรรค์แตกต่างไปจากศิลปะแขนงอื่น นั่นคือ สถาปัตยกรรมเป็นการ

สร้างสรรค์ขึ้นด้วย การออกแบบโครงสร้าง เพื่อกำหนดบริเวณที่ว่างเพื่อประโยชน์ใช้สอยเป็นหลัก เป็นการสนองตอบ ต่อความต้องการทางร่างกาย แล้วจึงคำนึงถึงความงาม

สุชาติ เกาทอง (2538, น. 27, 30-31) ได้กล่าวถึงประเภทของผลงานทัศนศิลป์ ดังนี้

1) จิตรกรรม (Painting) สีจะเป็นสื่อที่สำคัญที่สุดในการเขียนภาพ อาจจะเป็นสีประเภทเอกรงค์ (Monochrome) หรือพหุรงค์ (Polychrome) ใช้สีน้ำ สีโปสเตอร์ สีน้ำมัน สีอะคริลิก เป็นต้น สีต่าง ๆ จะมีคุณสมบัติพิเศษ เป็นธรรมชาติของมันเอง การเลือกใช้จึงควร ศึกษาให้เข้าใจอย่างถ่องแท้เพื่อไม่ให้เกิดผิดพลาด เช่น สีจะมีลักษณะโปร่งแสง การระบายสีต้องไม่ทับกัน หลายครั้งเพื่อแสดงให้เห็นความสดใส ความสะอาดศิลปะนั้นต้องมีความ มั่นใจในการระบายสี สีน้ำมันมีคุณสมบัติที่บดแสง การระบายสีสามารถเขียนทับกันได้หลายครั้งตามต้องการ ไม่เหมือนการระบายสีน้ำ

2) ประติมากรรม (Sculpture) สื่อประติมากรรมคือวัสดุที่เปลี่ยนรูปทรงได้ เช่น ดิน อิฐ หิน ปูน ทราย ฯลฯ เช่นเดียวกับสถาปัตยกรรม แต่ต่างกันที่วัตถุประสงค์ของการ ทำงาน ประติมากรรมจะเน้นทางด้านความงาม ส่วนสถาปัตยกรรมจะเน้นทางด้านการใช้สอย และขนาดของสถาปัตยกรรมจะใหญ่โตมาก สมองประโยชน์ในหลายหน้าที่ การใช้สื่อทาง ประติมากรรมจึงเป็นการสร้างความงามของรูปลักษณะให้ปรากฏขึ้นในโครงสร้างสัดส่วนและเนื้อ หาของผลงานซึ่งทางสถาปัตยกรรมมีเพียงแบบเท่านั้น

3) สถาปัตยกรรม (Architecture) สื่อของสถาปัตยกรรมนอกจากจะใช้วัสดุที่เปลี่ยนรูปทรงได้เช่นเดียวกับประติมากรรม บริเวณที่ว่างจะถูกออกแบบเพื่อประโยชน์ใช้สอยในแต่ละหน้าที่ สถาปนิกต้องให้ความสนใจเพราะที่ว่างในทางสถาปัตยกรรมเกี่ยวเนื่องกับประโยชน์ใช้สอย มีความหมายครอบคลุมอาณาเขตไม่จำกัด เริ่มตั้งแต่พื้นที่เล็ก ๆ ที่มีความสำคัญเฉพาะ ที่เฉพาะอย่างไปถึงบริเวณใหญ่ที่ครอบคลุมส่วนต่าง ๆ มีหลายหน้าที่ หลายประโยชน์ใช้สอย ต่อเนื่องกัน รวมถึงส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเคลื่อนไหวของยวดยานและผู้คนด้วยสื่อที่ใช้กับสถาปัตยกรรมสมัยใหม่มีวิวัฒนาการก้าวหน้าไปกว่าเดิมมาก เป็นผลสืบเนื่องมาจากความก้าวหน้า ของเทคโนโลยีแผนใหม่ วัสดุสังเคราะห์ชนิดใหม่ เช่น กระฉก อลูมิเนียม พลาสติก ไฟเบอร์กลาส ได้ถูกนำมาเป็นสื่อในการก่อสร้างอาคาร และที่สำคัญคือมีผลต่อรูปแบบและโครงสร้างทำให้เกิด รูปทรงแปลกใหม่และมีขนาดที่ไม่จำกัดสนองประโยชน์มากขึ้นกว่าเดิม สถาปัตยกรรมใน ปัจจุบันเป็นศาสตร์ที่มีอิสระแยกตัวเป็นวิชาการแผนใหม่ที่เรียกว่าวิทยาศาสตร์ทางการก่อสร้าง ไม่จำกัดตัวเองอยู่ในจิตรศิลป์หรือทัศนศิลป์เหมือนอดีต เพราะเทคโนโลยีทางการออกแบบ ก่อสร้างเกี่ยวข้องกับเรื่องของความงามน้อยมาก แต่เป็นวิชาที่มีความสัมพันธ์

เกี่ยวข้องกับวิชา สาขาอื่นๆ อย่างกว้างขวาง เช่น สังคมวิทยา มานุษยวิทยา วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เทคโนโลยีและศิลปะ

ประสพ ลีเหมือดภัย (2543, น. 12) ได้กล่าวถึงประเภทของผลงานทัศนศิลป์ ดังนี้
งานจิตรกรรม (PAINTING) คือ งานศิลปะที่แสดงออกด้วย สี มีลักษณะทางกายภาพเป็น 2 มิติ ด้วยการระบายสีให้เกิดเป็นภาพบน พื้นผิววัสดุหรืออาคารสถานที่ ส่วนระยะใกล้ กลาง ไกล ของความลึกที่เกิดขึ้น ในภาพนั้น ใช้หลักการของภาพลวงตา (ILLUSIVE DIMENSION) กรรมวิธี ในปัจจุบันถูกนำมาใช้มีมากกว่าการระบายสี

งานประติมากรรม (SCULPTURE) คือ งานศิลปะที่แสดงออกทางความงามด้วยรูปทรง 3 มิติ มีความกว้าง ความยาว และ ความหนา ด้วยกรรมวิธี ปั้น แกะ สลัก หล่อ เชื่อม เคาะ และทาบ เป็นต้น

สถาปัตยกรรม (ARCHITECTURE) คือ งานศิลปะด้านการก่อสร้าง มีความงามจากรูปทรงที่จัดที่ว่างทั้งภายนอกและภายใน เป็นงาน 3 มิติ มี 2 ลักษณะ คือ สถาปัตยกรรมเปิดที่ภายในมนุษย์เข้าไปหรืออยู่อาศัยได้ และสถาปัตยกรรมปิดซึ่งไม่ได้เว้นที่ว่างให้มนุษย์หรือใดๆ เข้าไปได้ เช่น พระปรางค์ เจดีย์

จากการศึกษา สรุปได้ว่า ประเภทของงานทัศนศิลป์ มีดังนี้

1. งานจิตรกรรม หมายถึง หมายถึง งานศิลปะที่แสดงออกด้วยการขีดเขียน การวาด และระบายสี เพื่อให้เกิดภาพ เป็นงานศิลปะที่แบนราบไปกับพื้นผิวระนาบที่รองรับ มีลักษณะเป็น 2 มิติ แต่สามารถสร้างสรรคให้เห็นว่ามีความลึกหรือความนูนได้

2. งานประติมากรรม หมายถึง งานศิลปะที่แสดงออกด้วยการสร้างรูปทรง มีปริมาตร มีน้ำหนัก และกินพื้นที่ในอากาศ มีลักษณะเป็น 3 มิติ ความงามของงานประเภทนี้เกิดจากแสงและเงาที่เกิดขึ้น การสร้างผลงานสามารถทำได้ 4 วิธี คือ การปั้น การแกะสลัก การหล่อ และการประกอบขึ้นรูป และมีลักษณะของงานประติมากรรมเป็น 3 รูปแบบ คือ ประติมากรรมนูนต่ำ ประติมากรรมนูนสูง และประติมากรรมลอยตัว

3. งานสถาปัตยกรรม หมายถึง งานศิลปะที่แสดงออกด้วยสิ่งก่อสร้าง อาคาร ที่อยู่อาศัยต่าง ๆ เป็นงานศิลปะที่มีขนาดใหญ่ และมีอายุยืนยาว มีความมั่นคงแข็งแรง และงานประเภทนี้ เป็นวิธีจัดสรรบริเวณที่ว่างให้เกิดประโยชน์สามารถใช้สอยได้ตามความต้องการ

การถ่ายทอดศิลปะรูปแบบต่าง ๆ ผ่านผลงานทางทัศนศิลป์นั้นสามารถถ่ายทอดได้หลายรูปแบบ ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเฉพาะการถ่ายทอดจินตนาการทางผลงานจิตรกรรม

ประติมากรรม และสถาปัตยกรรมเท่านั้น เพราะเป็นผลงานทัศนศิลป์ที่ได้ปรากฏในวัดบรมราชา
กาญจนานิกะอนุสรณ์ (เล่มแนยี่ 2)

3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนการสอนทัศนศิลป์

3.1 พัฒนาการทางศิลปะของเด็กประถมศึกษา

พัฒนาการทางศิลปะของเด็กวัยประถมศึกษาจะเปลี่ยนแปลงไปตามช่วงวัย โดยจะมี
ปัจจัยต่าง ๆ ที่สามารถส่งผลต่อพัฒนาการของเด็กแต่ละคนได้ จึงเป็นผลให้เด็กแต่ละคนมี
พัฒนาการที่ต่างกัน แต่หากจะมองถึงพัฒนาการที่พัฒนาขึ้นตามธรรมชาติ ได้มีนักวิชาวิชา
การศึกษาได้ทำการวิจัยไว้ ดังนี้

พัฒนาการทางศิลปะของเด็กวัยประถมศึกษาตามแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางการ
รับรู้ทางศิลปะของ Lowenfeld & Brittain (1987) กล่าวว่า เด็กในวัย 7-9 ปี จะแสดงออกถึง
พัฒนาการของการคิด โดยที่เด็กจะวาดภาพคล้าย ของจริงมากขึ้น แต่มักให้ความสนใจวาดภาพ
สิ่งเดิมซ้ำ ๆ เป็นภาพวาดในลักษณะ 2 มิติ แสดงลักษณะ โปร่งใสหรือแบบเอ็กซ์เรย์ มักจะใช้
รูปร่างเรขาคณิตประกอบกรวาดรูปคน และชั้นที่ 4 ชั้นวาด ภาพเหมือนจริง (The Dawning
Realism) และเด็กวัย 9-12 ปี เริ่มทำสิ่งต่าง ๆ โดยให้ความสนใจกับผู้อื่น มากขึ้น การแสดงออก
ทางศิลปะเริ่มสร้างงานในลักษณะเหมือนจริง เริ่มให้ความสำคัญกับ รายละเอียด พิถีพิถันกับการ
วาด การวาดภาพคนจะมีลักษณะแข็งกระด้าง มุ่งตกแต่งภาพมากกว่า ถ่ายทอดตามธรรมชาติ
การวาดเริ่มจะมีการถ่ายทอดมิติโดยการทับซ้อนกัน และมีการแสดง ระยะเวลาใกล้-ไกล

Lowenfeld & Brittain (1987) กล่าวถึงพัฒนาการของเด็กประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้น
ใน ด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. พัฒนาการทางร่างกาย เด็กจะแสดงให้เห็นถึงการควบคุมกล้ามเนื้อมือของตนเอง
สามารถใช้วัสดุอุปกรณ์ได้อย่างคล่องแคล่ว การวาดภาพของเด็กในช่วงนี้ลักษณะผลงานจะ
สัมพันธ์กับ ความรู้สึกของตนเอง

2. พัฒนาการทางอารมณ์ การวาดภาพเป็นการเปิดโอกาสให้แสดงออกทางอารมณ์
และ การสร้างสรรค์งาน โดยที่เด็กจะมีความเพลิดเพลินในการทำงาน มีความเชื่อมั่นและพึงพอใจ
ในตนเอง และมีกระบวนการจัดการอารมณ์ในระดับที่สูงขึ้น

3. พัฒนาการทางสังคม เด็กจะเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของตนกับสิ่งแวดล้อมได้ดีขึ้น
รู้จักนำตนเองเข้าไปสัมพันธ์กับคนอื่นอันเป็นประสบการณ์ที่สำคัญยิ่ง เด็กจะเล่าประสบการณ์
ผ่าน ทางผลงานศิลปะ ซึ่งประสบการณ์เหล่านี้จะทำให้เด็กเข้าใจโลกและสังคมมากขึ้น นอกจากนี้

เด็กยัง รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น เข้าใจการเป็นผู้นำและผู้ตาม และเข้าใจถึงการแสดงออกของผู้อื่นมากขึ้น

4. พัฒนาการทางสติปัญญา การทำงานศิลปะของเด็กทำให้ทราบถึงพัฒนาการที่เปลี่ยนแปลงในแต่ละช่วงอายุ ไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้เรื่องหลักการทำงานศิลปะ การเลือกใช้อุปกรณ์ ให้เหมาะสมกับงาน การรู้จักแก้ปัญหาในการทำงาน การแสดงรายละเอียดของงานที่ชัดเจนและ ประณีตขึ้น

5. พัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์ เด็กจะแสดงออกผ่านทางผลงานโดยมีความแปลกใหม่ ไม่ลอกเลียนแบบผู้อื่น และมีการปรับปรุงผลงานอยู่เสมอ

6. พัฒนาการทางสุนทรียภาพ เด็กจะแสดงออกผ่านทางผลงานศิลปะของตนเอง ด้วยการถ่ายทอดประสบการณ์ทั้งหมดที่ผ่านมา มีการตกแต่งภาพอย่างงดงาม ประณีต และเป็นระเบียบ ทำให้เด็กเข้าใจและชื่นชมในคุณค่าความงามของศิลปะ นอกจากนี้ความสามารถในการแสดงความคิดเห็น หรือบรรยายผลงานศิลปะโดยใช้หลักการและเหตุผลทางศิลปะถือเป็น พัฒนาการทาง สุนทรียภาพทางหนึ่ง

7. พัฒนาการทางการรับรู้ เด็กจะแสดงออกถึงพัฒนาการโดยการจัดระยะใกล้-ไกล ใน ภาพ แสดงออกถึงขนาดและรายละเอียดของภาพอย่างชัดเจนและเหมือนจริง

เมธาวี อุดมธรรมานุกภาพ และ ภักดี ปรีวีวรรณ (2554) กล่าวว่า เด็กระดับประถม ศึกษาเป็นวัยที่มีความสำคัญในการเริ่มต้นการศึกษาวิชาความรู้ที่เป็นรากฐานต่อการแสวงหา ความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต แบ่งเป็นช่วงวัยเด็กตอนกลางอายุประมาณ 6-9 ปี และช่วงวัยเด็ก ตอนปลายอายุประมาณ 9-12 ปี ปรัชญาลักษณะของพัฒนาการที่สำคัญคือ การฝึกทำสิ่งต่าง ๆ และสร้างทักษะด้วยตนเองในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเขียน การเล่น การทำงาน กับผู้ใหญ่และ เพื่อนร่วมวัย ตลอดจนการสร้างมิตรภาพ ที่จะสนใจเด็กที่มีความสนใจเหมือน ๆ กันและ มักเป็น เพื่อนรุ่นเดียวกับตนเอง โดยมีพัฒนาการด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ลักษณะทางร่างกาย มีพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อและระบบประสาทที่กำหนดหน้า มาก ลักษณะทางร่างกายทั่วไปในช่วงอายุ 6-7 ปี มีอัตราการเจริญเติบโตช้าแต่สม่ำเสมอ อย่างไรก็ตาม ความสนใจของเด็กวัยนี้มีช่วงเวลาค่อนข้างสั้น

2. ลักษณะทางอารมณ์ เด็กเริ่มลดความคิดที่ตนเองเป็นหลัก ทำให้เข้าใจ ความรู้สึก ของผู้อื่นมากขึ้น ควบคุมอารมณ์ได้ดีขึ้น

3. พัฒนาการทางสังคม เด็กเริ่มให้ความสำคัญกับครู และต้องการเรียนรู้การใช้ชีวิต ที่เป็นอิสระ จึงแยกตัวออกจากเพศตรงข้ามและตั้งกลุ่มเพื่อนเพศเดียวกัน ร่วมกันสร้างกฎเกณฑ์

4. ลักษณะทางสติปัญญา เด็กวัยนี้เริ่มมีความคิดความ เข้าใจ ความสามารถ แก้ปัญหาเชิงรูปธรรม สามารถที่จะเข้าใจและคิดเชิงเหตุผล สามารถคิดย้อนกลับไป มาได้ และเริ่มคิดในสิ่งที่เป็นนามธรรม

นาตยา นาคปลัด (2552) ได้กล่าวว่า พัฒนาการเรียนรู้ศิลปะศึกษาของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษาควรจะให้มีการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับพัฒนาการที่เพิ่มขึ้นตามธรรมชาติ เด็กสนใจที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวสมจริง มีเหตุผล และมีแนวโน้มที่จะสนใจสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้นควรมี การจัดกิจกรรมที่สนอง ความต้องการตามพัฒนาการอย่างหลากหลาย

พีรพงษ์ กุลพิศาล (2546) ได้อธิบายถึงลักษณะพัฒนาการทางศิลปะ สำหรับ นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ไว้ว่าการเปลี่ยนแปลงของเด็กวัย 8-11 ขวบ เป็นอย่างช้า ๆ เมื่อ เทียบกับวัยก่อน ๆ เพราะเพิ่งเริ่มเปลี่ยนแปลงจากการใช้สัญลักษณ์ (เช่น วาดภาพบ้าน เป็นรูป สามเหลี่ยมบนรูปสี่เหลี่ยม) ทั้งนี้จะเปลี่ยนมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับการกระตุ้นของครู อย่างไรก็ตาม เด็กวัยนี้ เริ่มไม่พอใจภาพวาด แบบสัญลักษณ์ที่เคยมีประสบการณ์มาก่อน บางคนสามารถวาด ภาพที่มีระยะใกล้ไกล สัดส่วน ถูกต้องมากขึ้น สีที่ใช้ข้างเคียงความเป็นจริงมากขึ้น ถึงแม้เด็กวัยนี้ จะเข้าสู่ระดับที่เริ่มวาดภาพได้เหมือนจริงก็ตาม ก็ไม่ได้หมายความว่า จะ ทำได้เช่นนั้นทุกคนบางคน พอใจที่จะแสดงออกเป็นภาพไม่เหมือนจริงก็มี โดยหันไปสนใจเกี่ยวกับการ ออกแบบมากกว่าการ วาดให้เหมือน

สรุปได้ว่า พัฒนาการทางศิลปะของเด็กประถมศึกษา เด็กจะสามารถแสดงออกมาได้ อย่างธรรมชาติ ซึ่งเด็กจะสามารถพัฒนาไปได้มากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับการเลี้ยงดู การเรียน การสอน การฝึกฝน สภาพแวดล้อม และการได้รับการส่งเสริมอย่างถูกต้อง

3.2 แนวคิดเกี่ยวกับการสอนทัศนศิลป์

การสอนศิลปะศึกษาเป็นเรื่องที่ต้องสอนให้ผู้เรียนสามารถพิจารณาถึงความสัมพันธ์ ระหว่างเหตุ และผลได้อย่างชัดเจน โดยการเรียนการสอนทัศนศิลป์นั้น เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้แล้ว ควรจะ ได้รับสุนทรียภาพจากการเรียนด้วย

Government of Ireland (1999) การสอนทัศนศิลป์ในหลักสูตรที่ ผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง ผู้เรียนแต่ละคนมีความฉลาดอย่าง หลากหลาย จึงต้องการเรียนรู้ประสบการณ์ในแบบ ต่าง ๆ เพื่อที่จะพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ กิจกรรมศิลปะจึงช่วยในด้านพัฒนาการและการเรียนรู้ ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

แนวคิดเกี่ยวกับวิธีการสอนศิลปะศึกษาแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ การสอนศิลปะปฏิบัติ การสอนประวัติศาสตร์ศิลป์ และการสอนศิลปะวิจารณ์ โดยแต่ละกลุ่มมีวิธีการสอนในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้ (Paterakis, 1979; อัมไพ ตีรณสาร, 2543)

1. การสอนศิลปะปฏิบัติ (Studio Art Teaching Approaches) แบ่งเป็น 4 รูปแบบคือ

1.1 การสอนแบบเน้นประสบการณ์ (Art Approached Experimentally) เป็น การจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งผลจากการสอนแนวนี้ผู้เรียนจะพัฒนาทั้งด้าน ทักษะ และกระบวนการคิดแก้ปัญหา และความเข้าใจ โดยมีขั้นตอนในการเรียนรู้ คือ การสำรวจ การแสวงหาความเป็นไปได้ต่าง ๆ การสรุปเป็นสมมุติฐาน และการทดสอบสมมุติฐาน ซึ่งคุณค่าของการสอนแบบเน้นประสบการณ์ คือ ทำให้รู้สึกว่าการเรียนการสอนเป็นการท้าทาย ทำให้เกิดความตื่นตัวอยู่เสมอ ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และทำให้นักเรียนกล้าตัดสินใจ

1.2 การสอนแบบมีศิลปินเป็นแบบอย่าง (The Artist as Model) เป็นการจัดการประสบการณ์การเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้สัมผัสและได้เรียนรู้ชีวิต และกระบวนการ ทำงานในอาชีพทางศิลปะจากศิลปินจริงๆ การสอนแนวนี้ผู้เรียนจะนักเรียนจะได้รับประสบการณ์โดยตรง

1.3 การสอนแบบมีนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-centered approaches) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับลักษณะเฉพาะของนักเรียนแต่ละคน ทั้งด้านวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ความต้องการทางด้านร่างกายและจิตใจ ความสนใจระดับสติปัญญา ทักษะ ความถนัด และการแสดงออกทางอารมณ์ โดยบทบาทของครูเป็นเพียงผู้ช่วยนำทางให้นักเรียนไปสู่การขยาย กรอบความคิดในตัวของนักเรียนเองให้กว้างยิ่งขึ้น ซึ่งคุณค่าของการสอนแบบมีนักเรียนเป็นศูนย์กลาง คือ ตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจของผู้เรียน นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมให้นักเรียนกระตุ้นตนเองในการเรียนรู้ ได้รู้จักการสรุปความคิดของตนเอง และวางแผนการทำงาน

1.4 การสอนแบบประสมประสาน (Interdisciplinary Studies) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการองค์ความรู้จากศาสตร์ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน โดยการสอนแบบนี้เหมาะ กับลักษณะวิชาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ ซึ่งสามารถเชื่อมโยงทุกแง่มุมของชีวิต และการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

2. การสอนประวัติศาสตร์ศิลป์ (Teaching Art History) แบ่งเป็น 4 รูปแบบ ดังนี้

2.1 การสอนตามยุคสมัยทางศิลปะ (Chronological Survey) เป็นแนวการสอนที่นิยมใช้กันในปัจจุบัน โดยยึดเอายุคสมัยทางศิลปะเป็นแกน และเริ่มการบรรยายที่ละยุคสมัย โดยเริ่มต้นจากยุคสมัยที่เก่าแก่ที่สุด ไปจนถึงยุคปัจจุบัน

2.2 การสอนตามประเด็น (The Thematic Approach) เป็นการให้ความรู้ในแนวกว้างในขณะที่ผู้สอนสามารถคัดเลือกและเน้นเนื้อหาเฉพาะจุดตามที่เห็นว่าเหมาะสม ซึ่งคุณค่าของการสอนตามประเด็น ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและเกิดความคิดในเชิงเปรียบเทียบ หา ความสัมพันธ์ วิเคราะห์ สังเคราะห์

2.3 การสอนตามความสนใจ (Spontaneous Approach) มีลักษณะคล้ายกับการสอนตามประเด็น คือเน้นการสอนเฉพาะประเด็นที่ผู้เรียนสนใจ ซึ่งคุณค่าของการสอนตามความสนใจ ทำให้ผู้เรียนสนใจเพราะเป็นเรื่องที่ผู้เรียนเองสนใจและมีส่วนร่วมในการกำหนดเรื่อง

2.4 การสอนรายบุคคล (The Independent Approach) เป็นการสอนที่สนอง ความสนใจของแต่ละบุคคลอย่างแท้จริง โดยผู้เรียนจะเป็นผู้กำหนดเรื่อง เป้าหมาย ขั้นตอน และ วิธีการศึกษาเอง ซึ่งอาจทำขึ้นมาในรูปแบบของโครงการ คุณค่าของการสอนรายบุคคล คือตอบสนองต่อ ความสนใจของผู้เรียนแต่ละบุคคล นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกความรับผิดชอบ และการมีวินัยในตนเอง การทำงานตามแผนการดำเนินงาน การรู้จักแก้ปัญหา และการประเมินความสำเร็จของตนเอง จาก โครงการที่ผู้เรียนได้วางไว้

3. การสอนศิลปวิจารณ์ (Teaching Art Appreciation) แบ่งเป็น 4 รูปแบบ

3.1 แนวการสอนแบบเน้นความชื่นชม (Hedonistic Approach)

3.2 แนวการสอนแบบเน้นสภาพการณ์ (Contextualistic Approach)

3.3 แนวการสอนแบบเน้นโครงภายใน (Organistic Approach)

3.4 แนวการสอนตามความนิยม (Normistic Approach)

พีรพงษ์ กุลพิศาล (2546) ได้อธิบายการจัดประสบการณ์ทางศิลปะ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ไว้ดังนี้

กิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กวัยนี้ มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะเด็กจะเริ่มเรียนรู้และเข้าใจ ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ ที่ตนได้พบเห็นดีมากขึ้นกว่าเดิม และเริ่มรู้จักแสดงออกโดยใช้สิ่งที่ตน ได้พบเห็นเหล่านั้นได้มากกว่าวัยก่อน ๆ นอกจากนั้นสิ่งที่ควรระวังก็คือ เด็กมักรู้สึกว่าการ

ภาพวาดของตน ยังไม่มีความละเอียดและยังไม่ถูกต้อง หรือบางครั้งก็รู้สึกว้าว้าวที่ใช้ไปไม่เหมาะสม จึงมีความจำเป็น อย่างยิ่งที่ครูต้องมีความใกล้ชิด และให้คำแนะนำส่งเสริมอยู่ตลอดเวลา

1. ประสบการณ์ทางศิลปะที่เด็กวัยนี้ต้องการ

1.1 ต้องการวาดภาพได้ตามที่ตนเองมอง แต่ยังไม่สามารถทำได้ ฉะนั้นครูต้องคอยให้คำแนะนำ เป็นพิเศษ ประกอบกับวิธีสอนที่ละเอียดยิ่งขึ้น

1.2 กิจกรรมที่อาศัยทักษะไม่มากนักก็เหมาะสมสำหรับเด็กวัยนี้ เพราะความต้องการที่จะ ทำตัวให้เด่นในกลุ่มของตนเองนั้น (กลุ่มที่มีวัยและเพศเดียวกัน)

1.3 สนใจงานประดิษฐ์และงานหัตถกรรมต่าง ๆ ที่อาศัยการวาดและระบายสีตกแต่ง เพิ่มเติมเล็กน้อย

1.4 ต้องการงานศิลปะให้เสร็จสมบูรณ์ จดจำขั้นตอนของการทำงาน สนใจทั้งการสร้างสรรค์ สิ่งที่ใช้ประโยชน์ได้และสิ่งที่มีงอกแต่งให้เกิดความงาม

1.5 ควรจัดกิจกรรมการซักถาม หรืออธิบายเกี่ยวกับผลงานทางศิลปะสาขาต่าง ๆ ทั้งของ อดีตและปัจจุบัน ในแง่วัสดุ วิธีการ เนื้อหา และความงาม

1.6 กิจกรรมศิลปะปฏิบัติที่เด็กควรได้ทำก็คือ กระดาษ ตัด (ด้วยมีด กรรไกร) ฉีก ขยำ พับ สาน ม้วน ผนึก กาว ปั้น ต่อเป็นรูปหรือโครงสร้างโดยใช้กระดาษแข็งสีเขียน สีชอล์ค สีชอล์คสี วาด โดยใช้ส่วนปลายและปาดด้วยส่วนข้าง ชูตขีดเป็นภาพ (Crayon Etching) สีเทียนลงไฟ ภาพฝน (Rubbing) เพื่อค้นหาลักษณะผิวแบบต่าง ๆ จากวัสดุต่าง ๆ กัน ใช้ควบคู่กับสีชนิดอื่น ดินเหนียว ปูน พลาสติกอร์ บีบให้เป็นรูปต่าง ๆ ทบ กด ดึง ตัดเป็นชิ้นแล้วต่อด้านน้ำสลิป เฝาคเลือบ แกะ ปั้น หล่อผ้า เย็บด้วยมือหรือจักร พ่นลวดลายต่าง ๆ ด้วยใช้เทคนิคภาพพิมพ์เจาะ เชือก ด้าน เส้นใยต่าง ๆ ถัก ทอ นิตติ้ง โครเชต์ ผูกปม (แมคคาลาเม่) ฝุ่น สีน้ำมัน สีน้ำ วาดเป็นจุด เป็นขีด ด้วยพู่กันชนิดต่าง ๆ หรือพ่น เป็นละอองสี ลวด และโลหะ ตัด ดัดงอ บิดเป็นเกลียว เชื่อม ผูก ขัดให้เป็นเงาไม้ เสียบแล้วต่อเป็น โครงสร้าง ยึดด้วยตะปู แกะสลัก บิดงอ ใช้เทคนิคผสมหรือทำเป็นงานโครงสร้างร่วมกับวัสดุอื่น ๆ พิมพ์ภาพ พิมพ์ภาพจากแม่พิมพ์แผ่นยาง (Lino-Cut) พิมพ์ภาพจากแม่พิมพ์แกะไม้พิมพ์พื้นผิวต่าง ๆ จากพืช เศษไม้ ไม้จิ้มฟัน ในลักษณะของการพิมพ์ครั้งเดียว (Mono-Print) กิจกรรมต่าง ๆ ที่เด็กไม่เคย ทำ ครูต้องสาธิตและอธิบายให้เด็กเข้าใจ

2. เนื้อหาความรู้ทางศิลปะ

2.1 ให้รู้จักวัสดุ คุณสมบัติ และวิธีการที่จะใช้ รวมทั้งเครื่องมือที่เกี่ยวข้อง

2.2 ให้เข้าใจเกี่ยวกับสัดส่วนระหว่างสิ่งของต่าง ๆ ที่อยู่ด้วยกัน เช่น เล็กใหญ่ กว้าง แคบยาว-สั้น ที่ซับซ้อนขึ้น

2.3 สนใจที่จะรู้เรื่องเกี่ยวกับเส้นชนิดต่าง ๆ

2.4 ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีสี่เหลี่ยมจัตุรัสสี่เหลี่ยมผืนผ้า และเปรียบเทียบกับสี่เหลี่ยมในวัตถุ สิ่งของจริง ๆ ผีอกัดผสมสี่เหลี่ยม ให้เข้าใจความแตกต่างของสี่เหลี่ยม สี่เหลี่ยม และสี่เหลี่ยม

2.5 ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีการออกแบบจัดภาพ เช่น หลักการจัดภาพโดยใช้เส้นนำ สายตา ตามหลักทัศนียภาพ (Perspective) อย่างง่าย ๆ โดยมีได้มุ่งหวังว่าจะได้เด็กทำได้ทุกคนหาก เสนอและโดยการ อธิบายประกอบภาพ หรือสถานการณ์จริง ๆ

สรุปได้ว่า การสอนทัศนศิลป์ โดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ มีความสอดคล้องกับ แนวทางการจัดการเรียนรู้ทัศนศิลป์ในโรงเรียนระดับประถมศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติและประสบการณ์ตรง มีความคิดเป็นของตนเอง แก้ปัญหาได้ และได้รู้จักตนเอง สามารถเชื่อมโยงความรู้กับชุมชนสังคมได้อย่างสร้างสรรค์

3.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้ทางทัศนศิลป์ของเด็กประถมศึกษา

เด็กในระดับชั้นประถมศึกษาจะมีความสามารถในการสร้างงานศิลปะที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ โดยไม่ต้องมีการสอน ไม่ต้องมีการเรียนรู้ใด ๆ เด็กจะสร้างงานศิลปะได้เองด้วยความกระตือรือร้น ด้วยความมั่นใจ และสามารถสร้างงานได้ทันที โดยจินตนาการของตนเอง

เพ็ญผกา ทัดทอง (2557) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้ทางทัศนศิลป์ของเด็กประถมศึกษาจะพัฒนาตามวัย เด็กที่ได้เพิ่มพูน ประสบการณ์เป็นผลให้มีจินตนาการกว้างขวางขึ้น ซึ่งผู้สอนจะต้องจัดองค์ความรู้ให้เหมาะสมกับวัย และวุฒิภาวะของเด็ก

มะลิฉัตร เชื้ออานันท์ (2545) กล่าวว่า สิ่งที่ค้นพบในงานวิจัยสายจิตวิทยาพัฒนาการ ใน ปัจจุบันล้วนสนับสนุนข้อเท็จจริงที่ว่า ความรู้ ความเข้าใจ และสุนทรียภาพต้องมาจากการเรียน การสอน ครูและสื่อต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพ และคุณภาพล้วนส่งผลต่อการเรียนรู้ และพัฒนาการของเด็ก โดยมีประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ความรู้จะเกิดขึ้นได้นั้น ต้องสร้างให้เกิด ไม่ใช่จะเป็นสิ่งที่มาตามธรรมชาติ
2. ความรู้มีขั้นตอน ต้องจัดให้เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน
3. ความรู้จะเกิดขึ้นได้ และพัฒนาได้ก็ต่อเมื่อได้รับสิ่งเร้า
4. พัฒนาการของเด็กมีขั้นตอนและระยะต่าง ๆ ตามลำดับของวัย
5. พัฒนาการของเด็กไม่ได้พัฒนาสูงขึ้นตามวัยในทุกด้าน

สุติมา เวทการ (2551) กล่าวว่า การเรียนรู้ทางศิลปะเป็นการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดความรู้ หรือ การเรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัยและคุณค่า หรือคุณสมบัติด้านจิตพิสัย ได้แก่ ความซาบซึ้งและการเห็นคุณค่า ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรม 3 ด้าน คือ

1. ด้านพุทธิพิสัย เป็นการเปลี่ยนแปลงด้านสมองของผู้เรียนจากการไม่รู้ไม่เข้าใจโดยเน้น การหาเหตุผลเป็นเรื่องสำคัญ การสอนศิลปะให้ยึดเหตุผลที่สอดคล้องกับสภาพสังคม เน้นให้ผู้เรียน สร้างความรู้ด้วยประสบการณ์หลาย ๆ ด้าน

2. ด้านทักษะ เป็นการเปลี่ยนแปลงด้านทักษะการพูด ความคิด การปฏิบัติ การเขียน โดยการฝึกให้แก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ การประดิษฐ์ การวิจารณ์งาน

3. ด้านจิตพิสัย เป็นการเปลี่ยนแปลงด้านจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึกของคนซึ่งเกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมการรับรู้และการเรียนรู้ในเชิงคุณภาพ 3 ด้าน (มะลิฉัตร เอื้ออานันท์, 2545)

3.1 การรับรู้ทางทัศน์ ได้แก่ ทักษะการรับรู้ด้านการเห็น (Visual perception skills) เป็นมิติหนึ่งของพฤติกรรมมนุษย์ที่ช่วยให้มนุษย์เกิดความรู้ความเข้าใจ

3.2 การเลือกตัวเลือกที่พึงพอใจ เป็นทัศนคติที่เกี่ยวกับการเห็นว่า สิ่งหนึ่งงามหรือไม่งาม ชอบหรือไม่ชอบ โดยเปรียบเทียบกับอีกสิ่งหนึ่ง และตัดสินใจเลือกตัวเลือกที่พึงพอใจ ในทางสุนทรีย์

3.3 ความเฉียบไวในแบบอย่างของศิลปะ เป็นการรับรู้อย่างฉับพลัน (Immediate) หรือความไวในการรับรู้ (Sensitivity)

การจัดการเรียนรู้ทางทัศนศิลป์ของเด็กในระดับประถมศึกษา ควรจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย ทางด้านสติปัญญา และทางด้านจิตใจ ให้ควบคู่กันไป การจัดการเรียนรู้ควรให้ผู้เรียนมีการค้นคว้า มีความรับผิดชอบ กล้าแสดงออกได้อย่างเหมาะสม เน้นกระบวนการทำงานกลุ่ม ส่งเสริมกระบวนการคิดของผู้เรียนให้แสดงออกมาได้อย่างสร้างสรรค์

3.4 องค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอนทัศนศิลป์

การสอนทัศนศิลป์ในหลักสูตรที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนแต่ละคนมีความฉลาดอย่าง หลากหลาย จึงต้องการเรียนรู้ประสบการณ์ในแบบต่าง ๆ เพื่อที่จะพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ กิจกรรมศิลปะจึงช่วยในด้านพัฒนาการและการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี (Government of Ireland, 1999) ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพของตน ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้แสดงทัศนะ กล่าวถึงองค์ประกอบในการเรียนการสอนทัศนศิลป์ ไว้ดังนี้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553) กล่าวว่า องค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอนต้องประกอบด้วย การตั้งจุดประสงค์การสอน การกำหนดเนื้อหา การจัดกิจกรรมการสอน และการวัดประเมินผล

ทิตนา แชมมณี (2554) กล่าวว่า องค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอนประกอบไปด้วย ผู้สอน ผู้เรียน การจัดการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อม

Klausmeier & Ripple (1971) กำหนดองค์ประกอบในการเรียนการสอน ซึ่งประกอบไปด้วย การกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียน การสอน การพิจารณาความพร้อมของผู้เรียน การจัดเนื้อหาวิชา วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การดำเนินการสอน การประเมินผลการเรียนการสอน และความสำเร็จของผู้เรียน

เพ็ญผกา ทัดทอง (2557) กล่าวว่า องค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์การสอน การกำหนดเนื้อหา การจัดหาสื่อการสอน การจัดกิจกรรมการสอน และการวัดประเมินผล

กล่าวโดยสรุป องค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอนทัศนศิลป์ ได้แก่ การกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน การกำหนดเนื้อหาสาระ เครื่องมือที่ใช้ในการสอน การดำเนินการ และการประเมินผลผู้เรียน

3.5 ครูทัศนศิลป์ในระดับประถมศึกษา

ครูผู้สอนเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อการส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เต็มประสิทธิภาพ ครูผู้สอนจะต้องมีทักษะ กระบวนการสอน และคุณลักษณะที่เหมาะสมต่อระดับการศึกษาที่ครูผู้สอนได้ทำการสอนอยู่

Paston (1973) กล่าวถึง คุณลักษณะครูศิลปะที่มีประสิทธิภาพว่า ต้องมี ลักษณะสำคัญ 4 ประการ คือ 1) มีความหยิ่งรู้และเข้าถึงผู้เรียน 2) มีความสามารถในการรับรู้ถึงความรู้สึกภายในของผู้เรียนได้ 3) มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ 4) รู้คุณค่าของตนเองและผู้อื่น

Smith (1980) กล่าวว่า ครูศิลปะศึกษาควรแนะนำหรือเสนอทางเลือกให้นักเรียน ได้ฝึกคิด ตัดสินใจสิ่งต่าง ๆ และควรรหาโอกาสเพิ่มความรู้

อำไพ ตีรณสาร (2547) กล่าวไว้ว่า การปฏิบัติตนในการสอนศิลปะ สิ่งที่ครูควรปฏิบัติ มี ดังนี้ 1) สนับสนุนให้สร้างสรรค์งานของตนเอง 2) มีความยุติธรรม ทัดเทียมกัน ชื่นชมผลงาน ของเด็กทั้งหมด 3) สอนให้เป็นอิสระและพึ่งตนเอง 4) ส่งเสริมให้ริเริ่ม สร้างสรรค์ 5) ส่งเสริมให้รัก และเห็นคุณค่างานของตนและผู้อื่น 6) ส่งเสริมให้ทำงานให้เสร็จ สำเร็จ 7) จัดสรรเวลาให้ยืดหยุ่น และเปิดโอกาสให้ทำงานศิลปะ และสิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติ ได้แก่ 1) สอนเทคนิควิธีที่บังคับให้ผู้เรียน ทำสิ่งเดียวกันทั้งหมด 2) ใช้สมุดระบายสี ต้นแบบหรือคัดลอก 3) สร้างความกลัวในความ พยายามริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ 4) สร้างความเข้าใจว่าศิลปะคือสิ่งที่วุ่นวาย สกปรก หรือไว้ทำ

เวลาว่าง 5) ใช้วิธีการทำตามแบบ 6) ใช้มาตรฐานผู้ใหญ่กับงานเด็ก 7) คาดหวังว่าผลงานเด็กต้องสวยงาม สมบูรณ์เสมอ 8) วิจารณ์งานเด็กมากเกินไป 9) ลำเอียง 10) ใช้กิจกรรมวัสดุอุปกรณ์หนึ่ง ๆ ซ้ำๆ ซากเกินไป 11) ใช้กระดาษเพียงขนาดเดียว

วิทยากร เชียงกุล (2548) กล่าวว่า ครูควรสร้างสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ ที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของประสบการณ์การเรียนรู้อย่างเต็มที่ (Orchestrated Immersion) และสร้างบรรยากาศที่ท้าทาย น่าสนใจ คือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนตื่นตัว แต่ผ่อนคลายตามธรรมชาติ (Relaxed Alertness)

จุฑาทิพย์ เอี่ยมปิยะกุล (2552) ครูจะต้องเป็นคนที่มีความรู้ มีสมรรถภาพและรู้จักหน้าที่ของตนเอง เพื่อที่จะสามารถ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิดและเรียนรู้ได้มากที่สุด การคิดจัดสภาพแวดล้อมให้เกิดบรรยากาศการเรียนการสอนที่ดีได้เหมาะสมนั้นก็เป็นส่วนสำคัญยิ่งในการเรียนการสอนของผู้เรียน

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2553) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ประกอบเป็นการคิดวิเคราะห์แตกต่างไปตามทฤษฎี การเรียนรู้ การแสดงความคิดเห็นเป็นการแสดงความคิดเห็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์และเหตุผลเพื่อพัฒนาข้อวิเคราะห์

พิมพ์ลักษณ์ เสงี่ยมบูรณ์ (2551) ได้ศึกษา ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูมืออาชีพ พบว่าครูมีความจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาความรับผิดชอบในวิชาชีพมากที่สุด รองลงมาคือด้านการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน ด้านการวางแผนและการเตรียมการสอนและด้านการจัดการเรียนการสอน และพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูมากที่สุดอย่างมีนัยสำคัญคือ ตัวแปรทัศนคติในการปฏิบัติงานและมีแนวโน้มว่าการมีพี่เลี้ยง ผู้เชี่ยวชาญ ภาระงาน การสัมมนาวิชาการจะเป็นแนวทางที่เหมาะสมที่สุด

ดังนั้น บทบาทของครูผู้สอนในการสอนทัศนศิลป์นั้น ครูควรจะเป็นผู้ที่สามารถสร้างองค์ความรู้ให้แก่ผู้เรียนได้มีความคิดอย่างอิสระ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดอย่างสร้างสรรค์ และออกมาจากตัวตนของผู้เรียน เพื่อสามารถสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะได้อย่างมีจินตนาการ มีการสร้างคำถามให้แก่ผู้เรียนได้ตอบโดยอิสระเสรี และมีความเหมาะสมต่อผู้เรียน มีการสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ ได้แก้ไขปัญหา จนเกิดทักษะการคิด สอนให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถ และทักษะการประยุกต์ใช้การ จนเป็นผลให้เกิดสุนทรียภาพจากการได้ศึกษาและสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ และสุดท้ายครูผู้สอนจะต้องมีความรัก และความศรัทธาในวิชาชีพครู และเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียน

4. การจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์และที่เน้นการปฏิบัติ

4.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์

Dewey (1983) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้จากประสบการณ์ว่าเป็นวงจรของการลงกระทำ เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการกระทำจริง ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ใหม่หรือผู้เรียนปรับเปลี่ยนตนเองในการปฏิบัติตามบทบาทใหม่

Pfeiffer & Ballew (1988) ได้ให้ความหมายว่าการเรียนรู้จากประสบการณ์เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ในการกระตุ้นผู้เรียนให้มีความรู้สึกที่ดีในการเรียนรู้เหมือนกับสิ่งที่เขาคิดพยายามทำให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมและอารมณ์ความรู้สึกใหม่ เกิดความรู้ใหม่ การเรียนรู้จากประสบการณ์จะเกิดเมื่อบุคคลเกี่ยวข้องกับผูกพันในกิจกรรม การวิเคราะห์ทบทวนอย่างมีวิจารณญาณ เชิงนามธรรมที่เป็นประโยชน์ให้เหตุผลในการทำงาน โดยอิงสมมติฐาน

รัชันท์ เพชรจำนงค์ (2559) ได้ให้ความหมายว่า เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้เชื่อมโยงประสบการณ์เดิมเข้ากับประสบการณ์ใหม่ผ่านการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ จนเกิดเป็นประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนจะต้องทบทวนและวิเคราะห์ประสบการณ์ที่ตนเอง ได้รับพัฒนาเป็นองค์ความรู้เพื่อนำมาใช้ในการเรียนรู้ครั้งถัดไป

จากข้อมูลข้างต้น การเรียนรู้จากประสบการณ์ เป็นการเชื่อมโยงประสบการณ์การเรียนการสอนในห้องเรียน และการเรียนการสอนภายนอกห้องเรียน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง เป็นวิธีการที่ให้นักเรียนเกิดความรู้ใหม่ ๆ และมีการพัฒนาตนเองจากการได้รับประสบการณ์

4.2 แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์

การจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์ มีแนวทาง ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินโครงการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยคัดเลือกแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครูต้นแบบจำนวน 9 แนวทาง ที่เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิดการฝึกทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายการฝึกปฏิบัติจริงและการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาจึงได้แนวทางหนึ่งที่มีชื่อว่า การจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์และที่เน้นการปฏิบัติ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550) การจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์และแบบที่เน้นการปฏิบัติ มีแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ดังนี้

1. การเรียนรู้แบบประสบการณ์

1.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบประสบการณ์ คือ การที่ผู้เรียนได้มีโอกาสรับประสบการณ์ แล้วได้รับการกระตุ้นให้สะท้อนสิ่งต่าง ๆ (Reflection) ที่ได้จากประสบการณ์ออกมาเพื่อพัฒนาทักษะใหม่ ๆ เจตคติใหม่ ๆ หรือวิธี การคิดใหม่ ๆ

1.2 ขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์

1.2.1 ขั้นจัดประสบการณ์ (Experiencing) เป็นขั้นลงมือหรือทำ กิจกรรมจากสภาพจริง เช่น การเก็บรวบรวมข้อมูลราคาสินค้าในตลาด แหล่งเรียนรู้ การสัมภาษณ์หรือการปฏิบัติการต่าง ๆ

1.2.2 ขั้นนำเสนอและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ (Publishing) เป็น ขั้นของการพูด การเขียน เช่น การนำข้อมูลที่ได้จากขั้นประสบการณ์มานำ เสนอ ซึ่งอาจทำได้ทั้งการพูด และการเขียน อาจเขียนลงในแผนภูมิหรือตาราง พร้อมนำเสนอด้วยปากเปล่า

1.2.3 ขั้นอภิปรายผล (Discussing) เป็นขั้นของการอภิปราย ชักถามเพื่อ ความเข้าใจที่แจ่มชัดและเพื่อให้ได้แนวคิดต่อการประยุกต์ใช้ ขั้นนี้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนอาจร่วมกัน ในการตั้งคำถามเพื่อการอภิปรายร่วมกัน

1.2.4 ขั้นสรุปพาดพิง (Generalizing) เป็นขั้นของการสรุปผลการ เรียนรู้จาก กระบวนการทั้ง 3 ขั้นข้างต้น โดยสรุปพาดพิงสู่หลักการสู่มุมมอง หรือ แบบแผนที่กว้างขวางขึ้น อาจร่วมกันสรุปหรือการลงมือกระทำ

1.2.5 ขั้นประยุกต์ใช้ (Applying) เป็นขั้นการนำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ ไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งอาจจัดทำเป็นลักษณะโครงการทดลอง การแก้ปัญหาหรือการ ค้นคว้าวิจัยต่อไป ซึ่งถือเป็นการลงมือกระทำ/ปฏิบัติ เป็นวงจรต่อไป

2. การจัดการเรียนรู้แบบที่เน้นการปฏิบัติ

2.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบที่เน้นการปฏิบัติ คือ เป็นการ จัดกิจกรรมใน ลักษณะกลุ่มปฏิบัติการ เน้นการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ตรงจากการเผชิญ สถานการณ์จริงและการแก้ปัญหาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการกระทำ ได้ฝึกคิด ฝึกลงมือทำ ฝึกทักษะกระบวนการต่าง ๆ ฝึกการแก้ปัญหาด้วยตนเอง

2.2 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบที่เน้นการปฏิบัติ

2.2.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นตอนแรกที่ครูผู้สอนจะต้องกระตุ้น มีการชักจูง และโน้มน้าวให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น และเกิดความสนใจอยากค้นคว้า หากความรู้ ครูผู้สอนอาจใช้วิธีการสนทนาซักถามและทบทวนประสบการณ์เดิมของนักเรียน เพื่อเชื่อมโยงกับ ประสบการณ์ใหม่ที่จะต้องเรียนรู้

2.2.2 **ขั้นศึกษา/วิเคราะห์** เป็นขั้นตอนการแบ่งกลุ่มนักเรียนเรียน เพื่อทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันโดยการแสวงหาความรู้ แสดงความคิดเห็น ร่วมกันวิเคราะห์และหาข้อสรุปในประเด็นที่ได้ตั้งไว้ ในการทำกิจกรรมตาม ขั้นตอนนี้ ครูผู้สอนจะต้องออกแบบกลุ่มให้เหมาะสม เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมมากที่สุด เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกภายในกลุ่มของตน ครูผู้สอนต้องจัดหาสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้

2.2.3 **ขั้นปฏิบัติ/ฝึกหัด/ทดลอง** เป็นขั้นที่นักเรียนได้ทดลองฝึกปฏิบัติตามขั้นตอน ได้ฝึกคิดวิเคราะห์ จินตนาการ สร้างสรรค์ โดยครูผู้สอนทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา ดูแลช่วยเหลือ และประเมินการปฏิบัติเพื่อแก้ไขหากมีข้อบกพร่อง

2.2.4 **ขั้นสรุป/เสนอผลการเรียนรู้** เป็นขั้นที่นักเรียนแต่ละกลุ่มจะได้ประมวลข้อมูลความรู้จากประสบการณ์ทั้งหมดมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เป็นความรู้ใหม่ วิธีการใหม่ สรุปและนำเสนอสิ่งที่ค้นพบต่อกลุ่มใหญ่ในรูปแบบที่มีความหลากหลาย เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน

2.2.5 **ขั้นปรับปรุงการเรียนรู้** นำไปใช้ เป็นขั้นที่ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มได้มีโอกาสปรับปรุงผลงานของตนเองที่ได้แนวคิดจากการนำเสนอของแต่ละกลุ่ม ในการปรับปรุงผลงานนี้สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากกลุ่มอื่นมาพัฒนาให้ดีขึ้นหรือเกิดความคิดใหม่ สามารถทำการสร้างสรรค์งานที่มีความต่างจากผลงานเดิมได้

2.2.6 **ขั้นการประเมินผล** วัดผลประเมินผลตามสภาพจริง โดยเน้นการวัดผลจากการปฏิบัติงานจริงจาก ชิ้นงาน ผลงาน ผู้เรียนทำการประเมินตนเอง สมาชิกของแต่ละกลุ่ม ผู้ปกครอง และครูผู้สอนได้มีบทบาทร่วมวัดและประเมินผลด้วย

ข้อเสนอแนะการปรับใช้แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์และแบบที่เน้นการปฏิบัติ

1. ผู้สอนต้องมีความพร้อมก่อนทำการสอน ต้องวิเคราะห์หลักสูตร ศึกษา คำอธิบายรายวิชา เลือกเนื้อหาที่เหมาะสม เขียนแผนการเรียนรู้ ตามขั้นตอนจัดเตรียมอุปกรณ์ให้ครบตามแผนการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติ

2. ผู้สอนต้องคำนึงถึงแหล่งทรัพยากรทั้ง 4 ด้าน คือ 1) เวลา 2) สถานที่ 3) ภูมิปัญญาท้องถิ่น 4) สื่อการสอนต่าง ๆ ซึ่งผู้สอนสามารถ ใช้ทรัพยากรดังกล่าวเป็นตัวเชื่อมโยงให้ผู้เรียนก้าวสู่การเรียนรู้โลกรอบตัว

3. การเรียนรู้แบบประสบการณ์เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยผู้เรียนได้มีโอกาสรับประสบการณ์ แล้วได้รับการกระตุ้นให้สะท้อน สิ่งต่าง ๆ (Reflection) ที่ได้จากประสบการณ์ออกมาเพื่อพัฒนาทักษะใหม่ ๆ เจตคติใหม่ ๆ หรือวิธีการคิดใหม่ ๆ ดังนั้นผู้สอนต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ ลงมือปฏิบัติจริงให้มากที่สุด

ผู้ทำวิจัยจึงเห็นสมควรว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อศึกษาและสร้างสรรค์ ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาภาณุอนุกุณนุสรณ์ (เล่มแนยี่ 2) เหมาะสมสำหรับการนำรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้มีโอกาส รับประสบการณ์ แล้วได้รับการกระตุ้นให้ สะท้อนสิ่งต่าง ๆ ที่ได้จากประสบการณ์ออกมาเพื่อพัฒนาทักษะ หรือวิธีการคิดใหม่ ๆ เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สามารถสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ได้ด้วย ตนเอง และได้รับสุนทรียะจากประสบการณ์ที่ตนได้รับ โดยมีการขั้นตอนการจัดกิจกรรมการ จัดการเรียนรู้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นที่ 2 ขั้นศึกษา/วิเคราะห์

ขั้นที่ 3 ขั้นปฏิบัติ/ฝึกหัด/ทดลอง

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป/เสนอผลการเรียนรู้

ขั้นที่ 5 ขั้นปรับปรุงการเรียนรู้ นำไปใช้

ขั้นที่ 6 ขั้นการประเมินผล วัดผลประเมินผลตามสภาพจริง

5. การเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ในปัจจุบันโลกกำลังเผชิญกับสภาวะการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้ส่งผลต่อ การศึกษาในวงกว้าง จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอนให้สามารถดำเนินการได้อย่าง ต่อเนื่อง

5.1 ความหมายของการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ภูษิมา ภิญญินวัฒน์ (2564) กล่าวว่า ในสถานการณ์โควิด-19 ระบาด เราควร เปลี่ยนให้ทุก ๆ ที่กลายเป็นโรงเรียน เพราะการเรียนรู้ยังต้องดำเนินอยู่แม้ว่านักเรียนไม่สามารถไป โรงเรียนตามปกติ ในหลายประเทศที่ประกาศมาตรการปิดโรงเรียน รัฐบาลมักจะออกมาตรการ ด้านการเรียนรู้รองรับ ด้วยการเรียนทางไกลรูปแบบต่าง ๆ โดยพิจารณาจากเงื่อนไขความพร้อม ด้านอุปกรณ์ ความพร้อมของพ่อแม่ และความพร้อมตามช่วงวัยของเด็ก

ตรีสุข เทียนทอง (2564) กล่าวว่า จากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลให้รูปแบบ การจัดการเรียนการสอนในแต่ละภูมิภาคของประเทศต้องมีความแตกต่างกันไปตามความเหมาะสม กระทรวงศึกษาธิการได้เตรียมความพร้อมโดยกำหนดรูปแบบการเรียนการสอนของโรงเรียนในแต่พื้นที่ไว้

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หมายถึง การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบใหม่ที่เปลี่ยนให้เข้ากับการรับมือในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค-19 เพราะการเรียนรู้ยังต้องดำเนินอยู่แม้นักเรียนไม่สามารถไปโรงเรียนตามปกติ ในหลายประเทศมีการปรับเปลี่ยนเป็นการจัดการเรียนการสอนเป็นแบบออนไลน์ รวมถึงประเทศไทยด้วย

5.2 แนวทางจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ชัยวัฒน์ ปานนิล (2564) กล่าวไว้ว่า ผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนในรูปแบบผสมผสาน โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ และระบบวัดผลประเมินผลเดิม เปลี่ยนไปตรงที่ผู้สอนต้องเป็นผู้รับภาระในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น ซึ่งก็สอดคล้องกับเวลาที่เพิ่มมากขึ้นจากการที่นักเรียนไม่ต้องมาโรงเรียน ปรับเปลี่ยนบทบาทจากผู้เรียนต้องมาโรงเรียน เป็นผู้สอนเป็นผู้เดินทาง ไปหาผู้เรียนแทนอาจจะเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบเดลิเวอรี่หรือ การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ “ครูกระเป่า” โดยผู้สอนมีหน้าที่ในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามความพร้อม บริบทของผู้เรียนและครอบครัว โดยผู้สอนมีหน้าที่ในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนดังนี้

1. จัดเตรียมแผนการสอนและอุปกรณ์การสอนจากที่มีอยู่เดิม จัดชุดเป็นชุดการเรียนรู้อุ้สำหรับนักเรียนแต่ละคนในแต่ละวิชา
2. จัดหาและสืบค้นสื่อออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็นสื่อของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ที่จัดทำเผยแพร่ หรือสื่อของระบบการจัดการเรียนการสอนทางไกล EDLTV ซึ่งเป็นสื่อการสอนทางไกลที่มีการจัดหมวดหมู่ตามเนื้อหาวิชาและมีกำหนดการสอบพร้อมแบบประเมินประกอบอยู่แล้วสะดวกแก่ผู้สอนที่จะนำมาประยุกต์ใช้ ไม่ต้องสร้างใหม่
3. ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับรูปแบบที่จะนำมาใช้ กำหนดบทบาทของบุคคลที่จะต้องมีส่วนร่วมอย่างชัดเจนและครอบคลุมตามระดับความพร้อมของผู้เรียน
4. จัดเตรียมระบบสื่อสารออนไลน์ระหว่างผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้สอนให้พร้อม โดยใช้ระบบที่มีอยู่เดิมและไม่จำเป็นต้องจัดหาเพิ่มเติม เช่น facebook, Line, Google หรือเบอร์โทรศัพท์ หากไม่สามารถสื่อสารในแบบออนไลน์ได้ ผู้สอนจำเป็นต้องรู้จักบ้านพักของผู้เรียน เพื่อเดินทางไปแนะนำและจัดการเรียนการสอนให้เป็นพิเศษ

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค-19 มีแนวทางในการจัดการเรียนการสอนหลากหลายรูปแบบด้วยกันไม่ว่าจะเป็นการเรียนแบบออนไลน์ หรือการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ดังนี้

1. On Site คือ การให้นักเรียนมาเรียนตามปกติ แต่ต้องมีการเว้นระยะห่าง หรือต้องมีการจำกัดจำนวนนักเรียนในแต่ละห้อง ลดจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียนให้น้อยลง สำหรับจังหวัดพื้นที่สีเขียว สามารถจัดดำเนินการเรียนการสอนในโรงเรียนได้ตามปกติ

2. On Air คือ การออกอากาศผ่าน DLTV เป็นตัวหลักในการกระจายการสอนให้แก่ นักเรียน โดยให้โรงเรียนวังไกลกังวลเป็นฐานในการจัดการเรียนการสอน นักเรียนสามารถดูได้ทั้งรายการที่ออกอากาศตามตารางที่กำหนด และรายการที่จัดให้มีการดูย้อนหลังได้

3. Online คือ การให้ครูจัดการเรียนการสอนผ่านเครื่องมือแล้วกระจายไปสู่นักเรียน ได้ถูกนำมาใช้มากที่สุด

4. On Demand คือ รูปแบบการสอนที่ใช้งานผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ ที่ครูและนักเรียนใช้ร่วมกัน

5. On Hand คือ การจัดใบงานให้กับนักเรียน เป็นลักษณะแบบเรียนสำเร็จรูป ให้นักเรียนรับใบงานไปเป็นชุดแล้วนำไปเรียนด้วยตนเองที่บ้าน โดยให้ครูผู้สอนออกไปเยี่ยมนักเรียน เป็นครั้งคราว หรือให้ผู้ปกครองช่วยสนับสนุน ทำหน้าที่เป็นครูผู้สอน คอยช่วยส่งเสริม และช่วยเหลือ เพื่อให้ นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่อง ถึงแม้โรงเรียนจะปิดแต่การเรียนรู้อาจต้องดำเนินต่อไปอย่างไม่หยุดนิ่ง

ในการวิจัยครั้งนี้ทางโรงเรียนชุมชนไมตรีอุทิศ จังหวัดนนทบุรี ได้มีการจัดการเรียนการสอนผสมผสานโดยมีการขยายห้องเรียน ทำให้มีจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียนลดลง จึงสามารถจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนแบบรักษาระยะห่างได้ รวมทั้งยังสามารถดำเนินการดูแลสุขอนามัยของนักเรียนได้เป็นอย่างดี และเป็นไปตามมาตรการป้องกันโรค เพื่อการเรียนรู้ที่ได้ทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยโรงเรียนได้เลือกวิชาที่ต้องมีการฝึกปฏิบัติ หรือต้องมีการเรียนรู้ร่วมกันมาจัดการเรียนรู้ที่ห้องเรียน ในขณะที่วิชาอื่น ๆ ให้จัดการเรียนการสอนผ่านทางออนไลน์

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

6.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีนักการศึกษากล่าวไว้หลายท่าน ดังนี้

Good (1973) ให้ความหมายไว้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ผลของการสะสมความรู้ ความสามารถในการเรียนทุกด้านเข้าไว้ด้วยกัน

อัปดุลเลาะ อุมาร์ (2560) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ทางการเรียน คือ ความรู้ ความสามารถ และทักษะของผู้เรียนที่เกิดขึ้นหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

วรวิทย์ อุทโท (2559) ได้สรุปความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและสมรรถภาพสมองต่างๆ ของผู้เรียนที่ได้จากการเรียนรู้ การศึกษา การค้นคว้า การอบรม การสั่งสอน หรือได้จากประสบการณ์ การที่ได้รับจากทางโรงเรียนและทางบ้าน รวมทั้งจากแหล่งอื่นๆ และเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดได้

สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง พัฒนาการทางด้านความรู้ ความสามารถ และทักษะของนักเรียน ที่ได้เกิดขึ้นหลังจากได้รับการเรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้เข้าร่วม ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สามารถประเมินผลได้

6.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มีผู้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังนี้

สมนึก ภัททิยธนี (2551) สรุปความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า แบบทดสอบที่วัดสมรรถภาพทางสมองด้านต่าง ๆ ที่นักเรียนได้รับการเรียนรู้ผ่านมาแล้ว

มยุรา ลีหัวสระ (2556) สรุปความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า เป็นเครื่องมือที่ใช้วัดความรู้ด้านเนื้อหาวิชาและจุดประสงค์การเรียนรู้ของวิชาที่สอน

วรวิทย์ อุทโท (2559) สรุปความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า หมายถึง คะแนนที่ได้มาจากผลการตรวจสอบพฤติกรรม การแสดงออกด้านความรู้ ความสามารถของผู้เรียนในสิ่งที่เรียนไปแล้วว่าตรงตามวัตถุประสงค์ของการวัดผลด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัย และด้านจิตพิสัย

สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวัดความรู้ ทักษะ และความสามารถของผู้เรียนหลังจากได้รับการเรียนรู้มาแล้ว เพื่อตรวจสอบว่าตรงตามเนื้อหาวิชาและจุดประสงค์การเรียนรู้

6.3 หลักการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งมีผู้ให้ หลักการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไว้ดังนี้

ศิริชัย กาญจนวาสี (2556) ได้ให้หลักการสร้างและพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ดังนี้

1) กำหนดจุดมุ่งหมายของการสอบ โดยต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2) ออกแบบการสร้างแบบทดสอบ เป็นการกำหนดรูปแบบ ขอบเขต และ แนวทางการสร้าง เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อสอบที่มีคุณภาพ ประกอบด้วย

- (1) การวางแผนการทดสอบ ควรมีการทดสอบอย่างน้อย ภาคเรียนละ 2 ครั้ง
- (2) การกำหนดรูปแบบของแบบทดสอบ ได้แก่ แบบสอบอิงกลุ่ม แบบสอบข้อเขียน แบบสอบเสนอคำตอบ แบบสอบความเร็ว และแบบสอบเป็นกลุ่ม
- (3) การสร้างแผนผังการทดสอบ เพื่อให้จุดมุ่งหมายการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอนและการสร้างแบบทดสอบมีความสัมพันธ์กัน
- (4) การสร้างผังข้อสอบ เพื่อเสนอรายละเอียดของการทดสอบแต่ครั้งว่าจะวัดเนื้อหาอะไร และจะวัดจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้อะไร

3) เขียนข้อสอบ โดยผู้เขียนจำเป็นต้องมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่จะสร้างข้อสอบเป็น อย่างดี และต้องมีความรู้ในเทคนิคการเขียน โดยมีขั้นตอน ดังนี้

- (1) กำหนดแบบแผนข้อสอบ
- (2) ร่างข้อสอบ
- (3) ทบทวนร่างข้อสอบโดยผู้เขียนข้อสอบและโดยผู้อื่น เช่น อาจารย์ หรือผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้น
- (4) บรรณาธิการข้อสอบ โดยการปรับปรุงข้อบกพร่องรวมทั้งขีดเคลา ข้อความและภาษาให้เหมาะสมกับนักเรียน

4) ทดลองใช้ข้อสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ ไม่ควรใช้กลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างจากกลุ่มเป้าหมายมากเกินไป เมื่อทดลองใช้แล้วนำมาวิเคราะห์และคัดเลือกข้อสอบ โดยการหาความยากง่ายและอำนาจจำแนกที่เหมาะสม นำข้อสอบมารวมกันเป็นแบบทดสอบ และทำการวิเคราะห์แบบทดสอบโดยการหาความเที่ยงและความตรง

- 5) นำแบบทดสอบไปใช้
- 6) วิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบ ด้านความเที่ยงและความตรง
- 7) ปรับปรุงแบบทดสอบ

ชมพูนุท จวบบุญ (2555) ได้กล่าวว่า หลักการสำคัญในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือต้องสร้างให้ตรงกับจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร รวมถึงต้องมีการวางแผนและดำเนินตามหลักการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อให้ได้แบบทดสอบที่มีคุณภาพและเหมาะสมต่อกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการวัด

จากการศึกษาสรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สามารถนำมาใช้ในงานวิจัยได้นั้นจะต้องมีคุณภาพ มีลักษณะดังนี้ มีความเชื่อมั่น มีความเที่ยงตรง มีความยากง่ายพอเหมาะ มีความเป็นปรนัย และมีอำนาจจำแนก และต้องได้รับการพิจารณาความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญจึงจะมั่นใจว่าแบบทดสอบนั้นมีคุณภาพ

7. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

7.1 ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ (Satisfaction) ได้มีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้หลายความหมาย ดังนี้

ดวงพร รินแจ่ม (2557) กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า “ความพึงพอใจเป็น ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ เกิดจากปัจจัยหลายด้านประกอบกัน เช่น ความต้องการ ความคาดหวังและประสบการณ์ เป็นต้น เมื่อบุคคลได้รับการตอบ ซึ่งตรงกับความต้องการหรือความ คาดหวังจะเกิดความรู้สึกด้านบวกและกลายเป็นความพึงพอใจ”

นฤมล จำอินทร์ (2557) สรุปความหมายของความพึงพอใจว่า “ความพึงพอใจ เป็น ความรู้สึกชอบ พอใจ หรือเจตคติที่ดีของบุคคลที่มีต่อการทำงาน หรือปฏิบัติกิจกรรม หรือการเรียนการสอน ความพึงพอใจทำให้บุคคลเกิดความสุขสบายใจ เกิดความสุข เป็นผลดีต่อการปฏิบัติงาน”

จากข้อมูลข้างต้น ความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกรัก ชอบใจ ความสบายใจ สุขใจ หรือเจตคติของบุคคล ที่มีต่อการทำงานหรือปฏิบัติกิจกรรมในทางบวก พอใจต่อการปฏิบัติงาน การปฏิบัติตน หรือสิ่งต่าง ๆ ที่ตรงกับความต้องการ จนเกิดเป็นความรู้สึกด้านบวก และรู้สึกพึงพอใจ

7.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

จากการศึกษาค้นคว้างานเอกสารและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ ได้มีผู้ให้ความหมาย ไว้ดังนี้

Shelly (1995) ได้ศึกษาแนวคิด เกี่ยวกับความพึงพอใจ สรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็น ความรู้สึกสองแบบของมนุษย์ คือ ความรู้สึกในทางบวก และความรู้สึกในทางลบ ความรู้สึกในทางบวกนั้นเป็นความรู้สึกที่เมื่อได้เกิดขึ้นแล้วจะทำให้รู้สึกว่า มีระบบย้อนกลับ และความสุขนั้นสามารถทำให้เกิดความสุขหรือความรู้สึกทางบวกเพิ่มขึ้นได้อีก

ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของ Maslow (1970) ได้เรียงลำดับสิ่งจูงใจ หรือความต้องการของมนุษย์ไว้ 5 ระดับ โดยเรียงลำดับขั้นของความต้องการไว้ตามความสำคัญ ดังนี้

1. ความต้องการพื้นฐานทางสรีระ

2. ความต้องการความปลอดภัยรอบด้านอันตรายและมั่นคง
3. ความต้องการความรัก ความเมตตา ความอบอุ่น การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ
4. ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง การยกย่อง และความเคารพตัวเอง
5. ความต้องการความสำเร็จด้วยตนเอง

จากการศึกษาทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ สรุปได้ว่า เป็นความรู้สึกในทางบวก และความรู้สึกในทางลบของมนุษย์ ความรู้สึกในทางบวกเป็นความรู้สึกที่มีความเข้าใจ เห็นด้วย สอดคล้อง คล้อยตาม และพึงพอใจต่อการได้กระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่ากิจกรรมที่นักเรียนได้ปฏิบัตินั้น จะทำให้นักเรียนได้รับการตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกายและจิตใจ

8. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวัดบรมราชากาญจนานิเชกอนุสรณ์ (เล่มเนยี่ 2)

ชาวจีนในอำเภอบางบางทอง

ประธาน กำจรเมฆกุล (2537) กล่าวว่า ชาวจีนได้เดินทางมาอยู่ในประเทศไทยตั้งแต่เมื่อใดนั้น ไม่ปรากฏหลักฐานที่แน่ชัด เหตุที่ชาวจีนได้มาตั้งรกรากในประเทศไทย อาจจะเป็นเพราะไทยได้เปิดกว้างไม่ถือรังเกียจคนต่างภาษา ไม่ละเมิด สิทธิเสรีของกันและกัน ช่วงแรก ๆ ชาวจีนที่ เข้ามาในประเทศไทยมีแต่พวกผู้ชายเท่านั้น เมื่ออยู่นาน ๆ ก็ได้แต่งงานกับหญิงไทย ลูกที่เกิดมาย่อมได้ถือสัญชาติไทยตามกฎหมายไทยโดยปริยาย และทำให้ลูกชาวจีนกลายเป็นลูกคนไทย ซึ่งมีความเฉลียวฉลาดและมีความซื่อสัตย์ ได้มีโอกาสเข้ารับราชการสนอง พระเดชพระคุณจนได้รับตำแหน่งหน้าที่ใหญ่โตมีเกียรติมีชื่อเสียงจำนวนมาก พอระยะหลัง ๆ ชาวจีนได้หลั่งไหลเข้ามาเป็นจำนวนมาก สุนะวัฒน์ พร้อมศรีทอง (2556) กล่าวว่า แม้ชาวจีนที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ประเทศไทย จะเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิต และมีการปรับตัวผนวกรวมความเป็นไทยในด้านต่าง ๆ อาทิ ภาษา รูปแบบการแต่งกาย และอื่น ๆ เพื่อให้สอดคล้องกลมกลืนกับวัฒนธรรมความเป็นไทย แต่ยังคงมีการอนุรักษ์และช่วยกันรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมมวัฒนธรรมความเป็นชาวจีนอยู่ โดยยังคงมีการสืบสานรูปแบบประเพณีให้เยาวชนคนรุ่นหลังได้เห็นจนถึงปัจจุบัน เช่น ประเพณีตรุษจีน การเคารพบูชาบรรพบุรุษ และการกราบไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ต่าง ๆ เป็นต้น

พิศาล บุญผูก (2554) ชาวจีนที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ในอำเภอบางบัวทอง และอยู่ร่วมกันเป็นชุมชนชาวจีน ตลาดบางบัวทองเป็นชุมชนจีนที่ใหญ่ที่สุดของจังหวัดนนทบุรี โดยเฉพาะช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ชุมชนจีนบางบัวทองได้ขยายตัวเป็นชุมชนขนาดใหญ่ขึ้น จนเกิดเป็นชุมชนจีนกระจายอยู่บริเวณรอบนอกของอำเภอบางบัวทองด้วย ยุคแรกของชาวจีนใน

บางบัวทองนั้นเริ่มจาก ระหว่าง พ.ศ. 2433 - 2442 พระราชาภิรมณ์ผู้ได้รับพระบรมราชานุญาต ให้ขุดคลองได้ว่าจ้างชาวจีนเป็นผู้ดำเนินการขุดคลองพระราชพิมล ขึ้นในอำเภอบางบัวทอง คลองที่พระราชาภิรมณ์ดำเนินการขุด เรียกชื่อตามบรรดาศักดิ์ของพระราชาภิรมณ์ว่าคลอง พระราชาภิรมณ์ แต่การเรียกชื่อและการเขียนได้ถูกเปลี่ยนไปเป็นคลองพระราชพิมล (คลองพระ พิมลบ้าง) ชาวจีนจึงได้เข้ามาอยู่บริเวณปากคลองพระราชพิมลและปลายคลองบางบัวทอง การ ขุดคลองใช้เวลาจนถึง 9 ปี คนจีนที่รับเหมางานขุดคลองจึงได้อยู่ที่บางบัวทอง เมื่อขุดคลอง พระราชาพิมลเสร็จแล้วมีการขุดคลองอื่น ๆ ในบริเวณใกล้เคียงอีก คือ คลองเจ๊ก คลองลำรี คลอง ลากค้อน ชาวจีนได้เป็นผู้รับเหมาขุดคลองเหล่านี้ การเกิดชุมชนจีนในอำเภอบางบัวทองจึงเกิด ตามมาอย่างต่อเนื่อง พ.ศ. 2445 จีนจง ชาวจีน ก็ได้เป็นผู้รับเหมาก่อสร้างที่ว่าการอำเภอบางบัว และที่ว่าการอำเภอบางใหญ่อีก การที่ช่างจีนสามารถรับเหมาก่อสร้างสถานที่ราชการได้นั้น แสดง ว่าชุมชนจีนในอำเภอบางบัวทองในขณะนั้นเป็นแหล่งชุมชนจีนที่มีบทบาทสำคัญต่อการเป็นบ้าน เป็นเมืองของอำเภอบางบัวทองและอำเภอใกล้เคียงอย่างมาก จากนั้นนโยบายของราชการที่ให้ชน แต่ละเชื้อชาติที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทย ดูแลปกครองกันเองมีมาแต่โบราณ การให้ชนแต่ละเชื้อ ชาติปกครองกันเองนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการปกครองประเทศและการจัดระเบียบแบบแผนของ สังคม ทำให้ชาวต่างชาติที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยสามารถอยู่ในสังคมไทยและคบค้าสมาคมกับ คนไทยได้ นโยบายที่ให้ชนแต่ละเชื้อชาติปกครองกันเองนี้ อำเภอบางบัวทองได้นำมาใช้กับคนจีน ในอำเภอบางบัวทอง โดยให้คนจีนดูแลปกครองคนจีนด้วยกันเองมอบหมายให้จีนผู้ใหญ่ดูแลชาว จีนผู้น้อย คนจีนเก่าดูแลคนจีนใหม่ โดยมีข้าราชการของอำเภอบางบัวทองทำหน้าที่ปกครองดูแล ทุกข์สุขทั้งปวงของราษฎรในอำเภอบางบัวทอง สังคมชาวจีนอำเภอบางบัวทอง ยังคงสืบทอด คุณลักษณะพิเศษเฉพาะของชาวจีนที่มีความขยันในการประกอบอาชีพ มีความรักและช่วยเหลือ ชาวจีนด้วยกันเอง ชาวจีนในอำเภอบางบัวทองส่วนใหญ่เป็นจีนแต้จิ๋ว ตระกูลแซ่ดี แซ่ลิ้ม แซ่โจ้ว แซ่ตั้ง ในแต่ละตระกูลจะมีการจัดตั้งเป็นสมาคม หรือชมรมเพื่อให้มีการช่วยเหลือระหว่างผู้คนแซ่ เดียวกัน นอกจากนี้ชาวไทยเชื้อสายจีนบางบัวทองยังได้ร่วมกันจัดตั้งมูลนิธิบางบัวทอง และสร้าง ศาลาประชาคมบางบัวทองมูลนิธิขึ้น เพื่อใช้เป็นสถานที่ประชุมหรือสถานที่จัดงานตามประเพณี ต่าง ๆ ของชาวไทยเชื้อสายจีนในอำเภอบางบัวทอง นอกเหนือจากการสร้างวัด ศาลเจ้า หรือโรงเรียน ด้วย ช่วงแรกๆ ของการเข้ามาอยู่ที่บางบัวทอง อาชีพหลักของของชาวจีนคือการทำงานรับจ้าง ทั่วไปและการทำกิจการค้าขายเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่ชาวนาต้องให้ และรับซื้อผลิตผลต่าง ๆ เช่น ข้าวเปลือก เบ็ด ไก่ ของชาวนาเพื่อนำมาขายที่ตลาด ต่อมาอำเภอบางบัวทองกลายเป็นแหล่งปลูก ข้าวและตลาดค้าข้าวแหล่งใหญ่ ชาวจีนจำนวนมากที่เข้ามาอยู่ในอำเภอบางทองจึงได้ประกอบ

อาชีพค้าขายข้าวและโรงสีข้าว ตลอดจนการปลูกผัก และเลี้ยงหมู รับซื้อข้าวเปลือกและแลกข้าวเปลือก โดยชาวจีนที่มาตั้งหลักแหล่งอยู่ที่อำเภอบางบัวทอง เริ่มอาชีพค้าขายข้าวด้วยการรับซื้อข้าวเปลือกจากชาวนาในอำเภอบางบัวทองและอำเภอใกล้เคียง การไปรับซื้อข้าวเปลือกจากชาวนาบางครั้งใช้วิธีแลกข้าวเปลือกกับสินค้าที่ชาวนาต้องการ เช่น นำเสื้อผ้าไปแลกข้าวเปลือก และเมื่อรวบรวมข้าวเปลือกได้ปริมาณมากพอแล้วก็จะนำข้าวเปลือกบรรทุกเรือไปขายให้กับโรงสีที่กรุงเทพมหานครหรือโรงสีจากกรุงเทพมหานครมารับซื้อข้าวเปลือกเองที่บางบัวทอง ชาวจีนในอำเภอบางบัวทองสร้างโรงสีข้าวเพื่อรับซื้อข้าวเปลือกจากชาวนาและสีข้าวสารจำหน่าย โดยกิจการโรงสีข้าวทั้งหมดในอำเภอบางบัวทองมีทั้งสิ้น 9 โรง มีชาวจีนเป็นเจ้าของทั้งหมด เมื่อธุรกิจการค้าข้าวเปลือกในอำเภอบางบัวทองขยายตัวจึงมีชาวจีนเข้ามาอยู่ในอำเภอบางบัวทองมากขึ้น ชาวจีนนิยมบริโภคผัก การปลูกผักเพื่อบริโภคจึงมีเพิ่มมากขึ้นด้วย ต่อมาตลาดผักของชาวจีนบางบัวทองได้ขยายออกไปไม่ใช่เฉพาะเป็นตลาดของชาวจีนบางบัวทองเท่านั้น แต่ได้ขยายตลาดไปถึงในกรุงเทพมหานคร ที่เป็นชุมชนจีน อาชีพการทำสวนผักของชาวจีนบางบัวทองจึงขยายตัวเพิ่มขึ้นด้วย

ประวัติวัดบรมราชากาญจนานิกะกอนุสรณ์ คณะสงฆ์จีนนิกายรังสรรค์

ภาพประกอบ 1 แบบจำลองวัดบรมราชากาญจนานิกะกอนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2)

วัดบรมราชากาญจนานิกะกอนุสรณ์ คณะสงฆ์จีนนิกายรังสรรค์ เป็นสาขาของวัดมังกรกมลาวาส (วัดเล่งเน่ยยี่) วัดชื่อดังของชาวจีน บริเวณถนนเจริญกรุง ย่านเยาวราช วัดเล่งเน่ยยี่ ตั้งอยู่ ณ เลขที่ 423 ถนนเจริญกรุง เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ก่อสร้างขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (พระปิยมหาราช) รัชกาลที่ 5 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เลือกที่ตั้งวัดแห่งนี้ โดยมีเนื้อที่ 4 ไร่ 18 ตารางวา โดยให้พระยาโชฎีกกราชเศรษฐี เจ้า

กรมท่าซ้าย ร่วมกับพุทธศาสนิกชน ชาวจีนก่อสร้างเมื่อปี พ.ศ.2414 ใช้ระยะเวลาในการก่อสร้างประมาณ 8 ปี จึงแล้วเสร็จให้ชื่อว่า “เล่งเน่ยยี่” ซึ่งคำว่า "เล่ง" 龍 แปลว่า มังกร "เน่ย" 蓮 แปลว่า ดอกบัว และ "ยี่" 寺 แปลว่า อารามหรือวัด การตั้งชื่อวัดตั้งตามหลักโบราณจีน คือการตั้งตามชื่อยุทธศาสนิกชนผู้ทำเล่งนั้น ๆ ซึ่งนับเป็นสังฆารามตามลัทธินิกายมหายานที่มีศิลปะงดงาม และใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ซึ่งภายหลังได้รับพระราชทานพระกรุณาโปรดเกล้าฯ จากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานนามใหม่ว่า "วัดมังกรกมลาวาส" โดยได้อาราธนาพระอาจารย์สกเห็งเป็นเจ้าอาวาส (มังกรสาร, 2550, น. 22)

วัดบรมราชาฯ ตั้งอยู่ที่ตำบลโสนน้อย อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี พื้นที่เดิมก่อนเคยเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีพื้นที่ประมาณ 2 ไร่เศษ เป็นโรงเรียนที่ชาวบ้านบางบัวทองให้ความศรัทธามาช้านาน ต่อมาคณะสงฆ์จีนนิกายมีปณิธานจะพัฒนาที่ส่วนนี้ให้เป็นวัดที่สมบูรณ์ เพื่อสร้างเป็นวัดเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช เนื่องในวโรกาสเฉลิมถวัลย์ครอง สิริราชสมบัติครบ 50 ปี

ภาพประกอบ 2 วัดบรมราชากาญจนภิเษกอนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2)

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีพระราชานุญาตให้สร้างวัดและพระราชทาน นามว่า “วัดบรมราชากาญจนภิเษกอนุสรณ์ คณะสงฆ์จีนนิกายรังสรรค์” ท่านแก้วขวัญ วัชโรทัย เลขาธิการสำนักพระราชวัง เป็นผู้ดำเนินการขออนุญาตสร้างวัดบรมราชากาญจนภิเษกอนุสรณ์ คณะสงฆ์จีนนิกายรังสรรค์ จึงนำมาซึ่งความปิติ

ยินดีของชนชาวไทยเชื้อสายจีน และความซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณที่มีต่อคณะสงฆ์จีนมา โดยตลอด

วัตถุประสงค์การสร้างวัดบรมราชากาญจนานิกะกอนุสรณ์ คณะสงฆ์จีนนิกาย รังสรรค์

1. เพื่อเฉลิมฉลองการครองราชย์ครบ 50 ปี ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และแสดงความจงรักภักดีกตัญญูทศเวทิตาถวาย เป็นพระราชกุศลแด่พระมหากษัตริย์ไทยทุก ๆ พระองค์ที่คณะสงฆ์จีนนิกายได้เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร
2. เพื่อตั้งเป็นพุทธสถานให้พุทธศาสนิกชนได้ปฏิบัติธรรมและประกอบพิธีกรรมพร้อม ทั้งเป็นที่เผยแพร่พระพุทธศาสนาฝ่ายมหายานจีนนิกาย
3. เพื่อตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรม ไทย-จีน เป็นที่ศึกษาพระธรรมวินัยของพระภิกษุ สามเณรและสร้างศาสนทายาทของพระพุทธศาสนาสืบไป

สถาปัตยกรรมวัดบรมราชากาญจนานิกะกอนุสรณ์ คณะสงฆ์จีนนิกายรังสรรค์

สถาปัตยกรรมภายในบรมราชาฯ เป็นสถาปัตยกรรมในยุคหมิง-ชิง จำลองมาจาก พระราชวังต้องห้ามในกรุงปักกิ่ง มีลักษณะความสวยงามเป็นสง่าและประดับอย่างยิ่ง ภายในพระ อารามแบ่งเป็นสัดส่วนตามแบบวัดหลวง โดยมีวิหารจตุโลกบาลเป็นวิหารแรก พระอุโบสถอยู่ตรง กลาง ด้านหลังพระอุโบสถมีวิหารหมื่นพุทธ วิหารอวโลกิตศวรร วิหารบูรพาจารย์และวิหารด้านซ้าย ขวาประกอบกัน

ภาพประกอบ 3 สถาปัตยกรรมวัดบรมราชากาญจนานิกะกอนุสรณ์ (วัดเล่งเน่ยยี่ 2)

ลักษณะตัวอาคารมีทั้งหมด 4 ชั้น คือ

ชั้นที่ 1 เป็นหอฉันและกุฎ

ชั้นที่ 2 เป็นหอกลอง หอระฆัง หอธรรมและวิหารบูรพาจารย์

ชั้นที่ 3 เป็นพระอุโบสถ วิหารอวโลกิเตศวร (พระกวนอิม) และโรงเรียนพระปริยัติ

ธรรมแผนกสามัญศึกษา

ชั้นที่ 4 เป็นวิหารหมื่นพุทธ

ด้านหน้าของพระอารามประกอบด้วย วิหารจตุโลกบาล หอกลองและหอระฆัง หอกลองอยู่ทางด้านขวาของพระอุโบสถ หอระฆังอยู่ทางด้านซ้ายของพระอุโบสถ

ภายในพระอารามมีศาสนสถานที่สำคัญ คือ วิหารจตุโลกบาล พระอุโบสถ วิหารหมื่นพุทธ หรือ บ่วงชุกไต่ย วิหารอวโลกิเตศวรหัสสรสหัสเนตรมหาโพธิสัตว์ และวิหารบูรพาจารย์ หรือ โจวซื่อไต่ย (วัดบรมราชากาญจนานิกเชกอนุสรณ์ คณะสงฆ์จีนนิกายรังสรรค์, 2551)

พระพุทธรูปที่ปรากฏในวัดแห่งนี้มีอยู่มากมายหลายองค์ แต่ละองค์ล้วนมีความงดงามตามพุทธศิลป์จีน มีคุณค่าทางทัศนศิลป์ และล้วนได้รับการกราบไหว้ สักการะบูชาจากนักท่องเที่ยว และผู้ที่เลื่อมใสศรัทธาในศาสนาพุทธนิกายมหายาน

ภาพประกอบ 4 บรรยากาศนักท่องเที่ยวชมงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกเชกอนุสรณ์

(เล่มแนวยี่ 2) 1

ภาพประกอบ 5 บรรยากาศนักท่องเที่ยวยชมงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนภิเษกอนุสรณ์
(เล่มเน่ยยี่ 2) 2

วัดบรมราชา เป็นศาสนสถานที่สำคัญ และยิ่งใหญ่ของท้องถิ่นในอำเภอบางบัวทองที่เต็มเปี่ยมไปด้วยอารยธรรมที่ทรงคุณค่า ควรแก่การให้ผู้คนทั้งในท้องถิ่นและผู้คนจากต่างพื้นที่มาเยี่ยมชม สถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมแห่งนี้เหมาะสำหรับคนทุกเพศทุกวัย อีกทั้งยังเป็นสถานที่ที่เป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวไทยเชื้อสายจีน มีศิลปวัฒนธรรมอันมีเอกลักษณ์ มีงานทัศนศิลป์ประเภทจิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม อยู่ภายในวัดอย่างล้นหลาม จึงเหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับการเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่ักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนไมตรีอุทิศ ได้ทำการศึกษา และเพิ่มพูนประสบการณ์สุนทรีย์ทางศิลปะ

ภาพประกอบ 6 บรรยากาศนักท่องเที่ยวยชมงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนภิเษกอนุสรณ์
(เล่มเน่ยยี่ 2) 3

9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ

บุรินทร์ พิมมงคล (2555) ได้ศึกษาวิจัยการสร้างหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เรื่องทัศนศิลป์ในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร เพื่อสร้างหลักสูตรท้องถิ่น 1) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเรื่อง ทัศนศิลป์ ในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ราชวรมหาวิหาร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียน 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีต่อหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเรื่องทัศนศิลป์ในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ราชวรมหาวิหาร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนราชินี กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 ห้องเรียน 40 คน ซึ่งได้มา โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับฉลากเลือกห้องเรียนเครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น แผนการจัดการเรียนรู้ท้องถิ่นจำนวน 4 แผน แบบประเมินหลักสูตรท้องถิ่น แบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรท้องถิ่น แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำทัศนศิลป์ ในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ราชวรมหาวิหาร มาใช้ในการเรียนการสอน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักสูตรท้องถิ่น ผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนเอง ใช้เวลาทดลอง 20 ชั่วโมง แบบแผนการวิจัยเป็นแบบกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียวมีการสอบก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ ค่าสถิติดังนี้ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่ ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยของ คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 และ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ทัศนศิลป์ในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ราชวรมหาวิหารอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.27

กนกฉัตร โทมลมนี (2558) ได้ศึกษาวิจัยการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ศิลปะท้องถิ่นวัดกลางวรวิหาร จังหวัดสมุทรปราการ โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาแบบร่วมมือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ศิลปะท้องถิ่น วัดกลางวรวิหาร จังหวัดสมุทรปราการ โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิด จิตตปัญญาศึกษาแบบร่วมมือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านคลองหลวง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่มด้วยการจับสลากมา 1 ห้องเรียน จำนวน 40 คน ผู้วิจัยใช้เวลา การทดลอง 10 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด จิตตปัญญาศึกษาแบบร่วมมือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน มีค่าความเชื่อมั่น

0.839 และแบบสำรวจความพึงพอใจ ต่อการเรียนมีค่าความเชื่อมั่น 0.618 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (K), ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และ t-test ในรูปผลต่างของคะแนน (Difference Score)

ผลการศึกษาพบว่า

1. นักเรียนที่เรียนเรื่องศิลปะท้องถิ่นวัดกลางวรวิหาร จังหวัดสมุทรปราการ ด้วยการ จัดกระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาแบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการ ทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนที่เรียนเรื่องศิลปะท้องถิ่นวัดกลางวรวิหาร จังหวัดสมุทรปราการ โดยการ จัดกระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาแบบร่วมมือมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ธาริน กลิ่นเกษร (2554) ได้ศึกษาวิจัยผลของการส่งเสริมประสบการณ์ทางสุนทรียะผ่าน กิจกรรมในพิพิธภัณฑ์ศิลปะที่มีต่อ สุนทรียภาพของนักเรียนประถมศึกษา งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลของการส่งเสริมประสบการณ์ทางสุนทรียะผ่านกิจกรรมในพิพิธภัณฑ์ศิลปะที่มีต่อ สุนทรียภาพของนักเรียนประถมศึกษา 2) ศึกษาและพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมที่สามารถนำไปใช้ จัดการเรียนรู้อาชีพศึกษาในพิพิธภัณฑ์ศิลปะ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม จำนวน 26 คน โดยไม่จำแนก เพศ ใช้ระยะเวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยพัฒนาขึ้นโดยผู้วิจัยจากแนวทางการ จัดการศึกษาในพิพิธภัณฑ์ศิลปะของ Denise L. Stone และทฤษฎีพัฒนาการสุนทรียภาพของ Michael J. Parsons ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบบันทึกประสบการณ์ที่เชื่อมพิพิธภัณฑ์ ศิลปะ 3) แบบทดสอบสุนทรียภาพ 4) คู่มือสำหรับวิเคราะห์การแสดงออกทางสุนทรียภาพ 5) แบบ สังเกตพฤติกรรมประสบการณ์ทางสุนทรียะ 6) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัด กิจกรรมในพิพิธภัณฑ์ศิลปะ และ 7) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับพัฒนาการ สุนทรียภาพของนักเรียนที่มีต่อภาพผลงานศิลปะ หลังเรียนผ่านกิจกรรมในพิพิธภัณฑ์ศิลปะ สูงกว่า ก่อนเรียนผ่านกิจกรรมในพิพิธภัณฑ์ศิลปะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ค่าเฉลี่ยสูงสุดของ ระดับพัฒนาการสุนทรียภาพของนักเรียนที่มีต่อภาพผลงานศิลปะ อยู่ที่ระดับ 3 การแสดงออก (Expressiveness) (\bar{x})= 3.61 3) พฤติกรรมประสบการณ์ทางสุนทรียะของนักเรียนในระหว่างการ จัดกิจกรรมในพิพิธภัณฑ์ศิลปะที่ปรากฏมากที่สุด คือ สนใจต่อเนื้อหา 4) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มี ต่อการจัดกิจกรรมในพิพิธภัณฑ์ศิลปะอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด คือ ชอบกิจกรรมที่จัดในพิพิธภัณฑ์ ศิลปะ และกิจกรรมในพิพิธภัณฑ์ศิลปะช่วยให้เห็นคุณค่าของการใช้พิพิธภัณฑ์เป็นแหล่งเรียนรู้ และ 5)

นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากที่สุดในทุก ๆ กิจกรรม และกิจกรรมพิพิธภัณฑสถานศิลปะ ประตู่ห้องเรียนมีความคิดเห็นด้วยมากที่สุด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

Zhou, Chen, & Chou (2021) ศึกษาปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสบการณ์ทางสุนทรียะของนักท่องเที่ยวในชนบท: กรณีศึกษาหมู่บ้าน Zoumatang ใน Ningbo ชนบทของจีนอุดมไปด้วยมรดกทางวัฒนธรรม เป็นกลไกสำคัญสำหรับชนบทในการพัฒนาและการฟื้นฟู วิธีปรับปรุงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวด้วยประสบการณ์ด้านสุนทรียะภาพ เพิ่มอัตราการกลับมาและความจงรักภักดี และนำเสนอวิธีการและแนวคิดใหม่ๆ เพื่อความเข้าใจใหม่ประสบการณ์การท่องเที่ยวเป็นหัวข้อที่น่าสนใจ การศึกษานี้เลือกหมู่บ้านซูมาทัง ใน Ningbo ประเทศจีนเป็นเป้าหมายการวิจัย และสำรวจปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวด้วยประสบการณ์สุนทรียะแห่งการเยี่ยมชมของพวกเขา ผ่านการทบทวนวรรณกรรม และผู้เชี่ยวชาญแปดคนใช้วิธีการของเดลฟี บทความนี้พัฒนารอบของเกณฑ์ที่สำคัญสำหรับประสบการณ์ด้านสุนทรียศาสตร์ของหมู่บ้านซูมาทัง จากนั้นจะจัดอันดับความสำคัญและความสัมพันธ์เชิงสาเหตุโดยใช้ DEMATEL-based วิธี ANP นอกจากนี้ยังรวมปัจจัยสำคัญ 16 ประการเพื่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการสำรวจการปรับปรุงมาตรการทางจิตผลการวิจัยพบว่า ความพอใจเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดของประสบการณ์ทางสุนทรียะที่น่าเสนอโดยหมู่บ้านซูมาทัง ที่มีการโต้ตอบ ความหลากหลาย ความเชื่อมโยง ความเป็นกันเอง และการดูแลเป็นปัจจัยที่ต้องปรับปรุงเนื่องจากความเป็นธรรมชาติเป็นหัวใจของนักท่องเที่ยวประสบการณ์ทางสุนทรียะแบบจำลองการประเมินของการศึกษานี้สามารถให้ข้อมูลอ้างอิงสำหรับการปรับปรุง โดยเฉพาะอย่างยิ่งประสบการณ์ทางสุนทรียะของหมู่บ้านซูมาทัง และวิธีการวิจัยและแนวคิดสำหรับการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในชนบทและการตลาดแบบบูรณาการโดยทั่วไป ผลการวิจัยสามารถนำมาใช้เมื่อตรวจสอบประสบการณ์ทางสุนทรียะ การทำแบบสอบถาม และการเพิ่มประสิทธิภาพการประเมินที่เกี่ยวข้องเพื่อการท่องเที่ยว

Manni, Ottander, & Sporre (2016) ทำการวิจัย เรื่อง ประสบการณ์ทางสุนทรียะของนักเรียนรุ่นเยาว์และกระบวนการสร้างความหมายในการฝึกปฏิบัติในโรงเรียนสิ่งแวดล้อมกลางแจ้ง การศึกษานี้ใช้แนวคิดเชิงทฤษฎีของ John Dewey เรื่อง 'ประสบการณ์สุนทรียะ' ในการสำรวจการแสดงออกของความรู้ความเข้าใจและอารมณ์ในเชิงประจักษ์ในกระบวนการสร้างความหมายของนักเรียน กรณีศึกษาดำเนินการในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวนหนึ่งในช่วงปิดเทอมโรงเรียนเดียว บทความนี้รายงานผลลัพธ์จากวันกลางแจ้งห้าวัน เนื้อหาเชิงประจักษ์ประกอบด้วย การสังเกต บันทึกภาคสนาม รายการสมุดบันทึก การสัมภาษณ์ และการทบทวนเป็นลายลักษณ์อักษรของนักเรียน

กระบวนการสร้างความหมายของนักเรียนได้รับการวิเคราะห์ผ่านทฤษฎี Deweyan ของช่วงเริ่มต้นที่เกี่ยวข้องกับการคาดหวัง ขั้นตอนของกิจกรรมที่มีหลักสูตรของการกระทำ และขั้นตอนสุดท้ายที่มีการไตร่ตรองซึ่งทำหน้าที่เป็นการปฏิบัติตาม การแสดงออกของประสบการณ์ทางสุนทรียะถูกระบุในสี่องค์ประกอบที่สำคัญของกระบวนการสร้างความหมายของนักเรียน: ประสบการณ์ส่วนตัวก่อนหน้า; การตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมและสิ่งประดิษฐ์ ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และสถานการณ์ที่เอื้อให้เกิดความรับผิดชอบ ความไว้วางใจ และความเป็นอิสระ การวิเคราะห์เชิงกระบวนการในเชิงลึกมากขึ้นเปิดเผยว่าประสบการณ์ทางสุนทรียะมีความสำคัญในกระบวนการสร้างความหมายอย่างต่อเนื่อง

Duncum (2015) ทำการวิจัย เรื่อง กรณีศึกษาศิลปะแห่งประสบการณ์ทางสุนทรียะในชีวิตประจำวัน การไหลของสัญญาณและภาพที่อิมมิตัวในชีวิตประจำวันได้กลายเป็นสิ่งที่นักสังคมวิทยาอ้างถึงการหันทางสังคมไปสู่วัฒนธรรมซึ่งหันไปทางภาพพร้อม ๆ กัน กระบวนการที่ค้นพบถึงห้างสรรพสินค้า สวนสนุก การโฆษณาในทุกรูปแบบ การท่องเที่ยว อินเทอร์เน็ต และโทรทัศน์ ผู้เขียนจัดทำกรณีศึกษาขึ้นเพื่อรวบรวมเว็บไซต์เหล่านี้เข้ากับการศึกษาศิลปะ ประการแรกประสบการณ์ทางสุนทรียะในชีวิตประจำวันที่ธรรมดาสามัญมีความสำคัญมากกว่าประสบการณ์ของศิลปะชั้นสูงในการสร้างและบอกเล่าถึงอัตลักษณ์และทัศนคติของโลก ประการที่สองพลวัตที่ขับเคลื่อนการเพิ่มพูนประสบการณ์ทางสุนทรียะในชีวิตประจำวันจะเพิ่มขึ้นเท่านั้น แท้จริงแล้วพวกมันถูกตั้งค่าให้เพิ่มจำนวนมากขึ้น พลวัตเหล่านี้รวมถึง: นวัตกรรมทางเทคโนโลยี ความจำเป็นทางเศรษฐกิจของการเจาะตลาดสินค้าโภคภัณฑ์ที่เพิ่มมากขึ้นและการหมุนเวียนของเงินทุนที่รวดเร็วขึ้น และพัฒนาการทางสังคมที่เกิดขึ้นใหม่ที่เกี่ยวข้องกับชนชั้นบริโภคใหม่และรุ่นน้องที่กำลังเรียนรู้ที่จะมองชีวิตจริงในแง่ของประสบการณ์ที่เป็นสื่อกลาง แนะนำให้ใช้กลยุทธ์ในการเจาะตลาดของเรื่องสุนทรียะในชีวิตประจำวัน

จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนาภิเษกอนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) พบว่า กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยสร้างเสริมประสบการณ์จากการได้ศึกษาและสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์จากสถานที่จริง แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ หรือสภาพแวดล้อมที่ถูกจัดให้สอดคล้องกับสถานที่จริง สามารถช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ดีขึ้น และทำให้นักเรียนได้ซึมซับสุนทรียะจากการศึกษาและสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์จากในวัดแห่งนี้ได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและการหาประสิทธิภาพเครื่องมือ

การดำเนินการทดลอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนไมตรีอุทิศ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 130 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนไมตรีอุทิศ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling)

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ใช้หลักสูตรในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ใช้เวลาในการสอน 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวมระยะเวลา 10 ชั่วโมง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ทัศนศิลป์ ศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนภิเษกอนุสรณ์ (เล่มแนยี่ 2) สารที่ 1 : ทัศนศิลป์เรื่อง ผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนภิเษกอนุสรณ์ (เล่มแนยี่ 2) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทัศนศิลป์ สาระที่ 1 : ทัศนศิลป์ เรื่อง ผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกชนอนุสรณ์ (เล่มเนยี่ 2) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3. แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกชนอนุสรณ์ (เล่มเนยี่ 2) จำนวน 16 ข้อ

การสร้างและการหาประสิทธิภาพเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1.1 ศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.2 วิเคราะห์เนื้อหาและมาตรฐานการเรียนรู้วิชาทัศนศิลป์ จากหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนไมตรีอุทิศ ที่จะนำมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

1.3 ศึกษาหลักการ/คู่มือครูเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้

1.4 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง มีองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1.4.1 สาระการเรียนรู้

1.4.2 มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สาระสำคัญ

1.4.3 สาระการเรียนรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.4.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1.4.5 จุดประสงค์การเรียนรู้

1.4.6 สาระสำคัญ

1.4.7 กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (การจัดการเรียนรู้แบบที่เน้นการปฏิบัติ)

1.4.8 สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

1.4.9 การวัดและประเมินผล

1.5 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม และความสอดคล้องของเนื้อหา เพื่อนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำ โดยพิจารณาหาค่า

ดัชนีความ สอดคล้องระหว่างมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ (Index of Item Objective Congruence : IOC)

มีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

+1 หมายถึง เห็นด้วย	ว่าเนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
0 หมายถึง ไม่แน่ใจ	ว่าเนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
-1 หมายถึง ไม่เห็นด้วย	ว่าเนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

โดยกำหนดค่าดัชนีความสอดคล้องมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด เนื้อหา และ กิจกรรม การเรียนรู้ (IOC) ที่มีค่า > 0.50 ถือว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องระหว่าง องค์ประกอบ ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ที่ สร้างขึ้น มีค่าดัชนีความ สอดคล้องระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 มีค่าเฉลี่ย (X) ในภาพรวมของแผน เท่ากับ 1.00 ถือว่าเป็นเกณฑ์ที่ยอมรับได้

- 1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ ไปใช้พัฒนานักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้
 - 2.1 ศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
 - 2.2 วิเคราะห์เนื้อหาและมาตรฐานการเรียนรู้วิชาทัศนศิลป์ จากหลักสูตร สถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนไมตรีอุทิศ
 - 2.3 ศึกษาหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.4 แสดงตารางวิเคราะห์เนื้อหาตามระดับพฤติกรรม
 - 2.5 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทัศนศิลป์ ตามจุดประสงค์ การเรียนรู้ และระดับพฤติกรรมเป็นปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
 - 2.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทัศนศิลป์ที่สร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปวัฒนธรรมจีน การสอนทัศนศิลป์ และด้านการวัดประเมินผลทางการศึกษา

จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรง (validity) โดยการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งถ้ามีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 แสดงว่าข้อคำถามมีความสอดคล้อง

2.7 วิเคราะห์ข้อสอบรายข้อ คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.20 - 0.80 ซึ่งค่าความยากง่ายที่ได้อยู่ระหว่าง 0.47-0.73

2.8 วิเคราะห์ข้อสอบรายข้อ คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.20 - 1.00 ซึ่งค่าอำนาจจำแนกที่ได้อยู่ระหว่าง 0.20-0.60

2.9 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับด้วยวิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) ใช้สูตร KR-20 ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับได้เท่ากับ 0.78

2.10 นำข้อสอบที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพทุกขั้นตอนแล้ว จำนวน 30 ข้อ ไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยต่อไป

3. แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนภิเษกอนุสรณ์ (เล่มเนยยี 2) จำนวน 16 ข้อ ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

3.1 แบบศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนภิเษกอนุสรณ์ (เล่มเนยยี 2) และที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาแบบประเมินให้ครอบคลุมตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมิน

3.3 นำแบบประเมินความพึงพอใจที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พิจารณาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของ เนื้อหาสาระของแบบประเมินความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยการแสดงความคิดเห็น แล้วนำมาหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยมีเกณฑ์ดังนี้

คะแนน 1 หมายถึง เห็นด้วย

คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

คะแนน -1 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

เกณฑ์การแปลความหมายค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีดังนี้

คะแนน IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 หมายถึง มีค่าความเที่ยงตรงใช้ได้

คะแนน IOC ตั้งแต่ 0.00-0.49 หมายถึง ต้องปรับปรุง

การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลอง ดังนี้

1. กำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน
2. ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบก่อนเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ข้อ
3. ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่วางไว้ ซึ่งดำเนินการสอนกลุ่มตัวอย่าง เป็นระยะเวลาทั้งสิ้น 5 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ชั่วโมง รวมเป็นเวลา 10 ชั่วโมง ดังนี้

นักเรียนกลุ่มตัวอย่างศึกษาผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนภิเษกอนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) จำนวน 4 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง โดยมีเนื้อหาสาระ ดังนี้

- 1) ครั้งที่ 1 ศึกษา เรื่อง งานจิตรกรรม จากนั้นให้นักเรียนเขียนภาพร่างตามต้นแบบงานจิตรกรรมในวัด พร้อมระบายสีไม้ หรือสีชอล์ก
- 2) ครั้งที่ 2 ศึกษา เรื่อง งานประติมากรรมนูนต่ำ และนูนสูง จากนั้นให้นักเรียนปั้นประติมากรรมนูนต่ำ หรือนูนสูง ตามต้นแบบงานประติมากรรมนูนต่ำ และนูนสูงในวัด
- 3) ครั้งที่ 3 ศึกษา เรื่อง งานประติมากรรมลอยตัว จากนั้นให้นักเรียนเขียนภาพร่างตามต้นแบบงานประติมากรรมลอยตัวในวัด พร้อมระบายสีน้ำ หรือสีอะคริลิก
- 4) ครั้งที่ 4 ศึกษา เรื่อง งานสถาปัตยกรรม จากนั้นให้ผู้เรียนเขียนภาพร่างตามต้นแบบงานสถาปัตยกรรมในวัด พร้อมแรงเงา

นักเรียนกลุ่มตัวอย่างสร้างสรรค์ผลงานที่ได้แรงบันดาลใจมาจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนภิเษกอนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) จำนวน 1 ครั้ง เป็นเวลา 2 ชั่วโมง โดยมีเนื้อหาสาระ ดังนี้

- 5) ครั้งที่ 5 สร้างสรรค์ผลงานที่ได้แรงบันดาลใจมาจากงานทัศนศิลป์ในวัด จำนวน 1 ผลงาน โดยไม่จำกัดรูปแบบ เทคนิค และการใช้สี
4. ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบหลังเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ข้อ
 5. ผู้วิจัยดำเนินการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนภิเษกอนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ จำนวน 16 ข้อ

ตาราง 1 แผนการทำกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ศิลปะและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรีย์จากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ

ครั้งที่	ภาพประกอบ	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	งานที่มอบหมายนักเรียน
1		<p>ศึกษา เรื่อง งานจิตรกรรมในวัดบรมราชาฯ</p>	<p>ใบความรู้ เรื่อง งานจิตรกรรม ในวัดบรมราชาฯ</p>	<p>สเก็ตซ์ภาพจากผลงานจิตรกรรม ในวัดบรมราชาฯ พร้อมระบายสีไม้ หรือสีชอล์ก</p>
2		<p>ศึกษา เรื่อง งานประติมากรรมนูนต่ำและนูนสูงในวัดบรมราชากาญจนาภิเษกอนุสรณ์ฯ</p>	<p>ใบความรู้ เรื่อง งานประติมากรรมนูนต่ำและนูนสูงในวัดบรมราชาฯ</p>	<p>ปั้นประติมากรรมนูนต่ำหรือนูนสูงจากผลงานประติมากรรมนูนต่ำและนูนสูงในวัดบรมราชาฯ</p>
3		<p>ศึกษา เรื่อง งานประติมากรรมลอยตัวในวัดบรมราชาฯ</p>	<p>ใบความรู้ เรื่อง งานประติมากรรมลอยตัวในวัดบรมราชาฯ</p>	<p>สเก็ตซ์ภาพจากผลงานประติมากรรมลอยตัวในวัดบรมราชาฯ พร้อมระบายสีน้ำ หรือ สีอะคริลิค</p>

ตาราง 1 (ต่อ)

ครั้งที่	ภาพประกอบ	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	งานที่มอบหมายนักเรียน
4		ศึกษา เรื่อง งานสถาปัตยกรรมในวัดบรมราชาฯ	ใบความรู้ เรื่อง งานสถาปัตยกรรมในวัดบรมราชาฯ	สเก็ทซ์ภาพจากงานสถาปัตยกรรมในวัดบรมราชาฯ พร้อมแรเงา
5		สร้างสรรค์ผลงานที่ได้แรงบันดาลใจมาจากงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ	ภาพ ตัวอย่าง ผลงานจิตรกรรม, ผลงาน ประติมากรรมปูนต้ำ และ ฐานสูง, ผลงาน ประติมากรรมลอยตัว และผลงานสถาปัตยกรรม	สร้างสรรค์ผลงานที่ได้แรงบันดาลใจมาจากงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

1.1 การหาความเที่ยงตรง (Validity) ของการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เรื่อง คณิตศาสตร์และสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนาภิเษกอนุสรณ์ โดยการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนาภิเษกอนุสรณ์ โดยการศึกษา ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งมีสูตรดังนี้

1.1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตรดังนี้ (ธีระพงษ์ กระการดี, 2558)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนคะแนนทั้งหมด

1.1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum f(x - \bar{x})^2}{n - 1}}$$

เมื่อ S.D. คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 x คือ ค่าของข้อมูลแต่ละตัว
 \bar{x} คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของกลุ่มตัวอย่าง
 f คือ ความถี่ของข้อมูลแต่ละชั้น
 n คือ จำนวนของข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ค่าความเที่ยงตรง (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความสอดคล้องระหว่าง
วัตถุประสงค์กับเนื้อหา โดยใช้สูตรดังนี้ (สมบัติ ทำยเรือคำ, 2551, น. 101)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
R คือ	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ
$\sum R$ คือ	ผลรวมของคะแนนผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน
N คือ	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.3 ค่าความยากง่าย (difficulty) ใช้สำหรับจำแนกความยากง่ายของแบบทดสอบใน
กิจกรรมการจัดการเรียนรู้เป็นรายข้อ โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญเลี้ยง ทุมทอง, 2555, น. 257)

$$P = \frac{H+L}{2N}$$

เมื่อ P คือ	ความยากง่ายของข้อสอบ
H คือ	จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มสูง
L คือ	จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ
N คือ	จำนวนคนทั้งหมดในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

1.4 ค่าอำนาจจำแนก (discrimination power) ของแบบทดสอบที่ผู้เรียนตอบถูกเป็น
รายข้อ โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญเลี้ยง ทุมทอง, 2555, น. 257-258)

$$r = \frac{H+L}{2N}$$

เมื่อ r คือ	ความยากง่ายของข้อสอบ
H คือ	จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มสูง
L คือ	จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ
N คือ	จำนวนคนทั้งหมดในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

1.5 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) สูตร KR-20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) ใช้สำหรับวัดความเที่ยงของแบบทดสอบ โดยให้คะแนนแบบ 0-1 ตอบถูกให้ 1 ตอบผิดให้ 0 ใช้สูตรดังนี้ (บุญเลี้ยง ทุมทอง, 2555, น. 182)

$$R_{tt} = \frac{K}{K-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	R_{tt}	คือ	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	K	คือ	จำนวนข้อสอบในแบบวัด
	Σ	คือ	ผลรวม
	p	คือ	สัดส่วนของผู้ที่ตอบถูกในแต่ละข้อ
	q	คือ	สัดส่วนของผู้ที่ตอบผิดในแต่ละข้อ
	S_t^2	คือ	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมดที่ได้จากแบบวัด

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนไมตรีอุทิศ เรื่อง ศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ ใช้สถิติแบบ Dependent Sample โดยใช้สูตรดังนี้ (ประสาท เนืองเฉลิม, 2556)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

โดย	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤต เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
	D	แทน	ผลต่างของคะแนนแต่ละคู่
	n	แทน	จำนวนคู่ของคะแนน
	$\sum D$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของผลต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน
	$\sum D^2$	แทน	ผลรวมกำลังสองของผลต่างของคะแนนระหว่างก่อนและหลังเรียน

2.2 หาค่าความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนไมตรีอุทิศ ที่มีต่อการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ประสพท เนื่องเฉลิม, 2556)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

โดย \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของความพึงพอใจทั้งหมด
 N แทน จำนวนของความพึงพอใจ

หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S = \sqrt{\frac{\sum f(x - \bar{x})^2}{n - 1}}$$

โดย S คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 x คือ ค่าของข้อมูลแต่ละตัว
 \bar{x} คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของกลุ่มตัวอย่าง
 f คือ ความถี่ของข้อมูลแต่ละชั้น
 n คือ จำนวนของข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ ศึกษาศิลปะและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์จากการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนไมตรีอุทิศ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยยะสำคัญที่ .01
2. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนไมตรีอุทิศ ที่มีต่อการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ อยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนไมตรีอุทิศ

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนไมตรีอุทิศ

การทดสอบ	\bar{x}	S.D.	\bar{D}	d_f	t	p-value
ก่อนเรียน	14.37	4.52	7.43	29	-15.010*	<0.001
หลังเรียน	21.80	5.24				

จากตาราง 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลอง มีค่าเท่ากับ 14.37 และ 21.80 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้การศึกษาศิลปะและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการประเมินความพึงพอใจเมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ทำการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน ผลปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ

ข้อที่	รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1	นักเรียนสามารถนำความรู้จากการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ มาสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ตามต้นแบบจากผลงานจิตรกรรมประติมากรรม และสถาปัตยกรรมที่ปรากฏภายในวัดได้	4.80	0.41	มากที่สุด
2	นักเรียนสามารถนำความรู้จากการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ มาสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ตามจินตนาการที่ได้แรงบันดาลใจมาจากผลงานจิตรกรรม ประติมากรรม และสถาปัตยกรรมที่ปรากฏภายในวัดได้	4.73	0.58	มากที่สุด
3	นักเรียนเกิดสุนทรียะจากการศึกษาและสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ตามต้นแบบภายในวัด และการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ตามจินตนาการที่ได้แรงบันดาลใจมาจากผลงานทัศนศิลป์ภายในวัดบรมราชาฯ ได้	4.63	0.61	มากที่สุด

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	แปลผล
4	นักเรียนนำความรู้จากการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ ไปปรับใช้ในการเรียน และชีวิตประจำวันได้	4.67	0.48	มากที่สุด
5	นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้อื่นได้	4.60	0.62	มากที่สุด
6	การศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และสืบสานศิลปวัฒนธรรมภายในท้องถิ่นของตนเอง	4.57	0.63	มากที่สุด
7	การศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ ทำให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ระหว่างงานทัศนศิลป์ และวัฒนธรรม	4.77	0.43	มากที่สุด
8	การศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ สะท้อนให้เห็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมจีนในด้านต่าง ๆ	4.67	0.61	มากที่สุด

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	แปลผล
9	การศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ สะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของวัฒนธรรมไทย-จีน	4.53	0.63	มากที่สุด
10	การจัดกระบวนการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนเกิดความรักและชื่นชมงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ	4.60	0.62	มากที่สุด
11	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้	4.63	0.61	มากที่สุด
12	การจัดกระบวนการเรียนรู้กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน	4.53	0.63	มากที่สุด
13	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น	4.57	0.63	มากที่สุด
14	การจัดกระบวนการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานในการเรียนรู้ และการทำกิจกรรม	4.47	0.63	มาก

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
15	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้	4.67	0.61	มากที่สุด
16	การจัดกระบวนการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนสามารถเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องได้	4.60	0.62	มากที่สุด
	รวม	4.63	0.58	มากที่สุด

จากตาราง 3 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรีย์จากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชา เมื่อพิจารณาในภาพรวม นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$)

ผลงานสร้างสรรค์ที่โดดเด่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชน
ไมตรีอุทิศ จากการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์
ในวัดบรมราชาฯ

ภาพประกอบ 7 ผลงานภาพร่างจากงานจิตรกรรม ภาพที่ 1

ชื่อผลงาน : นกกระเรียนในท้องนา

เทคนิค : สีไม้

แนวคิด : นักเรียนที่โบยบินอยู่บนท้องฟ้าอย่างอิสระ ถูกโอบล้อมไปด้วยหมู่เมฆมากมาย บินอยู่เหนือที่พักของเทพบนสรวงสวรรค์

ภาพประกอบ 8 ผลงานภาพร่างจากงานจิตรกรรม ภาพที่ 2

ชื่อผลงาน : ค้างคาวกินลูกท้อในยามราตรี

เทคนิค : สีไม้

แนวคิด : ค้างคาวที่กำลังบินมากินลูกท้อสีชมพูสวยสดในยามค่ำคืน มันกินพร้อม ๆ กันทั้ง 2 ผล
ค่ำคืนนี้จะทำให้มันมีความสุข และอิ่มเอิบ

ภาพประกอบ 9 ผลงานภาพร่างจากงานจิตรกรรม ภาพที่ 3

ชื่อผลงาน : ลวดลายธรรมชาติ

เทคนิค : สีไม้ และลายเส้นปากกา

แนวคิด : นำลวดลายธรรมชาติที่แฝงอยู่ในงานจิตรกรรมภายในวัดเล่งเน่ยยี่ 2 มาตัดทอนให้ดูง่าย ใช้สีเส้นที่ดูโดดเด่น ทันสมัย

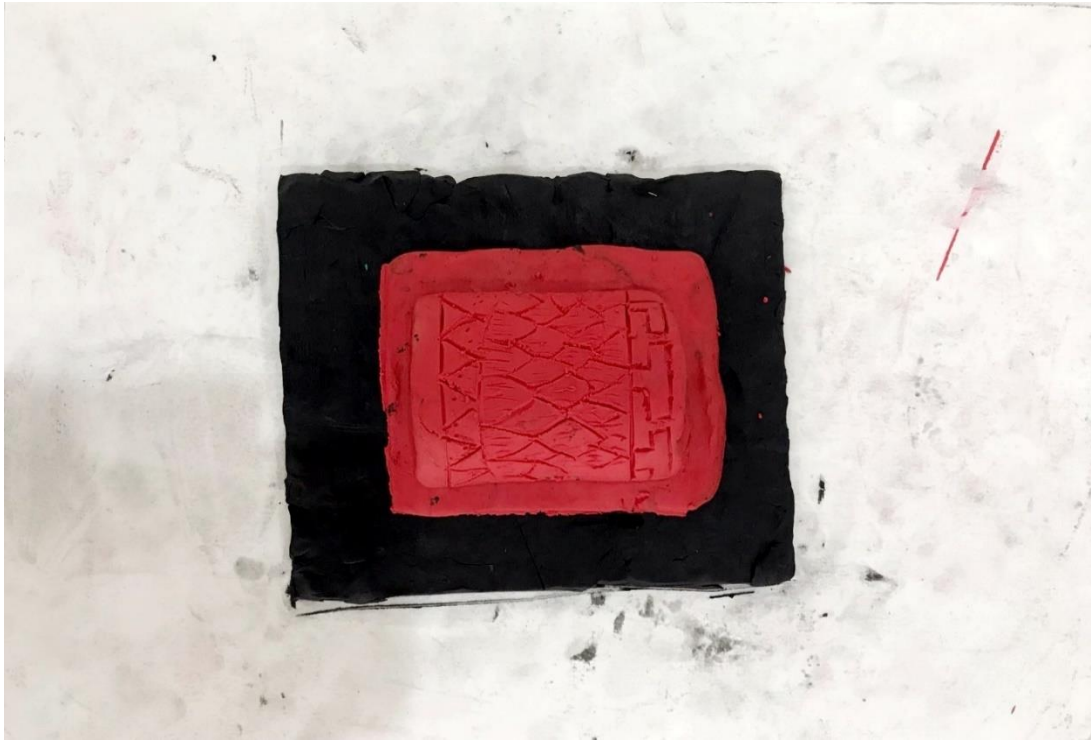

ภาพประกอบ 10 ผลงานภาพร่างจากงานจิตรกรรม ภาพที่ 4

ชื่อผลงาน : นกกระเรียนคู่รักได้ต้นลูกท้อ

เทคนิค : สีไม้

แนวคิด : นกกระเรียน 2 ตัว ที่เป็นคู่รักกันกำลังเล่นอยู่ใต้ต้นลูกท้อ ท่ามกลางทิวทัศน์อันสวยงามของป่าที่อุดมสมบูรณ์

ภาพประกอบ 11 ผลงานประติมากรรมจากงานปั้นนูนต่ำและนูนสูง ภาพที่ 1

ชื่อผลงาน : ลวดลายบนเสาดง

เทคนิค : งานปั้นนูนต่ำ

แนวคิด : ปั้นเสาดที่มีลวดลายจากจีนปรากฏอยู่ ใช้ฐานสีดำ และตัวประติมากรรมใช้สีแดง เพื่อให้ผลงานตัดกันอย่างโดดเด่น และดูน่าสนใจ

ภาพประกอบ 12 ผลงานประติมากรรมจากงานปั้นนูนต่ำและนูนสูง ภาพที่ 2

ชื่อผลงาน : กอไม้แสนสวย

เทคนิค : งานปั้นนูนต่ำ

แนวคิด : ปั้นนูนต่ำโดยใช้พื้นหลังเป็นสีขาว แล้วปั้นต้นไม้ด้วยสีที่สดใหม่ เพื่อให้ผลงานมีสีสันสวยงาม และช่วยเสริมความโดดเด่นให้ผลงาน

ภาพประกอบ 13 ผลงานประติมากรรมจากงานปั้นนูนต่ำและนูนสูง ภาพที่ 3

ชื่อผลงาน : มังกรเล่นแสงจันทร์

เทคนิค : งานปั้นนูนต่ำ

แนวคิด : ปั้นนูนต่ำโดยใช้พื้นหลังเป็นสีดำ และใช้สีเหลืองในการทำตัวมังกรเพื่อให้ผลงานมีสีสันสวยงาม และช่วยเสริมความโดดเด่นให้ผลงาน

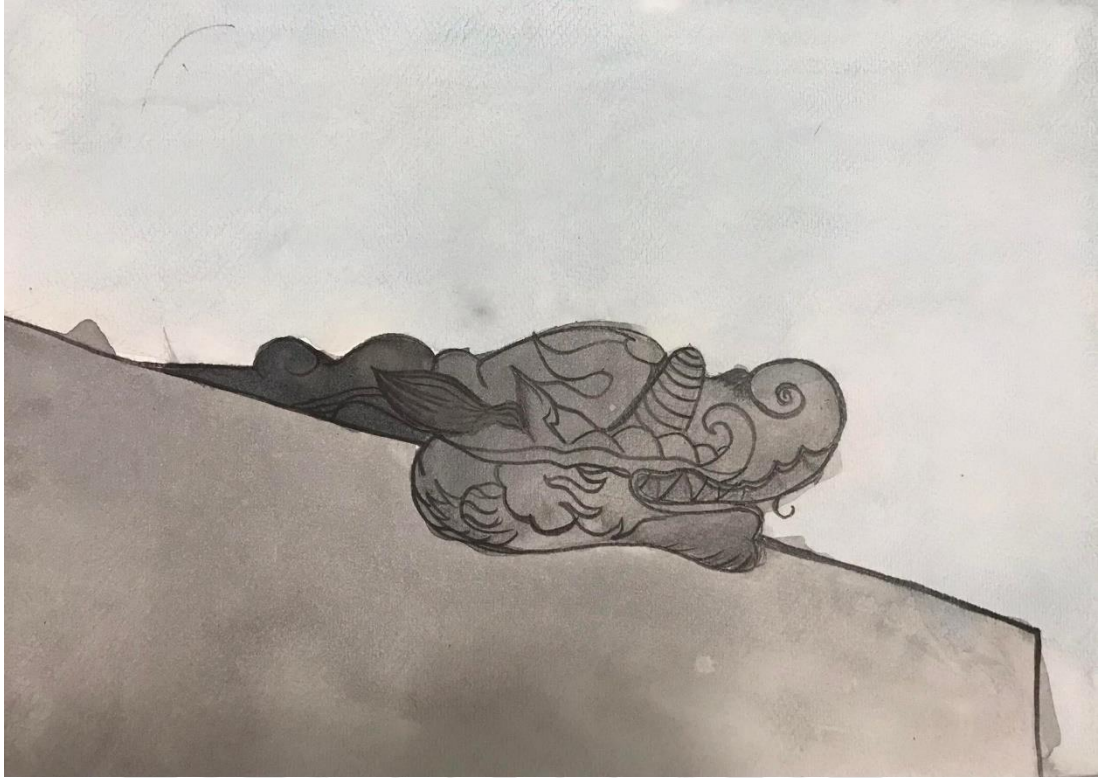

ภาพประกอบ 14 ผลงานประติมากรรมจากงานปั้นนูนต่ำและนูนสูง ภาพที่ 4

ชื่อผลงาน : ดอกไม้แจ่มใส

เทคนิค : งานปั้นนูนต่ำ

แนวคิด : หนูปั้นเป็นงานปั้นประเภทนูนต่ำโดยต้องการให้ตัวงานมีสีสัน บันดอกไม้ให้มีสีเหลือง สว่าง งอกออกมาจากดินสีชมพูอ่อนหวาน และมีพื้นหลังเป็นสีฟ้าสดใส เพื่อให้ผลงานมีสีสันที่ตัดกัน และให้ความรู้สึกที่แจ่มใส

ภาพประกอบ 15 ผลงานร่างภาพจากงานประติมากรรมลอยตัว ภาพที่ 1

ชื่อผลงาน : มังกรใหญ่

เทคนิค : สีน้ำ

แนวคิด : มังกรที่ยื่นออกมาจากผนังกำแพง มีรายละเอียดที่ประณีตสวยงาม หัวมังกรระบายด้วยสีเทาเข้ม กำแพงระบายด้วยสีเทาอ่อน และระบายพื้นหลังด้วยสีฟ้าสดใส

ภาพประกอบ 16 ผลงานร่างภาพจากงานประติมากรรมลอยตัว ภาพที่ 2

ชื่อผลงาน : พระพุทธรูปปางงาม

เทคนิค : สีน้ำ

แนวคิด : พระพุทธรูปที่มีความสง่างาม มีสีหน้ายิ้มแย้ม สวมใส่จีวรสีเหลืองอร่ามตา นั่งบนแท่นสี่
เหลี่ยม โดยภาพรวมใช้สีที่ใกล้เคียงกัน

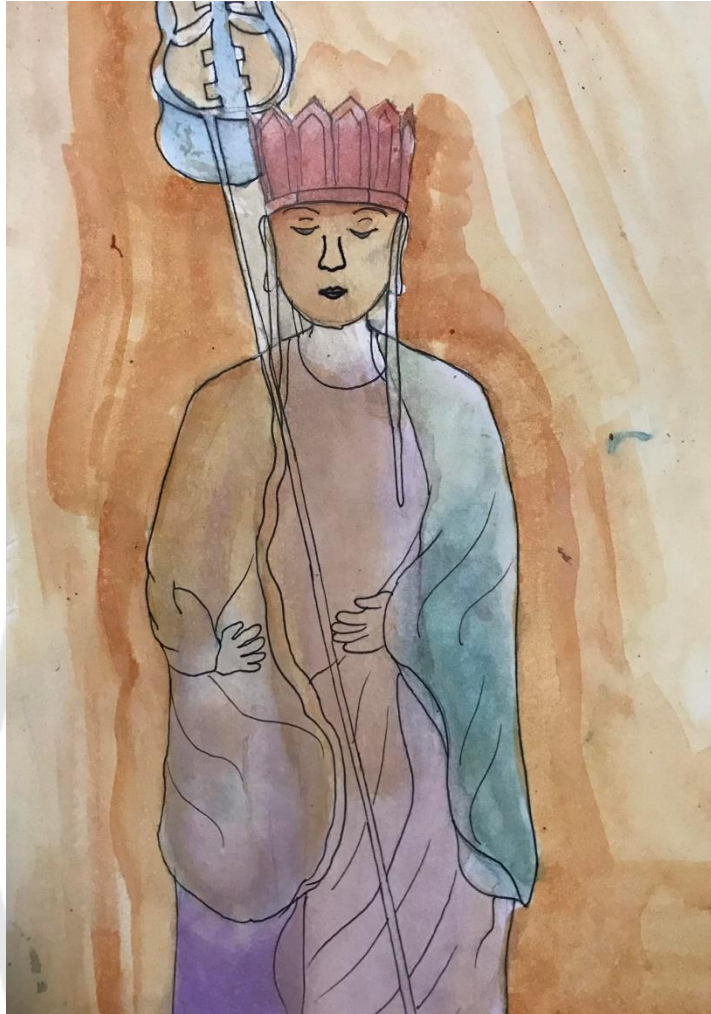

ภาพประกอบ 17 ผลงานร่างภาพจากงานประติมากรรมลอยตัว ภาพที่ 3

ชื่อผลงาน : รูปปั้นสิงห์หน้าเกรงขาม

เทคนิค : สีน้ำ

แนวคิด : รูปปั้นสิงห์ที่ดูมีความอ้าหาญ น่าเกรงขาม ระบายด้วยสีเทา ลงน้ำหนักเข้มและอ่อน เพื่อให้ภาพดูมีความเหมือนจริงมากขึ้น ระบายฉากหลังเป็นสีฟ้า

ภาพประกอบ 18 ผลงานร่างภาพจากงานประติมากรรมลอยตัว ภาพที่ 4

ชื่อผลงาน : พระถังซัมจั๋งหลากสี

เทคนิค : สีน้ำ

แนวคิด : ภาพพระถังซัมจั๋งที่ระบายด้วยสีน้ำหลากหลายสี ไม่ได้จำกัดสีตามที่ตาเห็น ใช้สีน้ำจุ่มสีต่าง ๆ แล้วเอามาระบายบนชุดของพระถังซัมจั๋งที่เปียกน้ำ ผลงานที่ได้จะเห็นเป็นพระถังซัมจั๋งได้ชุดสายรุ้ง

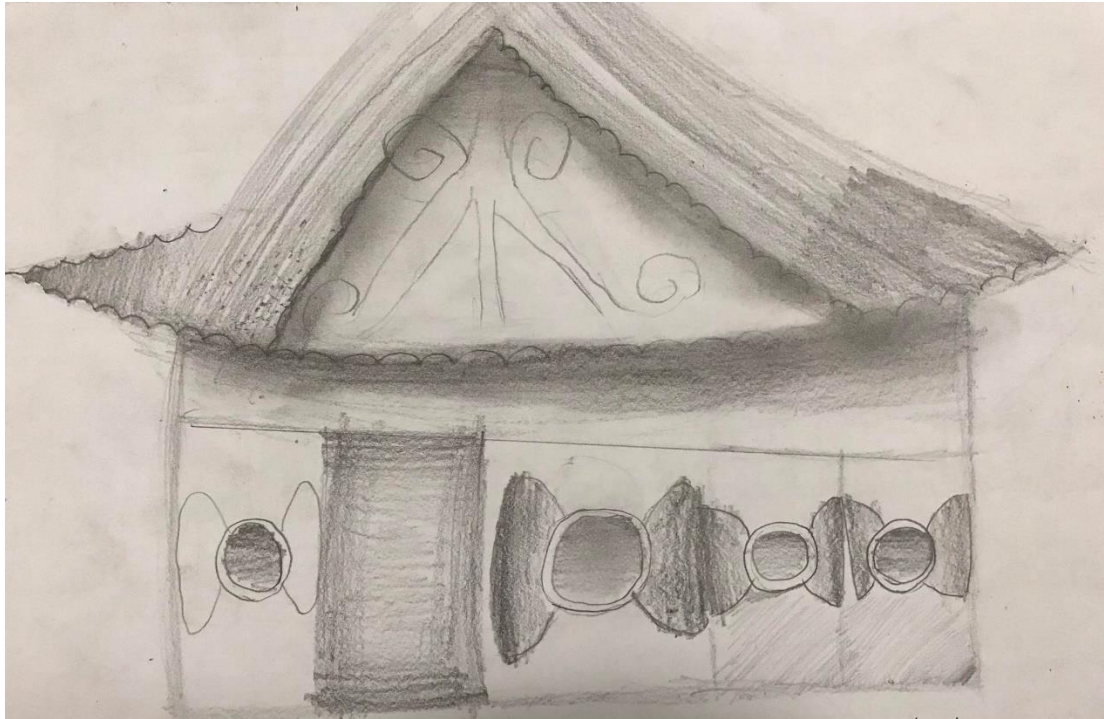

ภาพประกอบ 19 ผลงานร่างภาพโครงสร้างอาคารจากงานสถาปัตยกรรม ภาพที่ 1

ชื่อผลงาน : อาคารสวยพร้อมด้วยต้นไม้

เทคนิค : แรงเงา

แนวคิด : เป็นภาพอาคารในวัดเล่งเน่ยยี่ 2 ที่ด้านหน้าล้อมรอบไปด้วยต้นไม้ ให้ความร่มเงา ส่วนตัวอาคารก็สวยงามมากมาย

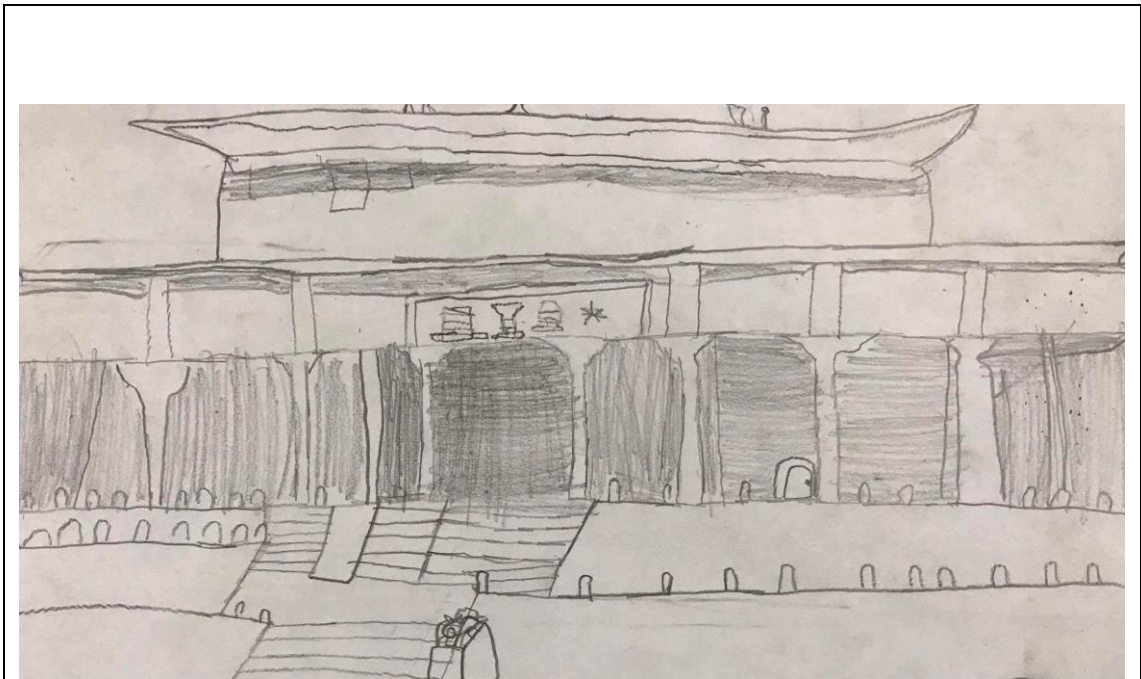

ภาพประกอบ 20 ผลงานร่างภาพโครงสร้างอาคารจากงานสถาปัตยกรรม ภาพที่ 2

ชื่อผลงาน : อาคารหลังน้อยแต่พอตัว

เทคนิค : แรงเงา

แนวคิด : เป็นภาพอาคารในวัดเล่งเน่ยยี่ 2 ที่มีขนาดเล็กกว่าอาคารหลังอื่น แต่มีลักษณะที่น่าเข้าไปอยู่ มีความน่ารัก เหมือนบ้านคน

ภาพประกอบ 21 ผลงานร่างภาพโครงสร้างอาคารจากงานสถาปัตยกรรม ภาพที่ 3

ชื่อผลงาน : อาคารวัดจีนที่ยืดยาว

เทคนิค : แรงเงา

แนวคิด : อาคารแบบจีนที่มีลักษณะยาวมาก ๆ มีความสวยงามทั้งภายนอก และภายใน ดูใหญ่โต
อลังการงานสร้าง สัมกับเป็นวัฒนธรรมจีน

ภาพประกอบ 22 ผลงานร่างภาพโครงสร้างอาคารจากงานสถาปัตยกรรม ภาพที่ 4

ชื่อผลงาน : หอกลองคดเคี้ยว

เทคนิค : แรงเงา

แนวคิด : ผมต้องการวาดหอกลองโดยการลากเส้นยาว ๆ โดยไม่ได้คำนึงว่าต้องให้เส้นดูตรงมากนัก อาคารที่มีลายเส้นคดเคี้ยวแบบนี้ก็ดูสวยไปอีกแบบ

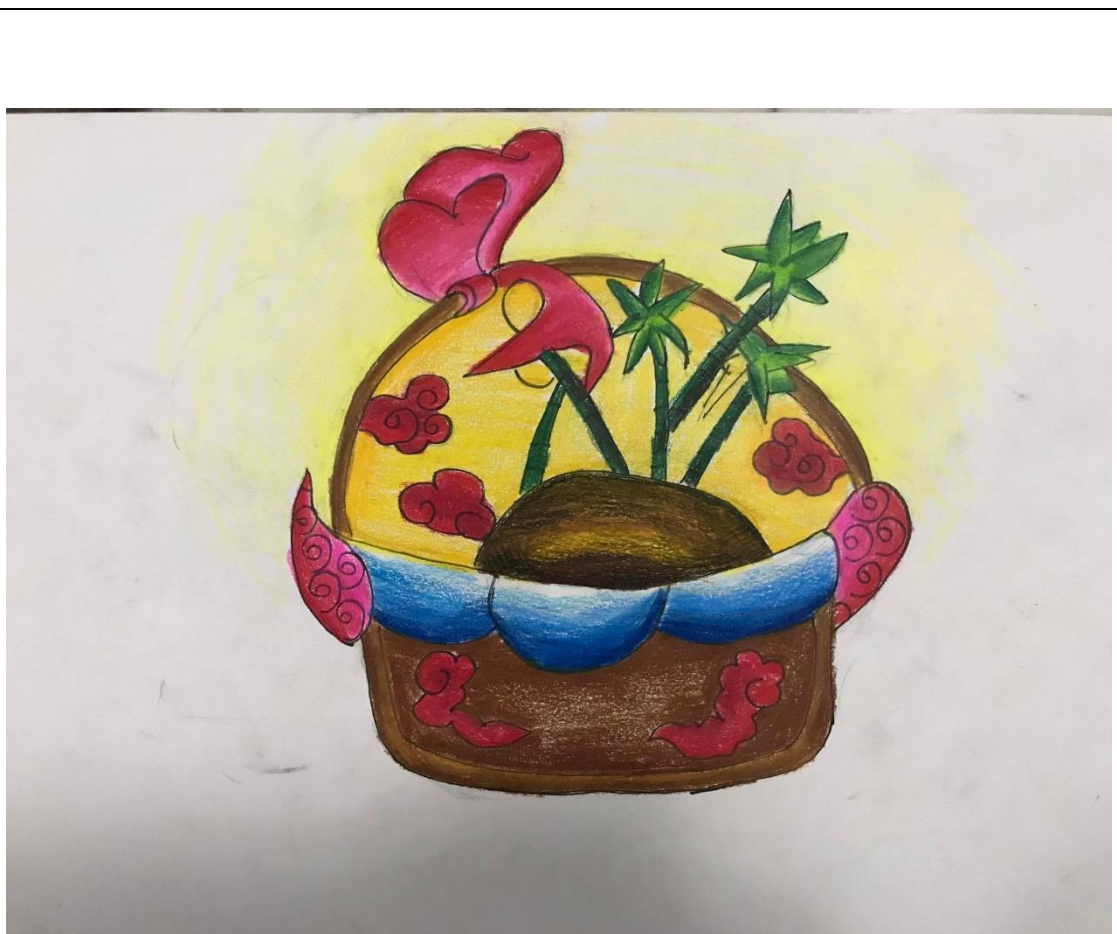

ภาพประกอบ 23 ผลงานสร้างสรรค์ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชา
ภาพที่ 1

ชื่อผลงาน : การออกแบบชุดจีนที่ได้แรงบันดาลใจมาจากวัดเล้งเน้ย 2

เทคนิค : สีอะคริลิก สีน้ำ ตัดเส้นปากกา

แนวคิด : หนูชอบดูละครของจีนมาก เลยได้ออกแบบชุดที่มีลวดลายแบบจีนโดยนำลวดลายที่ปรากฏในวัดเล้งเน้ย 2 โดยออกแบบชุดให้ดูมีสีสันสดใสน่ารัก น่าใส่ ถูกใจวัยรุ่น

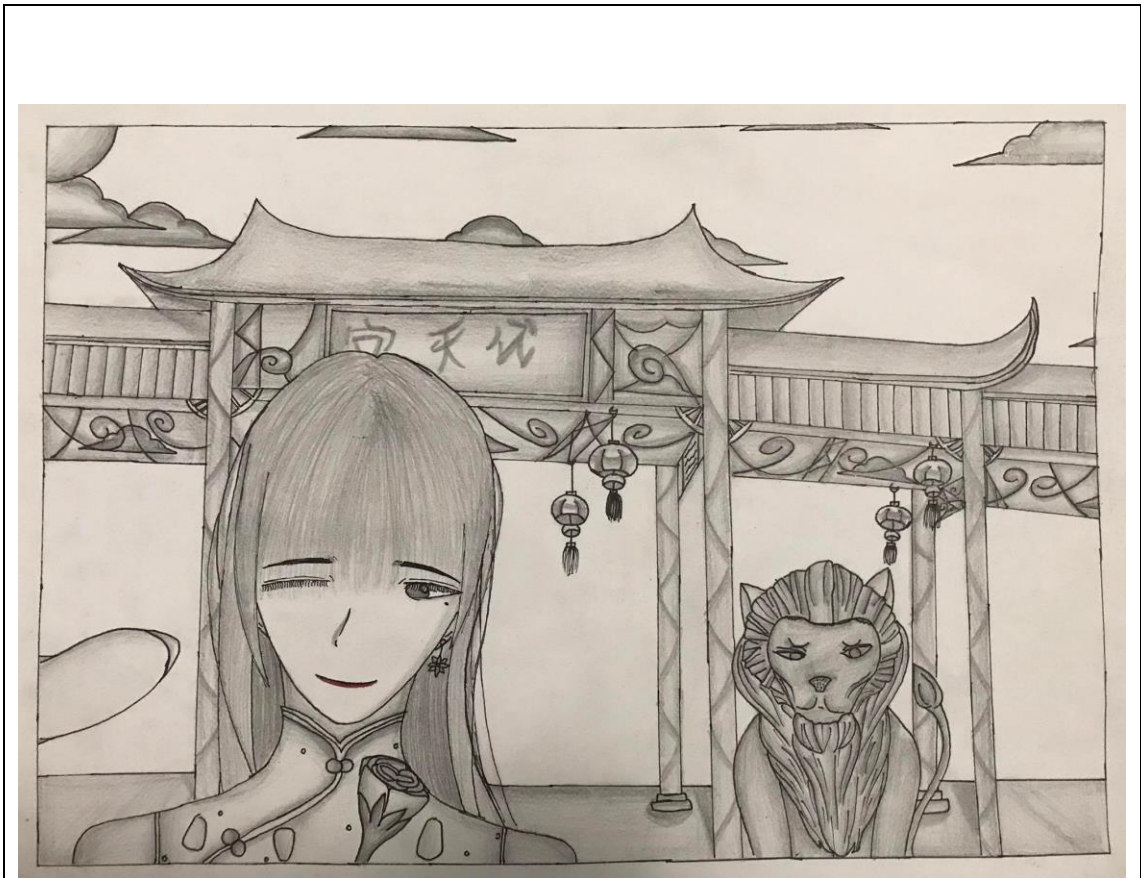
ภาพประกอบ 24 ผลงานสร้างสรรค์ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ

ภาพที่ 2

ชื่อผลงาน : ตะกร้าสวยจากวัดเล่งเน่ยยี่ 2

เทคนิค : สีไม้ ตัดเส้นปากกา

แนวคิด : หนูชอบการตกแต่งเลยคิดอยากจัดตะกร้าสวย ๆ โดยนำลวดลายที่ปรากฏในวัดเล่งเน่ยยี่ 2 มาใช้ หนูอยากให้มันเกิดขึ้นจริงเพราะจะได้แจกให้กับนักท่องเที่ยวที่มาเยือนวัด

ภาพประกอบ 25 ผลงานสร้างสรรค์ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชา
ภาพที่ 3

ชื่อผลงาน : ตัวฉันในอนาคตและวัดจีน

เทคนิค : แรงเงา และตัดเส้นด้วยปากกาดำ

แนวคิด : หนูชอบวัฒนธรรมจีน ในอนาคตหนูจะต้องแต่งชุดจีนสวย ๆ ให้ได้ และถ่ายรูปคู่กับวัดจีนที่หนูชื่นชอบ

ภาพประกอบ 26 ผลงานสร้างสรรค์ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ
ภาพที่ 4

ชื่อผลงาน : หมวกศิลปะจีน

เทคนิค : สีไม้ สีอะคริลิก ตัดเส้นปากกา

แนวคิด : หนูชอบใส่หมวกเลยออกแบบหมวกขึ้นมาเอง โดยมีแรงบันดาลใจมาจากวัดเล่งเน่ยยี่ 2 นำลวดลายต่าง ๆ ที่เห็นจากงานทัศนศิลป์ในวัดมาออกแบบให้สวยงามตามความชอบของตัวเอง หมวกนี้ใส่ไปเที่ยวได้ทุกที่ ใคร ๆ ก็จะต้องว่ามันเป็นหมวกแบบจีน

จากการวิเคราะห์ผลงานทัศนศิลป์ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า 1) นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานภาพร่างจากงานจิตรกรรม งานประติมากรรม และงานสถาปัตยกรรม ตามต้นแบบจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชฯ ได้อย่างน่าชื่นชม สามารถร่างภาพตามต้นแบบที่ตนเองเลือก สามารถใช้เทคนิคในการปฏิบัติตามที่ผู้สอนกำหนดได้ สามารถตั้งชื่อผลงานของตนเองได้เหมาะสมกับเนื้อหาของผลงาน และสามารถเขียนแนวคิดของผลงานที่ตนเองต้องการสื่อความหมายได้เป็นอย่างดี 2) นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชฯ ได้อย่างมีจินตนาการและมีความคิดสร้างสรรค์ โดยนักเรียนได้เลือกปฏิบัติงานตามความชื่นชอบของตนเอง มีการใช้เทคนิคในการสร้างสรรค์ผลงานที่หลากหลาย นำลวดลาย สี สัน และเอกลักษณ์ของผลงานทัศนศิลป์จากในวัดมาสอดแทรก และจัดเป็นองค์ประกอบในผลงานของตนเองได้อย่างน่าสนใจ จากรายการประเมินความพึงพอใจในข้อ จึงสรุปได้ว่า นักเรียนสามารถนำประสบการณ์ทางสุนทรียะจากการศึกษาผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชฯ มาสร้างสรรค์ผลงานในแบบฉบับของตนเองได้

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ ศึกษาศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้เสนอสาระสำคัญดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของงานวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

การดำเนินการทดลอง

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผลการวิจัย

การอภิปรายผล

ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของงานวิจัย

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง ศึกษาศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ

1.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนไมตรีอุทิศ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยยะสำคัญที่ .01

2. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนไมตรีอุทิศ ที่มีต่อการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ อยู่ในระดับมากที่สุด

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนไมตรีอุทิศ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 130 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนไมตรีอุทิศ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling)

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ใช้หลักสูตรในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ใช้เวลาในการสอน 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวมระยะเวลา 10 ชั่วโมง

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แผนการจัดการเรียนรู้ทัศนศิลป์ ศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ สาระที่ 1 : ทัศนศิลป์ เรื่อง ผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทัศนศิลป์ สาระที่ 1 : ทัศนศิลป์ เรื่อง ผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.47-0.73 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20-0.60 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.78

3) แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ จำนวน 16 ข้อ

การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลอง ดังนี้

1. กำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน
2. ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบก่อนเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ข้อ
3. ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่วางไว้ ซึ่งดำเนินการสอนกลุ่มตัวอย่าง เป็นระยะเวลาทั้งสิ้น 5 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ชั่วโมง รวมเป็นเวลา 10 ชั่วโมง ดังนี้

นักเรียนกลุ่มตัวอย่างศึกษาผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ จำนวน 4 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง โดยมีเนื้อหาสาระ ดังนี้

1) ครั้งที่ 1 ศึกษา เรื่อง งานจิตรกรรม จากนั้นให้นักเรียนเขียนภาพร่างตามต้นแบบงานจิตรกรรมในวัด พร้อมระบายสีไม้ หรือสีชอล์ก

2) ครั้งที่ 2 ศึกษา เรื่อง งานประติมากรรมนูนต่ำ และนูนสูง จากนั้นให้นักเรียนปั้นประติมากรรมนูนต่ำ หรือนูนสูง ตามต้นแบบงานประติมากรรมนูนต่ำ และนูนสูง ในวัด

3) ครั้งที่ 3 ศึกษา เรื่อง งานประติมากรรมลอยตัว จากนั้นให้นักเรียนเขียนภาพร่างตามต้นแบบงานประติมากรรมลอยตัวในวัด พร้อมระบายสีน้ำ หรือสีอะคริลิก

4) ครั้งที่ 4 ศึกษา เรื่อง งานสถาปัตยกรรม จากนั้นให้ผู้เรียนเขียนภาพร่างตามต้นแบบงานสถาปัตยกรรมในวัด พร้อมแรงเงา

นักเรียนกลุ่มตัวอย่างสร้างสรรค์ผลงานที่ได้แรงบันดาลใจมาจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ จำนวน 1 ครั้ง เป็นเวลา 2 ชั่วโมง โดยมีเนื้อหาสาระ ดังนี้

5) ครั้งที่ 5 สร้างสรรค์ผลงานที่ได้แรงบันดาลใจมาจากงานทัศนศิลป์ในวัด จำนวน 1 ผลงาน โดยไม่จำกัดรูปแบบ เทคนิค และการใช้สี

4. ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบหลังเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ข้อ

5. ผู้วิจัยดำเนินการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ จำนวน 16 ข้อ

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากได้ดำเนินการทดลองจนเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนโดยใช้สถิติ การทดสอบค่าที และค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลจากความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกชนอนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
2. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกชนอนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) อยู่ในระดับมากที่สุด

การอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาดูผลของการจัดการเรียนรู้ ศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากผลของการวิจัย ผู้วิจัยอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ จากการศึกษาศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของบุรินทร์ พิมมงละ (2555) ได้ทำการวิจัยการสร้างหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง ทัศนศิลป์ในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักเรียนมีพัฒนาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกับผลการวิจัยของกนกฉัตร โภกลมณี (2558) ที่พบว่านักเรียนที่เรียนเรื่องศิลปะท้องถิ่นวัดกลางวรวิหาร จังหวัดสมุทรปราการ ด้วยการจัดการกระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาแบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าการสอนแบบเน้นให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากแหล่งการเรียนรู้ สถานี่จริง เหตุการณ์จริง หรือการจัดการเรียนรู้ที่ถ่ายทอดเรื่องราวจากสถานที่จริง สามารถพัฒนาการเรียนของผู้เรียนได้ ซึ่งการจัดการเรียนรู้ ศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ ก็เป็นกิจกรรมที่มีการจัดสภาพแวดล้อมให้สอดคล้องกับแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน มีการจัดการเรียนรู้ที่ถ่ายทอดเรื่องราวจากสถานที่จริง อาทิ การให้ดูภาพจากสถานที่จริง การให้รับชมวีดีโอที่ถ่ายจากสถานที่จริง ถือเป็น การเอื้ออำนวยต่อกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนสามารถสัมผัสกับประสบการณ์จริง สามารถพัฒนาการเรียนของผู้เรียนได้ ซึ่งเหตุผลนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Government of Ireland (1999) ที่กล่าว

ว่า การสอนทัศนศิลป์ในหลักสูตรที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนแต่ละคนมีความฉลาดอย่างหลากหลาย จึงต้องการเรียนรู้ประสบการณ์ในแบบต่าง ๆ เพื่อที่จะพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ กิจกรรมศิลปะจึงช่วยในด้านพัฒนาการและการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งผลการวิจัยสรุปว่า รูปแบบการสอนที่เหมาะสมกับบทเรียนมีผลอย่างมากต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

จากผลการวิจัย นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ ศึกษาศาสตร์และสร้างสรรค์ ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน คาดว่าเนื่องมาจาก รูปแบบการเรียนการสอนมีความเหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้ และบทบาทของครูในการเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยในแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทัศนศิลป์ ศึกษาศาสตร์และสร้างสรรค์ ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ ในชั้นกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบที่เน้นการปฏิบัติ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550) ได้จัดขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบที่เน้นการปฏิบัติ ไว้ตามลำดับดังนี้ 1) นำเข้าสู่บทเรียน 2) ขั้นศึกษา/วิเคราะห์ 3) ขั้นปฏิบัติ/ฝึกหัด/ทดลอง 4) ขั้นสรุป/เสนอผลการเรียนรู้ 5) ขั้นปรับปรุงการเรียนรู้ นำไปใช้ 6) ขั้นการประเมินผล วัดผลประเมินผลตามสภาพจริง ผู้วิจัยได้นำมาพิจารณามาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมต่อบทเรียน เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ส่งเสริมผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ ดังนี้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน ครูแจ้งให้นักเรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้ในชั่วโมงนั้น ๆ และสนทนากับนักเรียนโดยใช้คำถามกระตุ้นความคิดเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน ซึ่งคำถามในแต่ละชั่วโมงจะแตกต่างกันไปตามเนื้อหาที่นักเรียนจะได้เรียนในชั่วโมงนั้น ๆ ผู้สอนบรรยายเนื้อหาเพื่อให้นักเรียนมีความรู้เบื้องต้น และอธิบายถึงลักษณะของงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ พร้อมแจกใบความรู้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเองเป็นเวลา 10 นาที ทำให้นักเรียนมีแรงกระตุ้นในการเรียน และมีเวลาปรับตัวในการเริ่มเรียนรู้ขั้นต่อไป

ขั้นที่ 2 ขั้นศึกษา/วิเคราะห์ ครูเปิดวิดีโอ เรื่อง งานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ ให้นักเรียนดู และอธิบายเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ที่ได้เห็น พร้อมสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการสังเกตลักษณะของงานทัศนศิลป์ที่อยู่ภายในวัด สอนให้นักเรียนสามารถแยกแยะประเภทของงานทัศนศิลป์ได้ และอธิบายเกี่ยวกับความเชื่อ ความศรัทธาในศาสนาที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์ เมื่อดูวิดีโอเสร็จ ครูให้นักเรียนดูภาพผลงานทัศนศิลป์ แล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็น ขั้นตอนนี้เป็นการเปิดกว้างให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และมีปฏิสัมพันธ์กับครู

ขั้นที่ 3 ขั้นปฏิบัติ/ฝึกหัด/ทดลอง ครูแสดงภาพงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชา พร้อมกันหลายผลงาน แล้วให้นักเรียนเลือกภาพผลงานทัศนศิลป์คนละ 1 ภาพ เพื่อทำการร่างภาพพร้อมใช้เทคนิคสีตามที่กำหนด และให้นักเรียนตั้งชื่อผลงาน และเขียนแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน ขั้นตอนนี้เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้มีอิสระในการสร้างสรรค์ผลงาน ทำให้นักเรียนได้เลือกแนวทางในการปฏิบัติงานว่าจะเลือกร่างภาพแบบไหน และใช้สีอะไรในการระบาย มีความคิดคล้องกับ Smith (1980) ที่กล่าวว่า ครูศิลปศึกษาควรแนะนำหรือเสนอทางเลือกให้นักเรียน ได้ฝึกคิด ตัดสินใจสิ่งต่าง ๆ และควรรหาโอกาสเพิ่มความรู้

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป/เสนอผลการเรียนรู้ ครูให้นักเรียนนำเสนอผลงานของตนเอง เริ่มจากการบอกชื่อผลงาน ให้อธิบายว่าเพราะเหตุใดจึงเลือกร่างภาพดังกล่าว และบอกแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน ขั้นตอนนี้เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้กล้าแสดงออก และแสดงทัศนะของตัวเอง

ขั้นที่ 5 ขั้นปรับปรุงการเรียนรู้ นำไปใช้ ครูแนะนำการพัฒนาผลงานให้แก่ นักเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้วิเคราะห์ผลงานของตนเอง เพื่อให้นักเรียนได้นำข้อดี ข้อเสีย ไปแก้ไขผลงานในระหว่างคาบเรียน เพื่อพัฒนาผลงานให้ดีขึ้น ขั้นตอนนี้เป็นการฝึกฝนทักษะในการสร้างสรรค์ศิลปะอีกทางหนึ่ง เนื่องจากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ประกอบเป็นการคิดวิเคราะห์ แตกต่างไปตามทฤษฎี การเรียนรู้ การแสดงความคิดเห็นเป็นการแสดงความคิดที่จะต้อง มีหลัก และเหตุผลเพื่อพัฒนาข้อวิเคราะห์ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2553, น. 15-16)

ขั้นที่ 6 ขั้นการประเมินผล วัดผลประเมินผลตามสภาพจริง นักเรียนทุกคนส่งผลงานของตนให้ครูตรวจเพื่อทำการประเมินผล ครูใช้แบบประเมินผลงานในการตรวจ

จากรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบที่เน้นการปฏิบัติ สามารถพิจารณาได้ว่า เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ฝึกสังเกต แสดงความคิดเห็น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถาม ผู้เรียนสามารถเลือกปฏิบัติงานได้ตามความสนใจ และมีการกระตุ้นให้นักเรียนได้เชื่อมสัมพันธ์กัน แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการเรียนรู้นี้ได้ให้ความสำคัญกับนักเรียนเป็นอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Government of Ireland (1999) ที่กล่าวว่า การสอนทัศนศิลป์ในหลักสูตรที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนแต่ละคนมีความฉลาดอย่างหลากหลาย จึงต้องการเรียนรู้ประสบการณ์ในแบบต่าง ๆ เพื่อที่จะพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ กิจกรรมศิลปะจึงช่วยในด้านพัฒนาการและการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งผลการวิจัยสรุปว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบทเรียนมีผลอย่างมากต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และบทบาทของครูผู้สอนในการดำเนินการจัดการเรียนรู้อีกมีความสำคัญยิ่ง ซึ่งมีความสอดคล้องกับอำไพ ตรีณสาร (2547) กล่าวว่าไว้ว่า การปฏิบัติตนในการสอน

ศิลปะ สิ่งที่เราควรปฏิบัติ มี ดังนี้ 1) สนับสนุนให้สร้างสรรค์งานของตนเอง 2) มีความยุติธรรม ทัดเทียมกัน ชื่นชม แสดงงาน ของเด็กทั้งหมด 3) สอนให้เป็นอิสระและพึ่งตนเอง 4) ส่งเสริมให้ริเริ่ม สร้างสรรค์ 5) ส่งเสริมให้รัก และเห็นคุณค่างานของตนและผู้อื่น 6) ส่งเสริมให้ทำงานให้เสร็จ สำเร็จ 7) จัดสรรเวลาให้ยืดหยุ่น และเปิดโอกาสให้ทำงานศิลปะ และสิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติ ได้แก่ 1) สอนเทคนิควิธีที่บังคับให้ ผู้เรียน ทำสิ่งเดียวกันทั้งหมด 2) ใช้สมุดระบายสี ต้นแบบหรือคัดลอก 3) สร้างความกลัวในความ พยายามริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ 4) สร้างความเข้าใจว่าศิลปะคือสิ่งที่วุ่นวาย สกปรก หรือไร้ค่าเวลาว่าง 5) ใช้ วิธีการทำตามแบบ 6) ใช้มาตรฐานผู้ใหญ่กับงานเด็ก 7) คาดหวังว่าผลงานเด็กต้องสวยงาม สมบูรณ์ เสมอ 8) วิจัยงานเด็กมากเกินไป 9) ลำเอียง 10) ใช้กิจกรรมวัสดุอุปกรณ์หนึ่ง ๆ ซ้ำซาก เกินไป 11) ใช้ กระดาษเพียงขนาดเดียว จึงแสดงว่าทั้งรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อกิจกรรมการเรียนรู้ และ บทบาทของครูส่งผลต่อพัฒนาการการเรียนรู้ของนักเรียนได้จริง

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการศึกษาและ สร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ พบว่าในภาพรวมนักเรียนมี ความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) สอดคล้องกับผลการวิจัยของงานวิจัยของกนกฉัตร โกมล มณี (2558) ได้ศึกษาวิจัยการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องศิลปะท้องถิ่นวัดกลาง วรวิหาร จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่เรียนเรื่องศิลปะท้องถิ่นวัดกลางวรวิหาร จังหวัดสมุทรปราการ โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาแบบร่วมมือมีความ พึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกับงานวิจัยของบุรินทร์ พิมมงละ (2555) ได้ศึกษาวิจัยการสร้าง หลักสูตรท้องถิ่นเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เรื่องทัศนศิลป์ในวัดพระเชตุพน วิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ทัศนศิลป์ในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ราชวรมหาวิหารอยู่ในระดับมาก หากพิจารณาในแต่ละข้อ ข้อที่ 1) นักเรียนสามารถนำความรู้จากการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงาน ทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ มาสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ตามต้นแบบจากผลงานจิตรกรรม ประติมากรรม และสถาปัตยกรรมที่ปรากฏภายในวัดได้ มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$) ซึ่งเป็นผล ที่ไปในทางเดียวกับจากการวิเคราะห์ผลงานทัศนศิลป์ของนักเรียนที่พบว่า นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ ผลงานภาพร่างจากงานจิตรกรรม งานประติมากรรม และงานสถาปัตยกรรม ตามต้นแบบจากผลงาน ทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ ได้อย่างน่าชื่นชม สามารถร่างภาพตามต้นแบบที่ตนเองเลือก สามารถใช้ เทคนิคในการปฏิบัติตามที่ผู้สอนกำหนดได้ สามารถตั้งชื่อผลงานของตนเองได้เหมาะสมกับเนื้อหาของ ผลงาน และสามารถเขียนแนวคิดของผลงานที่ตนเองต้องการสื่อความหมายได้เป็นอย่างดี คะแนนเฉลี่ย มากที่สุดในลำดับที่ 2 คือ ข้อที่ 7) การศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงาน

ทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ ทำให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ระหว่างงานทัศนศิลป์ และวัฒนธรรม ($\bar{X} = 4.77$) ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายของมาตรฐาน ศ 1.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ในสาระที่ 1 ทัศนศิลป์ ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดในลำดับที่ 3 คือ ข้อที่ 2) นักเรียนสามารถนำความรู้จากการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ มาสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ตามจินตนาการที่ได้แรงบันดาลใจมาจากผลงานจิตรกรรม ประติมากรรม และสถาปัตยกรรมที่ปรากฏภายในวัดได้ ($\bar{X} = 4.73$) ซึ่งเป็นผลที่ไปในทางเดียวกับจากการวิเคราะห์ผลงานทัศนศิลป์ของนักเรียนที่พบว่า นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ ได้อย่างมีจินตนาการและมีความคิดสร้างสรรค์ โดยนักเรียนได้เลือกปฏิบัติงานตามความชื่นชอบของตนเอง มีการใช้เทคนิคในการสร้างสรรค์ผลงานที่หลากหลาย นำลวดลาย สีเส้น และเอกลักษณ์ของผลงานทัศนศิลป์จากในวัดมาสอดแทรก และจัดเป็นองค์ประกอบในผลงานของตนเองได้อย่างน่าสนใจ จากงานวิจัยของธาริน กลิ่นเกษร (2554) ได้ศึกษาวิจัยผลของการส่งเสริมประสบการณ์ทางสุนทรียะผ่านกิจกรรมในพิพิธภัณฑ์ศิลปะที่มีต่อสุนทรียภาพของนักเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ระดับพัฒนาการสุนทรียภาพของนักเรียนที่มีต่อภาพผลงานศิลปะ หลังเรียนผ่านกิจกรรมในพิพิธภัณฑ์ศิลปะสูงกว่าก่อนเรียนผ่านกิจกรรมในพิพิธภัณฑ์ศิลปะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าการส่งเสริมให้นักเรียนได้สัมผัสประสบการณ์ทางสุนทรียะจากแหล่งการเรียนรู้นอกห้องเรียน ช่วยเพิ่มสุนทรียะในตัวบุคคลได้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับรายการประเมินความพึงพอใจในข้อที่ 3) นักเรียนเกิดสุนทรียะจากการศึกษาและสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ตามต้นแบบภายในวัด และการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ตามจินตนาการที่ได้แรงบันดาลใจมาจากผลงานทัศนศิลป์ภายในวัดบรมราชาฯ ได้ โดยมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) จากการวิจัยทำให้ทราบว่า การเรียนวิชาทัศนศิลป์นั้น นอกจากผู้เรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่พัฒนาขึ้นแล้ว ยังทำให้ผู้เรียนได้ซาบซึ้งในผลงานทัศนศิลป์ผ่านประสบการณ์ทางสุนทรียะอีกด้วย ซึ่งในช่วงการเรียนการสอน ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นว่ารู้สึกชอบในสีเส้นอันสดใส ชูโดดเด่น จากการได้รับชมผลงานจิตรกรรมภายในวัด ผู้เรียนรู้สึกถึงความมีเสน่ห์ของงานประติมากรรมที่แสดงแสงเงาอย่างมีมิติ ในความนูน และความลึก ทำให้ผลงานดูน่าสนใจ และผู้เรียนรู้สึกหลงใหลในงานสถาปัตยกรรมที่เป็นหอ และอาคารต่าง ๆ ที่มีความยิ่งใหญ่ตระการตา แผ่ไปด้วยลวดลายที่แสดงถึงวัฒนธรรมจีน จากความคิดเห็นของผู้เรียนที่แสดงออกมา ทำให้ทราบได้ว่าผู้เรียนได้รู้สึกถึงคุณค่า และเกิดสุนทรียะจากการได้ศึกษาและสร้างสรรค์ผลงานจากงานทัศนศิลป์ที่ปรากฏอยู่ในวัดแห่งนี้ ตามที่ Dewey (1983) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้จากประสบการณ์ว่าเป็นวงจรของการลงกระทำ

เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการกระทำจริง ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ใหม่หรือผู้เรียนปรับเปลี่ยนตนเองในการปฏิบัติตามบทบาทใหม่ และยังมีความสอดคล้องกับมะลิฉัตร เอื้ออานันท์ (2545) กล่าวว่า สิ่งที่ค้นพบในงานวิจัยสายจิตวิทยาพัฒนาการในปัจจุบันล้วนสนับสนุนข้อเท็จจริงที่ว่า ความรู้ ความเข้าใจ และสุนทรียภาพต้องมาจากการเรียนการสอน ครูและสื่อต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพ และคุณภาพล้วนส่งผลต่อการเรียนรู้ และพัฒนาการของเด็ก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 ครูนำกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เรื่อง ศิลปะและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ ไปประยุกต์ใช้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ
- 1.2 ครูควรมีการปรับกิจกรรมการเรียนการสอน มีการจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ และมีการใช้สื่อการสอนที่มีความเหมาะสมต่อผู้เรียนแต่ละคน
- 1.3 ครูควรมีการปรับขยายเวลาให้ยืดหยุ่นต่อการสร้างสรรค์ผลงานของนักเรียน เนื่องด้วยนักเรียนแต่ละคนมีทักษะ ความสามารถทางศิลปะที่แตกต่างกัน
- 1.4 ควรมีการติดตามผลของการจัดการเรียนรู้หลังจากที่ได้สิ้นสุดการทำวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการสร้างหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ศิลปะและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ ไปบรรจุอยู่ในหลักสูตรสถานศึกษา โดยจัดให้เป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจ และความถนัดของตนเอง
- 2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาฯ ในระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้
- 2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม หรืองานทัศนศิลป์ในแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ในท้องถิ่น เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ และประสบการณ์ทางสุนทรียะที่หลากหลาย
- 2.4 ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ไปศึกษางานทัศนศิลป์ ณ สถานที่จริง เมื่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ยุติการแพร่ระบาด

บรรณานุกรม

- Dewey, J. (1983). *Experience and Education*. New York: Collier.
- Duncum, P. (2015). A Case for an Art Education of Everyday Aesthetic Experiences. *Studies in Art Education*, 40(4), 295-331. Retrieved from <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00393541.1999.11651656>
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of education* (3rd ed.). New York: McGraw-Hill Company.
- Government of Ireland. (1999). *Visual Arts Arts Education Teacher Guidelines*: Mozzon Giuntina-Florence and Officine Grafiche De Agostini-Novara.
- Hartmann, N. (2014). *Aesthetics*. Berlin: Boston: de Gruyter.
- Klausmeier, H. J., และ Ripple, R. E. (1971). *Learning and human abilities: Educational psychology*. New York: Harper & Law.
- Koster, J. B. (2009). *Growing Artists: Teaching the Arts to Young Children*. New York: United State of America.
- Lowenfeld, V., และ Brittain, L. W. (1987). *Creative and mental growth* (8th ed.). New York: Macmillan.
- Manni, A., Ottander, C., และ Sporre, K. (2016). Young students' aesthetic experiences and meaning-making processes in an outdoor environmental school practice. *Journal of Adventure Education and Outdoor Learning*, 108-121. Retrieved from <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/14729679.2016.1219872>
- Maslow, A. H. (1970). *Motivation and Personality*. New York: Harper & Row.
- Paston, H. S. (1973). *Learning to Teach Art*. London: Professional Educater.
- Paterakis, A. G. (1979). *Art Education: Senior High School: The National Art Education*.
- Pfeiffer, J. W., และ Ballew, A. C. (1988). *Design skills in human resource development: University Associates*.
- Shelly, D. F. (1995). *Tackling family member compensation*: American Printer.
- Smith, R., A. . (1980). *The Sense of Art. A Study in Aesthetic Education*. New York: Routledge.
- Tunyaboontarakun, P. (2019). Effects of organizing visual art course based on discipline

based art education upon art learning achievement of grade fourth students.

Journal of Education Silpakorn University, 17(1), 179-197.

Zhou, W. W., Chen, L.-Y., และ Chou, R.-J. (2021). Important Factors Affecting Rural

Tourists' Aesthetic Experience: A Case Study of Zoumatang Village in Ningbo, 1-25. Retrieved from <http://doi.org/10.3390/su13147594>.

กนกฉัตร โกมลมณี. (2558). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องศิลปะท้องถิ่นวัดกลางวรวิหาร จังหวัดสมุทรปราการ โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาแบบร่วมมือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต).

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2553). การคิดเชิงวิเคราะห์ (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ชัดเชสมิเดีย.

จุฑาทิพย์ เขี่ยมปิยะกุล. (2552). การศึกษาการใช้คำถามในการเรียนการสอนของครูศิลปะระดับประถมศึกษาโรงเรียนสาธิต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

ชมพูนุท จวบบุญ. (2555). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติต่อการเรียนศิลปะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยการค้นพบ (*Discovery Learning Process*) ของบรูเนอร์. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

ชัยวัฒน์ ปานนิล. (2564). แนวทางการจัดการเรียนการสอนของการศึกษาขั้นพื้นฐานในยุค Covid 19 Educational Disruption. สืบค้นจาก <https://prachatai.com/journal/2020/04/8719>

ชุตินา เวทการ. (2551). การจัดการเรียนรู้สาระทัศนศิลป์บนพื้นฐานวัฒนธรรมชุมชน. กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ฐนะวัฒน์ พร้อมศรีทอง. (2556). การศึกษาดนตรีที่ใช้ในพิธีกรรมการบำเพ็ญกุศลโง้วโง้ว ณ วัดบรมราชากาญจนานิกะกอนุสรณ์ 2 (วัดเล่งเน่ยยี่ 2) ตำบลโสนลอย อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

ดวงพร รินแจ่ม. (2557). การพัฒนาชุดกิจกรรมคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทยชั้น

มัธยมศึกษาศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสวนบุญญูปถัมภ์ ลำพูน. ลำพูน: โรงเรียนสวนบุญญูปถัมภ์ ลำพูน.

- ตรีสุข เทียนทอง. (2564). กระทรวงศึกษาธิการ กำหนด 5 รูปแบบการเรียนการสอนรองรับการเปิดภาคเรียนใหม่ให้เหมาะสมแต่ละภูมิภาคของประเทศ. สืบค้นจาก <https://thainews.prd.go.th/th/news/detail/TCATG210517091249485>
- ทิตินา แคมมณี. (2554). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 14). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เทศบาลเมืองบางบัวทอง. (2557). หนังสือที่ระลึกครบรอบ 77 ปี เทศบาลเมืองบางบัวทอง.
- ธาริน กลิ่นเกษร. (2554). ผลของการส่งเสริมประสบการณ์ทางสุนทรียะผ่านกิจกรรมในพิพิธภัณฑ์ศิลปะที่มีต่อสุนทรียภาพของนักเรียนประถมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ธีระพงษ์ กระการดี. (2558). การวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง ค่าเฉลี่ยเลขคณิต. กรุงเทพฯ: บทเรียนออนไลน์วิชาสถิติ.
- นฤมล จำอินทร์. (2557). การพัฒนาการเรียนการสอน เรื่อง ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียน.
- นาตยา นาคปลัด. (2552). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การแกะสลักรูปหนังตะลุงเป็นพวงกุญแจ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2555). ระเบียบวิธีวิจัยทางหลักสูตรและการสอน. นครราชสีมา: โรงพิมพ์แหลมทอง.
- บุรินทร์ พิมมงละ. (2555). การสร้างหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เรื่องทัศนศิลป์ในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ราชวรมหาวิหาร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ประสพ ลีเหมือดภัย. (2543). ศิลปนิยม. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ประสพท เนืองเฉลิม. (2556). วิจัยการเรียนการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประสาน กำจรเมณกุล. (2537). ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ที่มีต่อคนไทยเชื้อสายจีน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ประเสริฐ ศีลรัตน์. (2542). สุนทรียะทางทัศนศิลป์. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- พิมพ์ลักษณ์ เสงสมบุญรัตน์. (2551). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณเพื่อพัฒนาครู

- มี่ออาชีพ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- พิศาล บุญผูก. (2554). ภูมินามอำเภอบางบัวทอง นนทบุรี: โครงการบริการวิชาการแก่สังคม สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. สืบค้นจาก <https://library.stou.ac.th/odi/chiness-in-bangbuathong/index.html>
- พิสิฐ น้อยวังคลัง. (2563, มกราคม-มิถุนายน). การพัฒนาบทเรียนออนไลน์แบบเปิดด้านทัศนศิลป์ศึกษาเพื่อผู้เรียนวัยผู้ใหญ่. วารสารห้องสมุด, 64(1), 20-35.
- พีรพงษ์ กุลพิศาล. (2546). มโนภาพและการรับรู้ทางศิลปะและศิลปศึกษา. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี่.
- เพ็ญผกา ทัดทอง. (2557). การศึกษาการใช้แหล่งเรียนรู้ออนไลน์ที่ส่งเสริมการเรียนการสอนทัศนศิลป์ระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ภูษิมา ภิญญินุสินวัฒน์. (2564). การจัดการเรียนการสอนอย่างไรในสถานการณ์โควิด-19: จากบทเรียนต่างประเทศสู่การจัดการเรียนรู้ของไทย. สืบค้นจาก <https://tdri.or.th/2020/05/examples-of-teaching-and-learning-in-covid-19-pandemic/>
- มยุรา ลีหัวสระ. (2556). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ตามทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรคด้วยปัญญา เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานทักษะการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- มะลิฉัตร เอื้ออานันท์. (2545). กระบวนการเรียนการสอนทัศนศิลป์ในระดับประถมศึกษาสำหรับครูยุคใหม่. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- มังกรสาร. (2550). วัดมิ่งกรมลาวาส โรงเรียนมิ่งกรมลาวาสวิทยาลัย ฉบับปฐมฤกษ์เฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา พระชนมายุ้งยืน. กรุงเทพฯ.
- เมธาวิ อุดมธรรมมานุภาพ, และ ภักดี ปวีรรณ. (2554). ธรรมชาติของผู้เรียน (4th ed.). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็ม แอนด์ เอ็ม เลเซอร์พริ้นต์.
- ยุบลรัตน์ เคยอาษา. (2545). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางสติปัญญากับความสามารถทางทัศนศิลป์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความสามารถพิเศษทางด้านทัศนศิลป์. (ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- รัชันท์ เพชรจำนงค์. (2559). ผลของการใช้รูปแบบการสะท้อนคิดที่แตกต่างกันผ่านบล็อกในการเรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่มีต่อความสามารถในการทำงาน

- เป็นที่มาของนักศึกษาด้านสื่อสารมวลชน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- วรวิทย์ อุทโท. (2559). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- วัชรินทร์ วุฒิอดิศักดิ์. (2556, มกราคม-มีนาคม). การจัดการเรียนการสอนศิลปะโดยใช้แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น. วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 7(1), 10.
- วัดบรมราชากาญจนานิกะกอนุสรณ์ คณะสงฆ์จีนนิกายรังสรรค์. (2551). อนุสรณ์สมโภชเปิดวัดบรมราชากาญจนานิกะกอนุสรณ์ คณะสงฆ์จีนนิกายรังสรรค์. กรุงเทพฯ: คอมม่าดีไซน์ แอนด์พรินท์ จำกัด.
- วิทยากร เชียงกูล. (2548). เรียนลึก รู้วัย ใช้สมองอย่างมีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.
- ศรินทร์ เอี่ยมแพง. (2555). ความลงตัวของศิลปะและเทคโนโลยี. สืบค้นจาก <https://www.truelookpanya.com/tcas/article/detail/11658>
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2556). ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2551). การวัดผลการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 6). กภาพสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สมบัติ ทำยเรือคำ. (2551). ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. กภาพสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). การจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์และแบบที่เน้นการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุชาติ เกาทอง. (2538). หลักการทัศนศิลป์ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์.
- สุภลักษณ์ วงศ์หน่อ. (2557). ผลการจัดกิจกรรมศิลปะแนวศึกษานันทนาการที่ส่งเสริมสุนทรียภาพสำหรับเด็กอายุ 7-9 ปี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- อับดุลเลาะ อุมาร์. (2560). ผลของการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) เรื่องสมดุคเคมีที่มีต่อแบบจำลองทางความคิด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเดชะปัตตนยานุกูล จังหวัดปัตตานี. (ปริญญาพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ปัตตานี.

อำไพ ตีรณสาร. (2543). ทฤษฎีการสอนศิลปศึกษา. สืบค้นจาก

<http://pioneer.netserv.chula.ac.th/-tampail/ampai/ttheory.htm>

อำไพ ตีรณสาร. (2547). เอกสารประกอบการสอนวิชาศิลปะในโรงเรียนประถมศึกษา (เอกสาร
ประกอบการสอน). กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อาภรณ์ใจเที่ยง. (2553). หลักการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

อารีย์ สุทธิพันธุ์. (2551). ผลึกความคิดศิลปะ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญชาญในการตรวจเครื่องมือ หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ
การตรวจเครื่องมือ และหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญ ตรวจแบบสัมภาษณ์ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ และแบบประเมินความพึงพอใจ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า

สถานที่ทำงาน สาขาวิชาศิลปศึกษา

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วุฒิการศึกษา ศศ.ด. (ศิลปวัฒนธรรมวิจัย) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิธรรม โรหิตะสุข

สถานที่ทำงาน สาขาวิชาศิลปะจิตทัศน์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วุฒิการศึกษา อ.ด. (ประวัติศาสตร์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. ดร.สุธาสินี บุรีคำพันธ์

สถานที่ทำงาน ภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรมและออกแบบ

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอม

เกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

วุฒิการศึกษา ประ.ด. (ทัศนศิลป์และการออกแบบ) มหาวิทยาลัยบูรพา

4. พระภิกษุชัชย เสี่ยเหลียง ดร. (แก้วสิงห์)

สถานที่ทำงาน วัดจีนปอเอง ซำปอกง อ. ดำเนินสะดวก จ. ราชบุรี

วุฒิการศึกษา ประ.ด. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศิลปากร

5. พระภาณุวัฒน์ เสี่ยสก ดร. (เลิศประเสริฐพันธ์)

สถานที่ทำงาน วัดบรมราชาากาญจนภิเษกอนุสรณ์ คณะสงฆ์จีนนิกายรังสรรค์

อ. บางบัวทอง จ. นนทบุรี

วุฒิการศึกษา ประ.ด. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศิลปากร

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 15644

ที่ อว 8718.1/1388

วันที่ 29 มิถุนายน 2564

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

เนื่องด้วย นายภูวนาด บุญสุวรรณ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “ศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาภาณุจนาภิเษกอนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สาธิต ทิมวัฒน์บรรเทิง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิธรรม โรหิตะสุข และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจ 1) แบบสัมภาษณ์ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาภาณุจนาภิเษก อนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) และ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป และสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ โทร. 080 696 7835

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายภูวนาด บุญสุวรรณ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

สิทธิธรรม โรหิตะสุข

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ อว 8718/1387

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

29 มิถุนายน 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ
เรียน คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เนื่องด้วย นายภูวนาท บุญสุวรรณ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “ศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกะอนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สาธิต ทิมวัฒนบรรเทิง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ดร.สุธาสินี บุรีคาพันธ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจ 1) แบบสัมภาษณ์ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกะอนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) และ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายภูวนาท บุญสุวรรณ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 080 696 7835

ที่ อว 8718/1387

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

29 มิถุนายน 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ
เรียน นมัสการรักษากรเจ้าอาวาสวัดจันทน์ปอเอง ซาปอกง

เนื่องด้วย นายภูวนาล บุญสุวรรณ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาานิพนธ์ เรื่อง “ศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกเชกอนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สาธิต ทิมวัฒน์บรรเท็ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ พระธวัชชัย เสี่ยเหลียง ดร. (แก้วสิงห์) เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกเชก อนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) และ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายภูวนาล บุญสุวรรณ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอนมัสการด้วยความเคารพอย่างยิ่ง

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

รักษากรแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 080 696 7835

ที่ อว 8718/1387

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

29 มิถุนายน 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน นมัสการเจ้าอาวาสวัดบรมราชาภาณุธานีเขกอนุสรณ์ คณะสงฆ์จีนนิกายรังสรรค์

เนื่องด้วย นายภูวนาท บุญสุวรรณ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “ศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาภาณุธานีเขกอนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สาธิต ทิมวัฒน์บรรเทิง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ พระภาณุวัฒน์ เสี่ยสก ดร. (เลิศประเสริฐพันธ์) เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาภาณุธานีเขก อนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) และ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายภูวนาท บุญสุวรรณ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอนมัสการด้วยความเคารพอย่างยิ่ง

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 080 696 7835

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ทัศนศิลป์ ศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรีย์จาก
ผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกะอนุสรณ์ (เล่มเนยี่ 2)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง งานจิตรกรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกษกอนุสรณ์ (เล่มเน่ยยี่ 2)
 เวลา 2 ชั่วโมง รหัสวิชา ศ 16101 วิชาทัศนศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 โรงเรียนชุมชนไมตรีอุทิศ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ผู้สอน นายภูวนาท บุญสุวรรณ

1. สาระการเรียนรู้

สาระที่ 1 ทัศนศิลป์

2. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 1.1 สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์
 วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่องานศิลปะอย่าง
 อิสระ ชื่นชม และ ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 1.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็น
 คุณค่างานทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล

3. ตัวชี้วัด

ศ 1.1 ป.6/3 สร้างงานทัศนศิลป์จากรูปแบบ 2 มิติ เป็น 3 มิติ โดยใช้หลักการของแสงเงาและ
 น้ำหนัก

ศ 1.2 ป.6/1 บรรยายบทบาทของงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนชีวิตและสังคม

ป.6/2 อภิปรายเกี่ยวกับอิทธิพลของความเชื่อความศรัทธาในศาสนาที่มีผลต่องานทัศนศิลป์
 ในท้องถิ่น

ป.6/3 ระบุ และบรรยายอิทธิพลทางวัฒนธรรมในท้องถิ่นที่มีผลต่อการสร้างงานทัศนศิลป์
 ของบุคคล

4. วิเคราะห์ผลการเรียนรู้

4.1 ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายอิทธิพลของความเชื่อ ความศรัทธาในศาสนาพุทธ นิกายมหายาน ที่มี
 ผลต่องานจิตรกรรมในวัดบรมราชากาญจนานิกษกอนุสรณ์ (เล่มเน่ยยี่ 2)

4.2 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1) ใฝ่เรียนรู้

2) มุ่งมั่นในการทำงาน

3) มีจิตสาธารณะ

4.3 ด้านสมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน

1) ความสามารถในการสื่อสาร

2) ความสามารถในการแก้ปัญหา

3) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. จุดประสงค์การเรียนรู้

1) นักเรียนอธิบายอิทธิพลของความเชื่อ ความศรัทธาในศาสนาที่มีผลต่องานจิตรกรรมได้

2) นักเรียนสามารถบอกลักษณะของงานจิตรกรรมได้

3) นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน

6.สาระสำคัญ

งานทัศนศิลป์ มีบทบาทในชีวิตและสังคม โดยแฝงอยู่ในรูปแบบต่างๆ ตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน ห้องถิ่นต่าง ๆ ของประเทศไทยจะมีวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน จึงทำให้ผลงานทัศนศิลป์ในแต่ละห้องถิ่นแตกต่างกัน โดยคติธรรม พิธีกรรม วิถีปฏิบัติทางศาสนามีอิทธิพลต่อการสร้างงานทัศนศิลป์ด้านจิตรกรรม ประติมากรรม และสถาปัตยกรรม

7. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (การจัดการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติ)

ขั้นตอน วิธีการสอน	กิจกรรมการเรียนการสอน
ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน	ครูแจ้งให้นักเรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้ และสนทนากับนักเรียนโดยใช้คำถามกระตุ้นความคิดเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน ครูบรรยายข้อมูลเบื้องต้นของวัดบรมราชากาญจนานิกะอนุสรณ์ (เล่มเนยี่ 2) งานทัศนศิลป์ที่มีความเกี่ยวข้องกับหรือมีบทบาทในการดำเนินชีวิตประจำวัน ซึ่งในปัจจุบันผลงานทัศนศิลป์มีมากขึ้น และมักจะแฝงตัวอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เครื่องแต่งกาย อาคารสถานที่ สิ่งของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นต้น และอธิบายถึงลักษณะของงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เบื้องต้น และอธิบายถึงลักษณะของงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ พร้อมแจกใบความรู้ เรื่อง งานจิตรกรรม ให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเองเป็นเวลา 10 นาที

ขั้นตอน วิธีการสอน	กิจกรรมการเรียนรู้
<p>ขั้นที่ 2</p> <p>ขั้นศึกษา/ วิเคราะห์</p>	<p>ครูเปิดวิดีโอ เรื่อง งานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกษอนุสรณ์ (เล่ม เน่ยยี่ 2) ครูอธิบายเกี่ยวกับงานจิตรกรรมที่เห็น พร้อมสนทนากับนักเรียน เกี่ยวกับการสังเกตลักษณะของงานจิตรกรรมที่อยู่ภายในวัดว่าใช้วิธีการ สังเกตอย่างไร บอกได้อย่างไรว่าผลงานนี้เป็นงานเป็นงานจิตรกรรมหรือไม่ และมีความเกี่ยวข้องกับ ความเชื่อ ความศรัทธาในศาสนาอย่างไร เมื่อดู วิดีโอเสร็จ ครูให้นักเรียนดูภาพผลงานจิตร และให้นักเรียนร่วมกันตอบ คำถาม และแสดงความคิดเห็น</p>
<p>ขั้นที่ 3</p> <p>ขั้นปฏิบัติ/ฝึกหัด/ ทดลอง</p>	<p>ครูบรรยายถึงประสบการณ์ทางสุนทรีย์จากการได้รับชมผลงานจิตรกรรม ในสถานที่จริงว่าผลงานที่เห็นสามารถสื่อถึงวัฒนธรรมจีนได้เป็นอย่างดี บางผลงานมีลายเส้นที่มีเอกลักษณ์แบบจีนอย่างแท้จริง มีสีสันดูชัด รู้สึก มีอารมณ์ร่วมกับภาพทัศนศิลป์ที่ประกอบไปด้วยธรรมชาติและสัตว์ ทำให้ รู้สึกสบายใจ ผ่อนคลาย ซาบซึ้งใจ และครูแสดงภาพงานจิตรกรรมในวัด บรมราชากาญจนานิกษอนุสรณ์ (เล่มเน่ยยี่ 2) พร้อมกันหลายผลงาน แล้ว ให้นักเรียนเลือกภาพผลงานจิตรกรรมคนละ 1 ภาพ เพื่อทำการร่างภาพ พร้อมใช้เทคนิคสีไม้ หรือสีชอล์ค และให้นักเรียนตั้งชื่อผลงาน และเขียน แนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานลงในใบงาน</p>
<p>ขั้นที่ 4</p> <p>ขั้นสรุป/เสนอผล การเรียนรู้</p>	<p>ครูให้นักเรียนนำเสนอผลงานของตนเอง เริ่มจากบอกชื่อผลงาน บอกว่า เพราะอะไรถึงเลือกร่างภาพดังกล่าว และบอกแนวคิดในการสร้างสรรค์ ผลงาน</p>
<p>ขั้นที่ 5</p> <p>ขั้นปรับปรุงการ เรียนรู้ นำไปใช้</p>	<p>ครูแนะนำการพัฒนาผลงานให้แก่ นักเรียน เพื่อให้ นักเรียน ได้นำข้อดี ข้อเสีย จากผลงานไปฝึกฝน พัฒนาในงานต่อไปให้ดีขึ้น</p>
<p>ขั้นที่ 6</p> <p>ขั้นการประ เมินผล วัดผล ประเมินผลตาม สภาพจริง</p>	<p>ครูให้นักเรียนทุกคนส่งผลงาน ภาพร่างงานจิตรกรรมของตนเองเพื่อ ประเมินผล โดยครูใช้แบบประเมินผลงานนักเรียนในการประเมิน และครู แนะนำให้นักเรียนไปชมผลงานทัศนศิลป์ ณ สถานที่จริงในการดูแลของ ผู้ปกครองในวันเสาร์-อาทิตย์ โดยปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่เชื้อ ของโรคโควิด 19 เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ทางสุนทรีย์</p>

8. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง งานจิตรกรรม
- 2) ภาพงานจิตรกรรมในวัดบรมราชาากาญจนานิเชกอนุสรณ์ (เล่มเน่ยยี่ 2)
- 3) วิดีโอ เรื่อง งานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชาากาญจนานิเชกอนุสรณ์ (เล่มเน่ยยี่ 2)
- 4) ใบงาน

8.2 แหล่งการเรียนรู้

-

9. การวัดและประเมินผล

ด้าน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ความรู้	ตรวจผลงาน ภาพร่างงานจิตรกรรม	แบบประเมินผลงานนักเรียน	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
คุณลักษณะอันพึงประสงค์	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับ 1 ผ่านเกณฑ์
สมรรถนะที่สำคัญ	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินสมรรถนะที่สำคัญของนักเรียน	ระดับ 1 ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การประเมินผลงานนักเรียน

รายการประเมิน	คะแนนเต็ม	เกณฑ์การประเมิน				
		5	4	3	2	1
1. การร่างภาพ	5	ลายเส้นชัดเจน แสดงสัดส่วนได้ดี	ลายเส้นชัดเจน แสดงสัดส่วนได้ค่อนข้างดี	ลายเส้นชัดเจน แสดงสัดส่วนได้พอใช้	ลายเส้นชัดเจน แต่สัดส่วนบิดเบี้ยว	ลายเส้นไม่ชัดเจน สัดส่วนบิดเบี้ยว
2. ความสวยงาม	5	ผลงานมีสีสันสวยงาม มีความประณีต รายละเอียดดีและชัดเจน	ผลงานมีสีสันสวยงาม มีความประณีต รายละเอียดดีไม่ค่อยชัดเจน	ผลงานมีสีสันสวยงาม มีความประณีตพอใช้ รายละเอียดไม่ชัดเจน	ผลงานมีสีสันสวยงาม แต่ไม่มีความประณีต รายละเอียดไม่ชัดเจน	ผลงานมีสีสันไม่สวยงาม ไม่มี ความประณีต รายละเอียดไม่ชัดเจน
3. การจัดวางภาพ	5	จัดวางภาพได้เหมาะสมกับพื้นที่ในหน้ากระดาษเป็นอย่างดี	จัดวางภาพได้เหมาะสมกับพื้นที่ในหน้ากระดาษค่อนข้างดี	จัดวางภาพได้เหมาะสมกับพื้นที่ในหน้ากระดาษระดับปานกลาง	จัดวางภาพได้เหมาะสมกับพื้นที่ในหน้ากระดาษพอใช้	จัดวางภาพได้ไม่เหมาะสมกับพื้นที่ในหน้ากระดาษ
4. ความสมบูรณ์ของงาน	5	ผลงานเสร็จสมบูรณ์ ใช้เวลาตามที่ครูผู้สอนกำหนด มีส่วนประกอบครบถ้วน	ผลงานเสร็จสมบูรณ์ ใช้เวลาตามที่ครูผู้สอนกำหนด มีส่วนประกอบค่อนข้างครบถ้วน	ผลงานเสร็จสมบูรณ์ แต่ใช้เวลามากกว่าที่กำหนด มีส่วนประกอบครบถ้วน	ผลงานเสร็จสมบูรณ์ แต่ใช้เวลามากกว่าที่กำหนด มีส่วนประกอบค่อนข้างครบถ้วน	ผลงานเสร็จแต่ไม่สมบูรณ์ ใช้เวลามากกว่าที่กำหนด

แบบประเมินผลงานนักเรียน

ชื่อ..... ชั้น

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนประเมินการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลง
ในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		5	4	3	2	1
1	การร่างภาพ					
2	ความสวยงาม					
3	การจัดวางภาพ					
4	ความสมบูรณ์ของงาน					
รวม						

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสมบูรณ์ชัดเจน	ให้	4-5 คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องบางส่วน	ให้	2-3 คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่	ให้	1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
16-20	ดี
12-15	พอใช้
ต่ำกว่า 12	ปรับปรุง

นักเรียนได้คะแนน 12 คะแนนขึ้นไป หรือร้อยละ 60 ถือว่าผ่านเกณฑ์

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓

ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน (สังเกตพฤติกรรม)												รวม
		ใฝ่เรียนรู้				มุ่งมั่นในการทำงาน				จิตสาธารณะ				
		3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

ระดับคุณภาพ

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	1	คะแนน
ไม่ปฏิบัติ	0	คะแนน

แบบประเมินสมรรถนะที่สำคัญของนักเรียน

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓

ลงในช่อง ที่ตรงกับระดับคะแนน

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน (สังเกตพฤติกรรม)												รวม
		ความสามารถในการสื่อสาร				ความสามารถในการแก้ปัญหา				ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต				
		3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

ระดับคุณภาพ

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ 3 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง 2 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง 1 คะแนน
- ไม่ปฏิบัติ 0 คะแนน

ภาพตัวอย่างผลงานจิตรกรรมในวัดบรมราชากาญจนภิเษกอนุสรณ์ (เล่งเน่ย์ยี่ 2)

ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง งานจิตรกรรม

จิตรกรรม (Painting) หมายถึง ผลงานศิลปะที่แสดงออกด้วยการขีดเขียน การวาด และระบายสี เพื่อให้เกิดภาพ เป็นงานศิลปะที่มี 2 มิติ เป็นรูปแบบไม่มีความลึกหรือรูนหนา แต่สามารถเขียนลงตาให้เห็นว่ามีความลึกหรือรูนได้ ความงามของจิตรกรรมเกิดจากการใช้สีในลักษณะต่าง ๆ กัน

องค์ประกอบสำคัญของงานจิตรกรรม คือ

1. ผู้สร้างงาน หรือ ผู้วาด เรียกว่า จิตรกร
2. วัสดุที่ใช้รองรับการวาด เช่น กระดาษ ผ้า ผนัง ฯลฯ
3. สี เป็นสิ่งที่แสดงออกถึงเนื้อหา เรื่องราวเกี่ยวกับผลงาน

ตัวอย่างผลงานจิตรกรรม

งานจิตรกรรมเป็นงานศิลปะที่เก่าแก่ดั้งเดิมของมนุษย์ เริ่มตั้งแต่การขีดเขียนบนผนังถ้ำ บนร่างกาย บนภาชนะเครื่องใช้ต่างๆ จนพัฒนามาเป็นภาพวาดที่ใช้ประดับตกแต่งในปัจจุบัน การวาดภาพเป็นพื้นฐานของงานศิลปะทุกชนิด ผู้สร้างสรรค์งานจิตรกรรม เรียกว่า จิตรกร (Painter)

งานจิตรกรรม แบ่งออกได้ 2 ชนิด คือ

1. การวาดเส้น (Drawing) เป็นการวาดภาพโดยใช้ปากกา หรือดินสอ ขีดเขียนลงไปบนพื้นผิววัสดุรองรับเพื่อให้เกิดภาพ

การวาดเส้น คือ การขีดเขียนให้เป็นเส้นไม่ว่าจะเป็นเส้นเล็ก หรือเส้นใหญ่ๆ มักมีสีเดียว แต่การวาดเส้นไม่ได้จำกัดที่จะต้องมีสีเดียว อาจมีสีหลายๆ สีก็ได้ การวาดเส้น จัดเป็นพื้นฐานที่สำคัญของงานศิลปะแทบทุกชนิด

2. การระบายสี (Painting) เป็นการวาดภาพโดยการใช้พู่กัน หรือแปรง หรือวัสดุอย่างอื่นมาระบายให้เกิดเป็นภาพ การระบายสีต้องใช้ทักษะการควบคุมสีและเครื่องมือมากกว่าการวาดเส้น ผลงานการระบายสีจะสวยงาม เหมือนจริง และสมบูรณืแบบมากกว่าการวาดเส้น

ลักษณะของภาพจิตรกรรมงานจิตรกรรม ที่นิยมสร้างสรรค์ ขึ้นมีหลายลักษณะ ดังนี้ คือ

1. ภาพทิวทัศน์ (Landscape Painting) เป็นภาพที่แสดงความงาม หรือความประทับใจ ในความงามของธรรมชาติ หรือสิ่งแวดล้อมของศิลปินผู้วาด ภาพทิวทัศน์แบ่งเป็นลักษณะต่าง ๆ ได้แก่
 - 1.1 ภาพทิวทัศน์ผืนน้ำ หรือ ทะเล (Seascape)
 - 1.2 ภาพทิวทัศน์พื้นดิน (Landscape)
 - 1.3 ภาพทิวทัศน์ของชุมชนหรือเมือง (Cityscape)
2. ภาพคน (Figure Painting) เป็นภาพที่แสดงกิริยาท่าทางต่าง ๆ ของมนุษย์แบบเต็มตัว โดยไม่เน้นแสดงความเหมือนของใบหน้า
3. ภาพคนเหมือน (Portrait Painting) เป็นภาพที่แสดงความเหมือนของใบหน้าของคนๆ ใดคนหนึ่ง
4. ภาพสัตว์ (Animals Figure Painting) แสดงกิริยาท่าทางของสัตว์ในลักษณะต่าง ๆ
5. ภาพประกอบเรื่อง (Illustration Painting) เป็นภาพที่เขียนขึ้น เพื่อบอกเล่าเรื่องราว หรือถ่ายทอดเหตุการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้อื่นได้รับรู้ โดยอาจเป็นทั้งภาพประกอบเรื่องในหนังสือ พระคัมภีร์ หรือภาพเขียนบนฝาผนัง อาคารสถาปัตยกรรมต่างๆ และรวมถึงภาพโฆษณาต่างๆ
6. ภาพหุ่นนิ่ง (Still Painting) เป็นภาพวาดเกี่ยวกับสิ่งของเครื่องใช้ หรือ วัสดุต่าง ๆ ที่ไม่มี การเคลื่อนไหว เป็นสิ่งที่อยู่กับที่
7. ภาพจิตรกรรมฝาผนัง (Mural Painting) เป็นภาพเขียนที่เขียนไว้ตามผนังอาคาร โบสถ์ หรือวิหารต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะแสดงเรื่องราวศาสนา ชาดก ประวัติของศาสดา กิจกรรมของ พระมหากษัตริย์ บางแห่งเขียนไว้เพื่อประดับตกแต่ง

วิดีโอ เรื่อง งานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกษกอนุสรณ์ (เล่มเนयी 2)

ใบงาน

ให้นักเรียนสังเกตภาพงานจิตรกรรม ในวัดบรมราชากาญจนานิกษกอนุสรณ์ (เล่มเนयी 2) ที่ตนเองชอบโดยไม่จำกัดสี และอุปกรณ์.

ชื่อ-สกุล ชื่อผลงาน

ขนาด..... เทคนิค

แนวคิด.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการศึกษาและ
สร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกะอนุสรณ์ (เล่ม
แนบยี่ 2)

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เรื่อง งานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนภิเษกอนุสรณ์ (เล่มเนย์ยี่ 2)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว โดยทำเครื่องหมาย X ลงในช่องที่เลือกในกระดาษคำตอบ

1. “งานศิลปะทุกแขนงที่ผู้ชมรับรู้ถึงความงามด้วยตาหรือการมองเห็น” หมายถึงข้อใด
 - ก. งานปั้น
 - ข. ภาพเขียน
 - ค. ทัศนศิลป์
 - ง. สถาปัตยกรรม

2. ข้อใดเป็นงานศิลปะในสาขาทัศนศิลป์ทั้งหมด
 - ก. จิตรกรรม วรรณกรรม นาฏศิลป์ ภาพพิมพ์
 - ข. จิตรกรรม ประติมากรรม วรรณกรรม การละคร
 - ค. ประติมากรรม จิตรกรรม สถาปัตยกรรม ภาพพิมพ์
 - ง. ประติมากรรม สถาปัตยกรรม วรรณกรรม การละคร

3. ข้อใดกล่าวถึงงานจิตรกรรมได้ถูกต้อง
 - ก. ผลงานศิลปะที่แสดงออกด้วยการปั้น
 - ข. ผลงานศิลปะที่แสดงออกด้วยการขีดเขียน การวาด และระบายสี
 - ค. ผลงานศิลปะที่แสดงออกด้วยสิ่งก่อสร้าง อาคาร ที่อยู่อาศัยต่าง ๆ
 - ง. ผลงานศิลปะที่แสดงออกด้วยวิธีการพิมพ์ กดให้ติดเป็นภาพ บนกระดาษจากแม่พิมพ์ชนิดต่าง ๆ

4. ในงานประติมากรรมแบ่งลักษณะงานออกได้ตามข้อใด
 - ก. ประติมากรรมนูนต่ำ นูนสูง
 - ข. ประติมากรรมนูนสูง ลอยตัว
 - ค. ประติมากรรมนูนสูง นูนต่ำ ลอยตัว
 - ง. ประติมากรรมนูนสูง นูนกลาง ลอยตัว

5. ลายปูนปั้นภาพสัตว์ จัดเป็นงานทัศนศิลป์ประเภทใด
- จิตรกรรม
 - ประติมากรรม
 - สถาปัตยกรรม
 - ภาพพิมพ์
6. งานประติมากรรมนูนสูงสามารถรับรู้ความงามได้จากด้านใด
- ด้านหน้า
 - ด้านข้าง
 - ด้านหน้า ด้านข้าง
 - ตั้งแต่ 4 ด้านขึ้นไป
7. เพราะเหตุใดงานประติมากรรมแบบนูนสูง จึงมีความเหมือนจริงมากกว่าประติมากรรมแบบนูนต่ำ
- มองเห็นได้รอบด้าน
 - มีลักษณะเป็นงาน 2 มิติ
 - ไม่จำเป็นต้องมีพื้นหลังรองรับ และมีความประณีตมากกว่า
 - มีความสูงจากพื้นหลังมากกว่า ทำให้เห็นลวดลายที่ลึก ชัดเจน
8. งานแกะสลัก จัดอยู่ในงานทัศนศิลป์ประเภทใด
- ภาพพิมพ์
 - จิตรกรรม
 - ประติมากรรม
 - สถาปัตยกรรม
9. จากภาพเป็นงานประติมากรรมประเภทใด

- ประติมากรรมนูนต่ำ
- ประติมากรรมนูนสูง
- ประติมากรรมลอยตัว
- ประติมากรรมที่มีฐานรองรับ

10. สถาปัตยกรรม หมายถึงข้อใด

- ก. ฐาน
- ข. ภาพวาด
- ค. ภาพพิมพ์
- ง. สิ่งก่อสร้าง

11. ภาพเขียนที่เขียนไว้ตามผนังอาคาร วัด โบสถ์ หรือวิหารต่าง ๆ เรียกว่าอะไร

- ก. ภาพหุ่นนิ่ง
- ข. ภาพทิวทัศน์
- ค. ภาพประกอบเรื่อง
- ง. ภาพจิตรกรรมฝาผนัง

12. วัดบรมราชากาญจนานิกะอนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) มีชื่อเต็มตรงกับข้อใด

- ก. วัดเล่งเน่ยยี่
- ข. วัดมังกรกมลาวาส
- ค. วัดบรมราชากาญจนานิกะอนุสรณ์
- ง. วัดบรมราชากาญจนานิกะอนุสรณ์ คณะสงฆ์จีนนิกายรังสรรค์

13. ข้อใดไม่ใช่วัตถุประสงค์การสร้างวัดบรมราชา-กาญจนานิกะอนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2)

- ก. ตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรม ไทย-จีน
- ข. ประกาศความยิ่งใหญ่ของชาวไทยเชื้อสายจีน
- ค. เผยแพร่พระพุทธศาสนาฝ่ายมหายานจีนนิกาย
- ง. ตั้งเป็นพุทธสถานให้พุทธศาสนิกชนได้ปฏิบัติธรรม

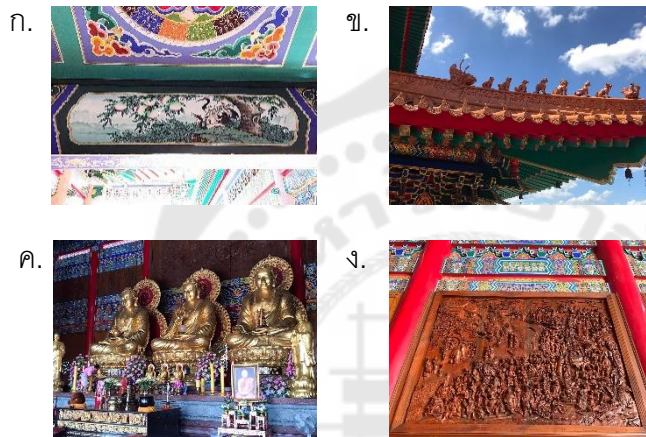
14. ผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกะ-อนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) ได้รับอิทธิพลมาจากประเทศใด

- ก. จีน
- ข. ญี่ปุ่น
- ค. อินเดีย
- ง. โปรตุเกส

15. ในวัดบรมราชากาญจนานิกะกอนุสรณ์ (เล่งเน่ย์ยี่ 2) ปรากฏงานทัศนศิลป์ประเภทใดบ้าง

- ก. ประติมากรรม จิตรกรรม สถาปัตยกรรม
- ข. ประติมากรรม สถาปัตยกรรม นาฏศิลป์
- ค. จิตรกรรม ประติมากรรม การละคร
- ง. จิตรกรรม วรรณกรรม นาฏศิลป์

16. ข้อใดเป็นผลงานจิตรกรรม ในวัดบรมราชากาญจนานิกะกอนุสรณ์ (เล่งเน่ย์ยี่ 2)

17. งานลายปูนปั้นภาพสัตว์ และลายปูนปั้นภาพธรรมชาติ ปรากฏอยู่บริเวณใดของวัดบรมราชากาญจนานิกะกอนุสรณ์ (เล่งเน่ย์ยี่ 2)

- ก. เพดาน
- ข. พระพุทธรูป
- ค. หลังคา และเพดาน
- ง. ผนังอาคาร ประตู หน้าต่าง

18. งานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกะกอนุสรณ์ (เล่งเน่ย์ยี่ 2) ในข้อใดเป็นงานประเภทสถาปัตยกรรม

19. หากต้องการวาดโครงสร้างอาคาร ต้องสังเกตจากงานทัศนศิลป์ประเภทใด

- ก. จิตรกรรม
- ข. ประติมากรรม
- ค. สถาปัตยกรรม
- ง. ภาพพิมพ์

20. พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ (พระกวนอิม)

เป็นงานทัศนศิลป์ประเภทใด

- ก. ภาพพิมพ์
- ข. จิตรกรรม
- ค. ประติมากรรม
- ง. สถาปัตยกรรม

21. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับรูปปั้นเทพโชคลาก (ไฉ่ซิงเอี้ย)

- ก. มองเห็นได้รอบด้าน
- ข. มีลักษณะเป็น 3 มิติ
- ค. ประติมากรรมลอยตัว
- ง. ตัวประติมากรรมจะยื่นออกมาจากพื้นหลังค่อนข้างสูง

22. วิหารหมื่นพุทธ เป็นงานทัศนศิลป์ประเภทใด

- ก. ภาพพิมพ์
- ข. จิตรกรรม
- ค. ประติมากรรม
- ง. สถาปัตยกรรม

23. การวาดโครงสร้างอาคาร ควรเริ่มปฏิบัติอย่างไร

- ก. เริ่มวาดส่วนหลังคาก่อน
- ข. ร่างภาพด้วยรูปร่างเรขาคณิต
- ค. วาดรายละเอียดส่วนที่ยากไปหาง่าย
- ง. ใช้ดินสอสี หรือปากกาในการร่างภาพ

24. สถาปัตยกรรมในวัดบรมราชากาญจนานิกะก-อนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) จำลองมาจากสถานที่ใด
- ก. ทัชมาฮาล
 - ข. วัดพระแก้ว
 - ค. พระราชวังต้องห้าม
 - ง. วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร
25. ผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกะก-อนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) ได้รับอิทธิพลความเชื่อมาจากศาสนาใด
- ก. ศาสนาคริสต์
 - ข. ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู
 - ค. ศาสนาพุทธ นิกายเถรวาท
 - ง. ศาสนาพุทธ นิกายมหายาน
26. การสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกะกอนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) ควรเริ่มต้นอย่างไร
- ก. กำหนดแรงบันดาลใจ
 - ข. แสดงระยะของภาพ
 - ค. การร่างภาพให้มีขนาดสัดส่วนที่เหมือนจริง
 - ง. ระบายสี และแสงเงาที่ถูกต้องเหมือนจริง
27. ข้อใดเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดการสร้างงานทัศนศิลป์ของบุคคลในท้องถิ่น
- ก. การศึกษา
 - ข. วัฒนธรรม
 - ค. ความร่ำรวย
 - ง. สภาพเศรษฐกิจ

28. ความเป็นอยู่ที่แตกต่างกันของแต่ละท้องถิ่น มีผลต่อการสร้างผลงานทัศนศิลป์ของแต่ละท้องถิ่นหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ก. มีผล เพราะผลงานที่ได้จะมีการใช้วัสดุ และมีรูปแบบที่แตกต่างกัน
- ข. มีผล เพราะคนแต่ละชุมชนมีสภาพจิตใจที่แตกต่างกัน ผลงานที่ได้จึงแตกต่างกัน
- ค. ไม่มีผล เพราะผลงานทุกชิ้นที่ได้จะมีการใช้งานที่เหมือนกันทุกท้องถิ่น
- ง. ไม่มีผล เพราะผลงานสร้างมาจากคนในท้องถิ่นเหมือนกันจึงไม่มีความแตกต่างกัน

29. นักเรียนได้รับชมผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกษกอนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) สามารถสัมผัสได้ถึงคุณค่าของงานศิลปะในด้านใด

- ก. คุณค่าด้านความงาม
- ข. คุณค่าด้านเศรษฐกิจ
- ค. คุณค่าด้านการปกครอง
- ง. คุณค่าด้านประโยชน์ใช้สอย

30. ในการชมผลงานทัศนศิลป์ที่มีความสวยงามจะส่งผลอย่างไรต่อผู้ชมผลงาน

- ก. ทำให้มีฐานะและความเป็นอยู่ดีขึ้น
- ข. ทำให้เกิดความสบายใจ เพราะได้เห็นสิ่งที่สวยงามน่าชม
- ค. ทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานเพราะเกิดแรงบันดาลใจ
- ง. ทำให้รู้จักคนเพิ่มขึ้น เพราะมีคนที่ยื่นชอบงานทัศนศิลป์ที่มีความสวยงามอยู่มาก

เฉลย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทัศนศิลป์ สาระที่ 1 : ทัศนศิลป์
เรื่อง ผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกษกอนุสรณ์ (เล่มเน่ยยี่ 2) กลุ่มสาระการ
เรียนรู้ศิลปะ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ข้อ	เฉลย	ข้อ	เฉลย
1	ค	16	ก
2	ค	17	ง
3	ข	18	ก
4	ง	19	ค
5	ข	20	ค
6	ค	21	ง
7	ง	22	ง
8	ค	23	ข
9	ค	24	ค
10	ง	25	ง
11	ง	26	ก
12	ง	27	ข
13	ข	28	ก
14	ก	29	ก
15	ก	30	ง

แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนภิเษกอนุสรณ์ (เล่มแนยี่ 2)

ระดับความพึงพอใจ

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับความคิดเห็นของตนเอง

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	นักเรียนสามารถนำความรู้จากการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนภิเษกอนุสรณ์ (เล่มแนยี่ 2) มาสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ตามต้นแบบจากผลงานจิตรกรรม ประติมากรรม และสถาปัตยกรรมที่ปรากฏภายในวัดได้					
2	นักเรียนสามารถนำความรู้จากการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนภิเษกอนุสรณ์ (เล่มแนยี่ 2) มาสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ตามจินตนาการที่ได้แรงบันดาลใจมาจากผลงานจิตรกรรม ประติมากรรม และสถาปัตยกรรมที่ปรากฏภายในวัดได้					

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
3	นักเรียนเกิดสุนทรียะจากการศึกษาและสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ตามต้นแบบภายในวัด และการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ตามจินตนาการที่ได้แรงบันดาลใจมาจากผลงานทัศนศิลป์ภายในวัดบรมราชากาญจนภิเษกอนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2)					
4	นักเรียนสามารถนำความรู้จากการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนภิเษกอนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) ไปปรับใช้ในการเรียน และชีวิตประจำวันได้					
5	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนภิเษกอนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้อื่นได้					
6	การศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนภิเษกอนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบสานศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นของตน					
7	การศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนภิเษกอนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) ทำให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ระหว่างงานทัศนศิลป์ และวัฒนธรรม					

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
8	การศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิเชกอนุสรณ์ (เล่มเน่ยยี 2) สะท้อนให้เห็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมจีนในด้านต่าง ๆ					
9	การศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิเชกอนุสรณ์ (เล่มเน่ยยี 2) สะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของวัฒนธรรมไทย-จีน					
10	การจัดกระบวนการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนเกิดความรักและชื่นชมงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิเชกอนุสรณ์ (เล่มเน่ยยี 2)					
11	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน					
12	การจัดกระบวนการเรียนรู้กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน					
13	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น					
14	การจัดกระบวนการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีความสนุกสนานในการเรียนรู้ และการทำกิจกรรม					
15	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้					
16	การจัดกระบวนการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนสามารถเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องได้					

ภาคผนวก ง

คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การพิจารณาแผนการจัดการเรียนรู้ที่ศนศิลป์ ศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทาง
สุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนานิกะอนุสรณ์ (เล่มเนยี่ 2)

ตาราง 4 แสดงค่าการประเมินระดับคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญต่อแผนการจัดการเรียนรู้

ข้อที่	องค์ประกอบของแผนการจัดการ เรียนรู้	คะแนนความ คิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC $\Sigma R/N$
		1	2	3	4	5		
1	ความเหมาะสมของมาตรฐานการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00
2	ความเหมาะสมของตัวชี้วัด	1	1	1	1	1	5	1.00
3	ความเหมาะสมของจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00
4	ความเหมาะสมของสาระการเรียนรู้ใน หน่วยการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00
5	ความสอดคล้องของมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชาและการจัด หน่วยการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00
6	ความเหมาะสมและสอดคล้องของตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัด และประเมินผลของแผนการ เรียนรู้ที่ 1	1	1	1	1	1	5	1.00
7	ความเหมาะสมและสอดคล้องของตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัด และประเมินผลของแผนการ เรียนรู้ที่ 2	1	1	1	1	1	5	1.00

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อ ที่	องค์ประกอบของแผนการจัดการ เรียนรู้	คะแนนความ คิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC ΣR/N
		1	2	3	4	5		
8	ความเหมาะสมและสอดคล้องของตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ การ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้และ ประเมินผลของแผนการเรียนรู้ที่ 3	1	1	1	1	1	5	1.00
9	ความเหมาะสมและสอดคล้องของตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ การ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้และ ประเมินผลของแผนการเรียนรู้ที่ 4	1	1	1	1	1	5	1.00
10	ความเหมาะสมและสอดคล้องของตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ การ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้และ การวัด และประเมินผลของแผนการเรียนรู้ ที่ 5	1	1	1	1	1	5	1.00
11	ความเหมาะสมของระยะเวลาที่ใช้ในการ เรียนการสอน	1	1	1	1	1	5	1.00

การหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อสอบในแบบทดสอบกับตัวบ่งชี้พฤติกรรม เรื่อง
ศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนนา
ภิเษกอนุสรณ์ (เล่มแนวยี่ 2)

ตาราง 5 แสดงความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อความในแบบทดสอบกับตัวบ่งชี้พฤติกรรม เรื่อง ศึกษา
และสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนนาภิเษกอนุสรณ์
(เล่มแนวยี่ 2)

ข้อ คำถาม	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC $\Sigma R/N$
	1	2	3	4	5		
1	1	1	1	1	1	5	1.00
2	1	1	1	1	1	5	1.00
3	1	1	1	1	1	5	1.00
4	1	1	1	1	1	5	1.00
5	1	1	1	1	1	5	1.00
6	1	1	1	1	1	5	1.00
7	1	1	1	1	1	5	1.00
8	1	1	1	1	1	5	1.00
9	1	1	1	1	1	5	1.00
10	1	1	1	1	1	5	1.00
11	1	1	1	1	1	5	1.00
12	1	1	1	1	1	5	1.00
13	1	1	1	1	1	5	1.00
14	1	1	1	1	1	5	1.00
15	1	1	1	1	1	5	1.00
16	1	1	1	1	1	5	1.00
17	1	1	1	1	1	5	1.00
18	1	1	1	1	1	5	1.00

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อ คำถาม	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC $\Sigma R/N$
	1	2	3	4	5		
19	1	1	1	1	1	5	1.00
20	1	1	1	1	1	5	1.00
21	1	1	1	1	1	5	1.00
22	1	1	1	1	1	5	1.00
23	1	1	1	1	1	5	1.00
24	1	1	1	1	1	5	1.00
25	1	1	1	1	1	5	1.00
26	1	1	1	1	1	5	1.00
27	1	1	1	1	1	5	1.00
28	1	1	1	1	1	5	1.00
29	1	1	1	1	1	5	1.00
30	1	1	1	1	1	5	1.00
31	1	1	1	1	1	5	1.00
32	1	1	1	1	1	5	1.00
33	1	1	1	1	1	5	1.00
34	1	1	1	1	1	5	1.00
35	1	1	1	1	1	5	1.00
36	1	1	1	1	1	5	1.00
37	1	1	1	1	1	5	1.00
38	1	1	1	1	1	5	1.00

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อ คำถาม	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC $\Sigma R/N$
	1	2	3	4	5		
39	1	1	1	1	1	5	1.00
40	1	1	1	1	1	5	1.00
41	1	1	1	1	1	5	1.00
42	1	1	1	1	1	5	1.00
43	1	1	1	1	1	5	1.00
44	1	1	1	1	1	5	1.00
45	1	1	1	1	1	5	1.00
46	1	1	1	1	1	5	1.00
47	1	1	1	1	1	5	1.00
48	1	1	1	1	1	5	1.00
49	1	1	1	1	1	5	1.00
50	1	1	1	1	1	5	1.00

+1 หมายถึง แนใจว่าแบบทดสอบตรงตามระดับพฤติกรรม

0 หมายถึง ไม่น่าใจว่าแบบทดสอบตรงตามระดับพฤติกรรม

-1 หมายถึง แนใจว่าแบบทดสอบไม่ตรงตามระดับพฤติกรรม

การวิเคราะห์ค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตาราง 6 แสดงค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อคำถาม	p	r	แปลผล
1*	.77	.20	ใช้ได้
2	.57	.47	ใช้ได้
3*	.80	.40	ใช้ได้
4*	.93	.13	ใช้ไม่ได้
5	.70	.60	ใช้ได้
6*	.77	.20	ใช้ได้
7	.70	.33	ใช้ได้
8	.57	.47	ใช้ได้
9	.60	.40	ใช้ได้
10	.57	.33	ใช้ได้
11	.60	.40	ใช้ได้
12	.73	.27	ใช้ได้
13*	.80	.27	ใช้ได้
14	.63	.60	ใช้ได้
15	.73	.47	ใช้ได้
16*	.87	.27	ใช้ไม่ได้
17	.70	.60	ใช้ได้
18*	.90	.20	ใช้ไม่ได้
19*	.80	.40	ใช้ได้
20	.47	.27	ใช้ได้
21	.57	.33	ใช้ได้

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อคำถาม	p	r	แปลผล
22	.70	.33	ใช้ได้
23	.73	.27	ใช้ได้
24*	.90	.20	ใช้ไม่ได้
25*	.77	.33	ใช้ได้
26*	.80	.40	ใช้ได้
27*	.80	.20	ใช้ได้
28	.60	.40	ใช้ได้
29*	.80	.27	ใช้ได้
30*	.77	.47	ใช้ได้
31*	.80	.20	ใช้ได้
32	.57	.27	ใช้ได้
33	.73	.27	ใช้ได้
34	.70	.33	ใช้ได้
35*	.87	.13	ใช้ไม่ได้
36	.63	.33	ใช้ได้
37*	.93	.13	ใช้ไม่ได้
38*	.80	.40	ใช้ได้
39	.57	.47	ใช้ได้
40	.60	.27	ใช้ได้
41	.67	.40	ใช้ได้
42*	.67	.00	ใช้ไม่ได้
43	.47	.27	ใช้ได้

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อคำถาม	p	r	แปลผล
44	.70	.33	ใช้ได้
45	.63	.60	ใช้ได้
46	.67	.40	ใช้ได้
47	.70	.33	ใช้ได้
48	.47	.27	ใช้ได้
49*	.77	.47	ใช้ได้
50	.57	.20	ใช้ได้

หมายเหตุ * คือข้อสอบที่ตัดทิ้ง

คัดเลือกเอาข้อสอบที่มีความยาก (p) ระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.20-1.00

ข้อสอบที่คัดเลือกมาใช้มีค่าความยาก (p) ระหว่าง 0.47-0.73 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.20-0.60

ได้ค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของข้อสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (KR-20) ได้เท่ากับ 0.78

การพิจารณาความสอดคล้องต่อแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนภิเษกอนุสรณ์ (เล่มแนยี่ 2)

ตาราง 7 แสดงค่าการประเมินระดับคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบประเมินความพึงพอใจ

ข้อ ที่	รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC $\sum R/N$
		1	2	3	4	5		
1	นักเรียนสามารถนำความรู้จากการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนภิเษกอนุสรณ์ (เล่มแนยี่ 2) มาสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ตามต้นแบบจากผลงานจิตรกรรมประติมากรรม และสถาปัตยกรรมที่ปรากฏภายในวัดได้	1	1	1	1	1	5	1.00
2	นักเรียนสามารถนำความรู้จากการศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนภิเษกอนุสรณ์ (เล่มแนยี่ 2) มาสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ตามจินตนาการที่ได้แรงบันดาลใจมาจากผลงานจิตรกรรม ประติมากรรม และสถาปัตยกรรมที่ปรากฏภายในวัดได้	1	1	1	1	1	5	1.00

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC $\Sigma R/N$
		1	2	3	4	5		
3	สามารถซึมซับสุนทรียะจากการศึกษา และสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ตาม ต้นแบบภายในวัดและการสร้างสรรค์ ผลงานทัศนศิลป์ตามจินตนาการที่ได้ แรงบันดาลใจมาจากผลงานทัศนศิลป์ ภายในวัดบรมราชากาญจนานิกะก- อนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) ได้	1	1	1	1	1	5	1.00
4	นักเรียนสามารถนำความรู้จาก การศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ใน วัดบรมราชากาญจนานิกะกอนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) ไปปรับใช้ในการเรียน และชีวิตประจำวันได้	1	1	1	1	1	5	1.00
5	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จาก การศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ใน วัดบรมราชากาญจนานิกะกอนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้อื่นได้	1	1	1	1	1	5	1.00
6	การศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ใน วัดบรมราชากาญจนานิกะกอนุสรณ์ (เล่งเน่ยยี่ 2) ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์และสืบสานศิลปะใน ท้องถิ่นของตน	1	1	1	1	1	5	1.00

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC $\Sigma R/N$
		1	2	3	4	5		
7	การศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนภิเษกอนุสรณ์ (เล่มเน่ยยี่ 2) ทำให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ระหว่างงานทัศนศิลป์และวัฒนธรรม	1	1	1	1	1	5	1.00
8	การศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนภิเษกอนุสรณ์ (เล่มเน่ยยี่ 2) สะท้อนให้เห็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมจีน ในด้านต่าง ๆ	1	1	1	1	1	5	1.00
9	การศึกษาและสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางสุนทรียะจากผลงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนภิเษกอนุสรณ์ (เล่มเน่ยยี่ 2) สะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของวัฒนธรรมไทย-จีน	1	1	1	1	1	5	1.00
10	การจัดกระบวนการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนเกิดความรักและชื่นชมงานทัศนศิลป์ในวัดบรมราชากาญจนภิเษกอนุสรณ์ (เล่มเน่ยยี่ 2)	1	1	1	1	1	5	1.00
11	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน	1	1	1	1	1	5	1.00

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC ΣR/N
		1	2	3	4	5		
12	การจัดกระบวนการเรียนรู้กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน	1	1	1	1	1	5	1.00
13	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น	1	1	1	1	1	5	1.00
14	การจัดกระบวนการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีความสุขสนุกสนานในการเรียนรู้ และการทำกิจกรรม	1	1	1	1	1	5	1.00
15	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้	1	1	1	1	1	5	1.00
16	การจัดกระบวนการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนสามารถเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องได้	1	1	1	1	1	5	1.00

+1 หมายถึง เห็นด้วย

0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

-1 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

การคำนวณหาค่า t-test for dependent sample ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ตาราง แสดงค่า t-test for dependent sample ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	pretest	14.3667	30	4.52185	.82557
	posttest	21.8000	30	5.23516	.95581

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
Pair 1	pretest & posttest	30	.855	.000

Paired Samples Test

		Paired Differences				t	df	Sig. (2-tailed)	
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Lower				Upper
Pair 1	pretest - posttest	-7.43333	2.71247	.49523	-8.44618	-6.42048	-15.010	.000	

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ภูวนาท บุญสุวรรณ
วัน เดือน ปี เกิด	23 มกราคม 2536
สถานที่เกิด	อำเภอจุฬาภรณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2554 มัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ. 2559 ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (ค.อ.บ.) สาขาครุศาสตร์การออกแบบ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2564 การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาศิลปศึกษา (ทัศนศิลป์ศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร
ที่อยู่ปัจจุบัน	119/201 ถนนบางรักใหญ่-บ้านใหม่ หมู่ที่ 8 ตำบลเสาธงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140